

kurumsal sosyal sorumluluk raporu

2007

İÇİNDEKİLER

Rapor Hakkında
Yönetim Kurulu Başkanımızın Mesajı
Genel Müdürümüzün Mesajı

GİRİŞ 07 - 12

Kurumsal Profilimiz
Rafineri Sektörünün Bugünü ve Yaşanan Sorunlar

NASIL ÇALIŞIYORUZ? 13 - 25

Kurumsal Yönetim ve Organizasyonel Yapı
Tedarik Zincirimiz
Üretim
Proje ve Yatırımlar
Satış – Pazarlama
Kalite ve Yönetim-Bilişim Sistemleri
İç Denetim

TÜPRAŞ VE KURUMSAL SOSYAL SORUMLULUK 26 - 32

Kurumsal Sosyal Sorumluluk Vizyonumuz
Tüpraş İş Etiği Kuralları
Gerçekleştirdiklerimiz & Hedeflerimiz

İNSAN KAYNAKLARI 33 - 42

Tüpraş'ta İnsan Kaynakları
Tüpraş'ta İşe Alım
Çalışanlarımıza Sunulan Olanaklar
Tüpraş'ta İnsan Hakları
İnsan Kaynakları Uygulamaları

PAYDAŞ KATILIMI 43 - 56

Paydaşlarımız ve Tüpraş
Tüpraş'ta Paydaş Katılımı
Paydaşlarımızla İlişkiler ve Katılım Uygulamaları

SAĞLIK, EMNİYET VE ÇEVRE 57 - 72

Tüpraş'ta Sağlık ve Emniyet
Tüpraş ve Çevre

TOPLUMSAL YATIRIM 73 - 78

Tüpraş'ın Toplumsal Yatırım Alanları

GRI İNDEKSİ 80 - 84

Kısaltma ve Tanımlar
Künye-İletişim

RAPOR HAKKINDA

Bu rapor Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş. (Tüpraş)'ın 1 Ocak – 31 Aralık 2007¹ tarihleri arasında Kurumsal Sosyal Sorumluluk (KSS) alanındaki performansının kapsamlı bir portresini paydaşlarına sunmak amacıyla hazırlanmıştır. Kurumsal Sosyal Sorumluluk Raporumuzda ilgili paydaşlarımıza sürdürülebilirlik performansımız hakkında gereksinim duydukları bilgileri ayrıntılı ve tatmin edici bir biçimde ulaştırmayı hedefledik.

Tüpraş KSS stratejisini etki alanları ve paydaş öncelikleri üzerine yapılandırma çalışmalarını hızlandırmış ve bu doğrultuda öncelik belirleme çalışmalarının ilk etabını öncelikli paydaşlarından olan “çalışanları” arasında başlatmıştır. Bu kapsamda Tüpraş, 2009 yılına kadar kurumsal sosyal sorumlulukla ilgili iyileştirme çalışmalarını çevre, sağlık ve emniyet, insan kaynakları, paydaş katılımı ve toplumsal yatırım olmak üzere 5 ana başlık altında toplamıştır. Bundan sonraki yıllarda da, bu alanlarda raporlama yaparak tüm paydaşlarımıza gerçekçi ve güvenilir bir çerçeveye çizebilmek için her başlık altındaki performansımızı somut verilerle ulaştırmayı amaçlıyoruz.

Tüpraş olarak sürekli büyüme ve etki alanlarımızı iyileştirme üzerine odakladığımız vizyonumuz KSS performansımız için de geçerlidir. Bu nedenle raporumuzu hazırlarken kurum dışı bağımsız görüşlere ve çalışanlarımızın öncelikli konularımız üzerindeki düşüncelerine de başvurduk. KSS Raporumuzun yayınlanmış olması bu yolculuğumuzun sadece ilk durağı olacaktır. Bundan sonraki yıllarda KSS performansımız için bir başlangıç noktası olmasını umut ettiğimiz bu raporla ilgili geri bildirimleriniz bizim için çok değerlidir.

Raporlama İlkelerimiz

Tüpraş, Kurumsal Sosyal Sorumluluğun en önemli ilkelerinden birinin uluslararası standartlara uygun, sosyal, ekonomik ve çevresel sorumluluklarıyla ilgili paydaş beklentilerini karşılayan raporlama yapmak olduğunun bilincindedir. Bu konudaki çalışmalarını 2007 yılında başlatan Tüpraş, yayınladığı bu ilk KSS Raporu'nda Global Reporting Initiative'in (GRI) 2003 yılında yayınladığı G3 ilkelerine uygun bir raporlama yapmayı tercih etmiştir. İlkelerin belirlediği raporlama seviyelerinden C tipi raporlama prensiplerinin kullanıldığı raporumuzda; aynı zamanda Birleşmiş Milletler Küresel İlkeler Sözleşmesi'nin İlerleme Raporu ilkeleri ve AA1000AS denetim standardının temel ilkeleri olan öncelik, bütünlük ve yanıt verebilirlik ilkeleri de gözetilmiştir.

GRI G3 Raporlama İlkelerinin kullanımı hakkında ayrıntılı açıklamalarımıza internet sitemizden* ulaşabilirsiniz. Global Reporting Initiative (GRI) G3 Raporlama İlkeleri için www.globalreporting.org adresine, AA1000AS Standardı hakkında detaylı bilgi için ilgili** internet adreslerine başvurabilirsiniz.

Raporun Bağlayıcılığı ve Kapsamı

Şirket bütünlüğünü yansıtması adına, bazı konu başlıklarında, Tüpraş geneline ait performans değerleri ve bilgilerin açıklanmış olmasına rağmen bu raporun ana bağlayıcılığını Tüpraş Genel Müdürlüğü ve İzmit Rafinerisi KSS performansı oluşturmaktadır. Bu nedenle, özellikle GRI göstergelerine yönelik açıklamalarda Tüpraş Genel Müdürlüğü ve İzmit Rafinerisi'ne ait performans değerleri açıklanmıştır. Gelecek yıllarda yayınlayacağımız raporlarda tüm rafinerilerimizin performanslarının yıllık KSS raporlamamıza dahil edilmesi planlanmaktadır. Bu raporda Tüpraş'ın 2007 yılı içinde gösterdiği sosyal, yaygın ekonomik ve çevresel alanlardaki performansı bağlayıcı unsur olarak kabul edilmiş ve raporlanmıştır. Rapor içeriğinde bu alanlarda öncelikli olarak belirlenmiş konulara yer verilmiştir.

Tüpraş 2007 KSS Raporu, çevresel etkilerinin en aza indirilmesi amacıyla az sayıda basılmış olup internet adresimiz üzerinden* pdf ve html formatlarında tüm paydaşlarımızın görüşlerine sunulmuştur. Basılı kopyasını edinmek için rapor künyesinde bulunan iletişim bilgilerini kullanarak ilgili personele ulaşabilirsiniz.

*<http://www.tupras.com.tr/detailpage.tr.php?IPageID=6216>

**<http://www.accountability21.net>

¹ Tüpraş 2007 KSS Raporu kapsamı belirlenirken 2007 takvim yılı esas alınmıştır.

YÖNETİM KURULU BAŞKANIMIZIN MESAJI

Tüpraş Ailesinin Değerli Paydaşları,

Tüpraş 2007 yılında, üstün finansal performansı ile hissedarlarına yüksek getiri sağladığı ve yatırım projeleriyle büyümeye devam ettiği başarılı bir çalışma dönemini daha tamamlamıştır. Köklü geçmişimiz, vizyoner yönetim anlayışımız, uzman ve dinamik insan kaynağımız ile bu topraklardan aldığımız gücü enerjiye dönüştürerek ülkemizin kalkınmasına hizmet ediyoruz.

Bizim için ne yaptığımız kadar, nasıl yaptığımız da büyük önem taşımaktadır. Sosyal, çevresel ve ekonomik duyarlılık, yönetim anlayışımızın temelini oluşturmaktadır. Bu duyarlılığı, şeffaflık ve hesapverebilirlik ilkeleri doğrultusunda süreçlerimize daha iyi yansıtılabilmek için 2007 yılında başladığımız çalışmaların, önümüzdeki yıllarda da geliştirerek sürdüreceğiz.

Amacımız, kurumsal ve etik yönetim anlayışını ve standartlarını daha ileriye taşıyarak sektörde liderlik göstermek; oluşturduğumuz katma değeri sürdürülebilir kılmaktır. Son yıllarda önemi giderek daha iyi anlaşılabilen kurumsal sosyal sorumluluk bilinci de bunu gerektirmektedir.

İlkini yayınlamış olduğumuz, Kurumsal Sosyal Sorumluluk Raporu ile faaliyetlerimizi etkileyen ve etkilenen tüm taraflara karşı duyduğumuz sorumluluğu daha iyi ifade etmeyi arzuluyoruz.

Başta çalışanlarımız olmak üzere, ulaştığımız başarıda bizlere destek sağlayan hissedarlarımız, tedarikçi ve iş ortaklarımız ile ilgili tüm taraflara minnet duygularını sunar, bu çalışmada emeği geçen herkesi şahsım ve Tüpraş Yönetim Kurulu adına tebrik ederim.

Ömer M. Koç

Yönetim Kurulu Başkanı

GENEL MÜDÜRÜMÜZÜN MESAJI

Tüpraş Ailesi'nin Değerli Üyeleri,

Fosil yakıtlar, dünya enerji tüketimi içinde %90 ile en önemli paya sahiptir. Petrol ise tüketilen enerji ve yakıt türleri içinde %39'luk oranla en üst sırada yer almaktadır. Küresel ekonomik hayatta yaşanan endişelere rağmen, petrole olan talep her geçen yıl daha da artmaktadır. Talep artışı, beraberinde arz endişesini getirmiş, ABD'de yaşanan olumsuz ekonomik gelişmelerin de etkisiyle ham petrol fiyatları 2007 yılında yükselen bir seyir izlemiştir. 2007 yılı başında 58 ABD doları seviyesinde olan ham petrol varil fiyatı, yıl sonunda 95 ABD doları seviyesini de geçerek artışını sürdürmektedir. Sektörün ilerlediği doğru bize gösteriyor ki, hızla değişen dünyanın değişmeyen gerçekliği her geçen gün artan enerji ihtiyacıdır. Öngörüler, yakıtların daha yıllar boyunca dünyanın en temel enerji kaynağı olmaya devam edeceği yönündedir.

04

2007 yılında rafinaj sektöründe de önemli gelişmeler gerçekleşmiştir. Geçtiğimiz yıl Akdeniz'de yüksek dönüşüm ünitelerine sahip rafineriler, basit rafinerilere oranla varil başına 3,38 ABD doları daha yüksek rafineri marjı elde etmişlerdir. Yeni rafineriler kurmak yerine, pazar, maliyet ve süre avantajları nedeniyle, mevcut rafinerilerin ürün konfigürasyonunun pazarda yoğun talep gören ürünleri karşılayacak şekilde geliştirilmesine yönelik dönüşüm üniteleri kurulması sektörümüzde ön plana çıkmıştır. Biz de sektörümüzdeki bu gelişmenin paralelinde, ülkemizde tüketimi hızla azalan fuel oil'i, katma değeri yüksek, EURO V standardında, benzin ve motorin gibi beyaz ürünlere dönüştürecek fuel oil Dönüşüm Ünitesi kurmak için harekete geçtik. Ön çalışmalarını tamamladığımız proje kapsamında, 2008 yılından itibaren yaklaşık 2 milyar ABD doları tutarında yatırım yaparak, 2012 yılında yeni üniteleri devreye almayı planlıyoruz. Diğer yandan 2007 yılında devam eden rafinaj darlığının, 2008 yılında da süreceğini öngörüyoruz. Bu durum rafinaj sektörünün genelinde beklendiği gibi, Tüpraş'ın kârlı konumunun sürmesini sağlayacaktır.

2007 yılında ülkemizde sektör bazında, özellikle piyasa disiplini ve kurumsallaşma alanında önemli mesafeler alınmıştır. Akaryakıt piyasasında kontrolün yaygınlaşması, haksız rekabetin ve yurda kaçak ürün girişinin önlenmesi amacıyla 2007 yılında başlatılan Ulusal Marker uygulaması, ilk geçiş yılı olması nedeniyle yaşanan birtakım aksaklıklara rağmen piyasada olumlu etki yaratmıştır. Yapılacak yeni mevzuat düzenlemeleri sayesinde geçiş döneminde yaşanan sıkıntıların aşılmasıyla birlikte, sektörde kaçak ve standart dışı ürün satışının minimize edilmesi beklenmektedir.

Gerek petrol ürünlerine artan talebin devamlılığı, gerekse sektörümüzde kaydedilen gelişmeler Tüpraş'ın uzun vadeli sürdürülebilir büyümesini sağlamamızda uygun ortamı hazırlamaktadır.

Kurumsal Sosyal Sorumluluğa Bakış

Hızla artan rekabet ortamında, değişimin yaşamın her alanını kuşattığına tanıklık ediyoruz. Tüpraş bu gerçeklikten hareket ederek, küresel bir oyuncu olma hedefi doğrultusunda, Cumhuriyet tarihimizin en köklü ve güçlü grubu olan Koç Topluluğu'ndan ve benimsediği çağdaş girişimcilik vizyonunu paylaşılan insan kaynağından aldığı güçle başlattığı yeniden yapılanmaya yönelik adımları başarıyla atmaktadır. 2006 yılında başlattığımız gelişim sürecine, 2007 yılında başarı çitasını daha yükseklerle taşıyarak devam ettik.

Bu sürecin önemli bir parçası olarak, Kurumsal Sosyal Sorumluluk (KSS) anlayışımızın kurumsallaştırılarak iş yapma biçimimizin temel unsuru haline getirilmesi ve bu alanda daha yüksek performans değerlerine ulaşabilmek için uzun vadeli bir iyileştirme programını başlattık. Bu çalışmaya, Genel Müdürlük ve İzmit Rafinerisi çalışanları arasından, ilgili birimlerin temsilinin sağlandığı "KSS Çalışma Grubu'nun" kurulmasıyla başladık. İlkinizlerle paylaşmaktan memnuniyet duyduğum 2007 yılı KSS Raporumuz, Tüpraş KSS Çalışma Grubu'nun çalışmaları sonucu ortaya çıkmıştır. Raporlama sürecinde, mevcut performansımızı ve gelecek dönemlerde yapmamız gereken çalışmalarını daha net görme şansı yakaladık. Gerçekleştirdikleri bu önemli çalışmadan ötürü, öncelikle KSS Çalışma Grubu üyelerimize ve onlara destek veren tüm çalışma arkadaşlarıma teşekkür ederim. 2008 yılından itibaren, çalışma grubumuzun daha geniş bir katılımıla başarılı çalışmalarına devam etmesini ve kurumsal yapımızda yer edinmesini diliyorum.

KSS'nin bileşenleri olan sürdürülebilirlik, hesapverebilirlik ve şeffaflık konularını benimseyip iş yapma biçiminin odak noktasına yerleştirmek, günümüz küresel ekonomi şartlarında bir tercihten çok zorunluluk haline geldi. Bize göre, "petrol sektöründe performansına ve insan kaynağına özenilen, güvenilir ve etkin bir küresel oyuncu olma" hedefimize ulaşmanın yolu, başarılı bir finansal performansın yanında çalışanlarımız, müşterilerimiz, iş ortakları ve tedarikçilerimiz, hissedarlarımız ile faaliyetlerimizi etkileyen ve etkilenen tüm taraflarla şeffaflık ve etik değerler çerçevesinde sağlıklı diyalog kurmak, çalışmalarımızda ve ürettiğimiz ürünlerde çevre duyarlılığını ön planda tutmak, çalışanlarımıza insan haklarının en geniş ölçülerde tanındığı, emniyetli ve huzurlu bir çalışma ortamı sağlamak ve içinde bulunduğumuz topluma pozitif değer katmaktan geçmektedir. "KSS felsefesiyle iş yapma biçimimizin şekillendirilmesi" sözünden kastedilen, toplumsal yatırıma yönelik sosyal projeler üretmemizin de ötesinde, Tüpraş'ın sosyal, ekonomik ve çevresel alanlarda performansının artırılmasına, paydaşlarıyla bütünlük içinde sürdürülebilir değer üretmesine yönelik çalışmaların iş yapış biçiminin bir parçası olmasıdır. İş yapma biçimimizdeki bu duyarlılığımızın, özellikle sosyal ve çevresel risklerin daha etkin yönetimi ve enerji tasarrufu çalışmalarımızın sonucunda, kısa dönemli finansal performansımıza da olumlu katkıları olacaktır. Bu bakış açısı, KSS çalışmalarımızın temelini oluşturmaktadır.

Çevre Duyarlılığını Ön Plana Taşımak

Küresel ısınma konusu günümüzde önemli bir sorun olarak karşımıza çıkıyor. Bu sorunun çözümü için tüm kurum ve kuruluşların üzerine düşen sorumluluğa uygun, aktif önlemler alması gerekmektedir. Dolayısıyla, faaliyetlerimiz ve ürünlerimizin çevreye karşı olumsuz etkilerini en aza indirmek, bizim de öncelikli sorumluluklarımızdandır. Tüpraş geçtiğimiz dönemlerde olduğu gibi 2007 yılında da bu alanda önemli çalışmalar yapmıştır. Öncelikle, tüm rafinerilerimizin çevresel etkilerini titizlikle ölçüyor ve etkilerin azaltılmasına yönelik çalışmalar yapıyoruz. Bu çalışmalar sonucu, 2007 yılında memnuniyet verici sonuçlara ulaştık. 2008 yılı hedeflerimiz içinde de çevresel etkilerin azaltılmasına yönelik birçok çalışma bulunmaktadır. Özellikle enerji tasarrufu alanında 2008 yılında önemli bir performans artışı hedefliyoruz. Üretim tesislerimizin enerji ihtiyacını karşılamak için sürdürülebilir enerji kaynaklarından faydalanma konusunda çalışmalarımız da bulunmaktadır. Bu kapsamda İzmir Rafinerisi'nde rüzgar enerjisinden, Batman Rafinerisi'nde ise güneş enerjisinden faydalanmaya yönelik yatırımlarımız devam etmektedir. Ürünlerimizin çevresel etkilerini düşürmek de öncelikli çalışmalarımız arasındadır. Avrupa Birliği'nin 2009 yılında üretimini beklediği, EURO V standardındaki düşük çevresel etkili ürünlerimizi, beklenenden çok daha önce 2008 yılında piyasaya sunmuş bulunuyoruz.

Emniyetli, Huzurlu Bir İş Ortamı ve Katılımcı Yönetimi Sağlamak

Çalışanlarımız, Tüpraş'ın yarattığı değerini arttırılmasını sağlayan en büyük itici güçtür. Bu nedenle, çalışanlarımızın sağlık ve emniyetini sağlamak bizim için vazgeçilmez bir önceliktir. Geçtiğimiz yıl, bu alandaki performansımızda belirgin gelişmeler kaydettik.

Koç Topluluğu'nun 2006 yılında Birleşmiş Milletler Küresel İlkeler Sözleşmesi'ni imzalamasıyla, Topluluğa karşı sorumluluğumuzdan ötürü, biz de Küresel İlkeler Sözleşmesi'nin önerdiği çalışma ilkelerini iş hayatımızın merkezinde tutmakla yükümlüyük. Tüpraş olarak uzun yıllardır uygulaya geldiğimiz ilkeler olmasına rağmen Koç Topluluğu'nun Birleşmiş Milletler Küresel İlkeler Sözleşmesi'nin tarafı olması bizim de bu değerlere olan bağlılığımızı pekiştirmektedir. İnsan haklarına saygılı yönetim anlayışımızın kurum kültürümüzde bulunması nedeniyle, geçmişten bugüne kadar bu alanda hiçbir olumsuzlukla karşılaşmadık. Gelecekte de çalışanlarımıza aynı şekilde eşit, şeffaf ve adil davranışımızı sürdürürken, özellikle paydaş katılımı uygulamalarıyla performansımızı arttıracaktır.

Katılımcı yönetim anlayışımızı geliştirebilmek için de birçok faaliyette bulunuyoruz. Özellikle çalışanlarımızın beklenti ve fikirlerini öğrenmek bizim için çok önemli. 2008 yılından itibaren, çalışanlarımızın da ötesinde geniş bir paydaş grubunun, uluslararası standartlara uygun bir katılım modeliyle beklenti ve düşüncelerini öğrenerek, bu beklentilerin karar alma süreçlerimizde daha geniş yer bulması amacıyla çalışmalara başlayacağız.

Topluma Pozitif Değer Katan Kurumsal Vatandaşlık

Kurumsal vatandaşlık anlayışımız çerçevesinde, içinde bulunduğumuz toplumla sürdürülebilir ilişkiler kurarak, toplum refahına olumlu katkıda bulunmak için çok sayıda uygulama başlattık. Özellikle Koç Topluluğu'nun önderliğinde gerçekleştirilen "Meslek Lisesi Memleket Meselesi Projesi"ne destek vermeye devam edeceğiz. 2008 yılında da Tüpraş öncelikle eğitim ve sağlık alanlarında olmak üzere çeşitli toplumsal yatırım alanlarında faaliyetlerini sürdürecektir.

Tüpraş olarak Türkiye ekonomisindeki önemli yerimiz, yarattığımız katma değer ve sektör itibarıyla etki alanımızın geniş olması nedeniyle, rol model olma sorumluluğunu taşıyoruz. Bu nedenle başlattığımız bu çalışmanın diğer şirketleri de benzer faaliyetler gerçekleştirmeleri için teşvik etmesini dilerim.

Geçtiğimiz raporlama döneminde yakaladığımız başarının mimarları olan, başta çalışanlarımız, hissedarlarımız, tedarikçi ve iş ortaklarımız olmak üzere, ilgili tüm taraflara teşekkür ederim. Sosyal, çevresel ve ekonomik alanlarda bugüne kadar sergilediğimiz performansın gelecekte de artarak devam edeceğine inanıyorum.

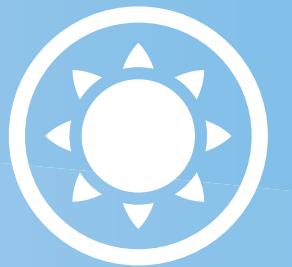
Saygılarımla,

Yavuz ERKUT
Genel Müdür

giriş

1

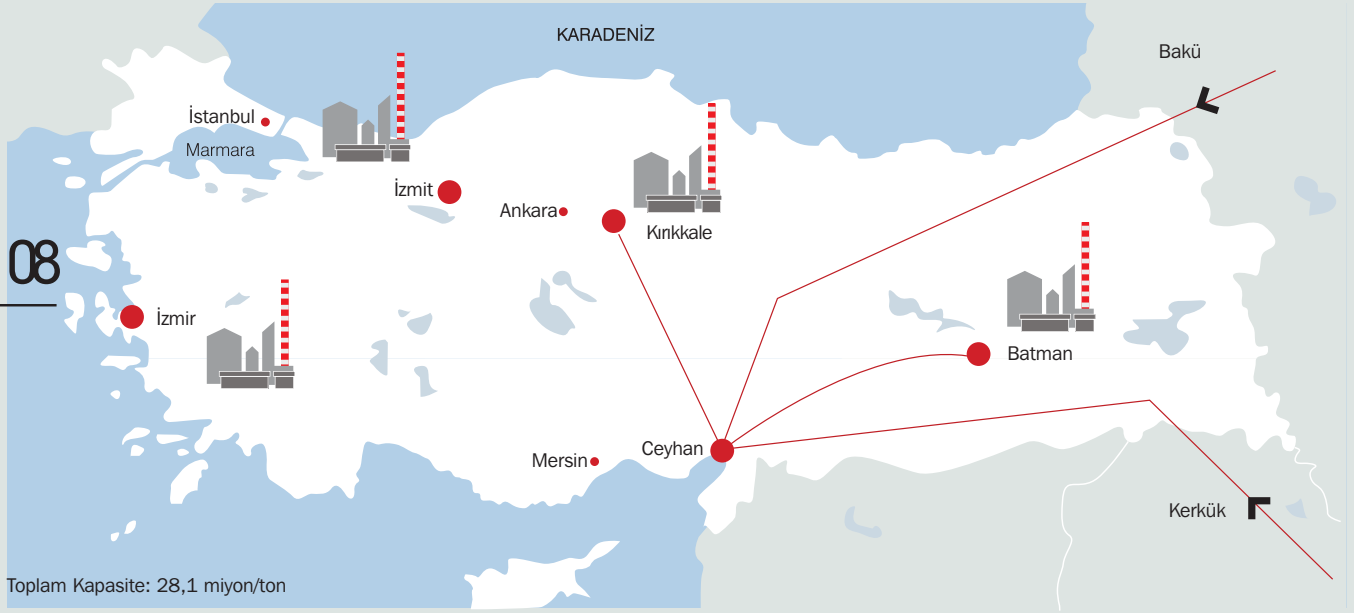
kurumsal profilimiz | rafineri sektörünün bugünü ve yaşanan sorunlar

KURUMSAL PROFİLİMİZ

Tüpraş, yıllık 28,1 milyon ton rafinaj kapasitesi ile Türkiye petrol ürünleri tüketiminin yaklaşık %70'ini karşılayarak Türkiye ekonomisine katkı sağlamaktadır.

Faaliyet Sahalarımız

İZMİT RAFİNERİSİ

Körfez / Kocaeli

Kuruluş Yılı: 1961
Çalışan Sayısı: 1313*
Refinaj Kapasitesi: 11,0 milyon ton/yıl
Ürün Satış: 11,6 milyon ton

İZMİR RAFİNERİSİ

Aliğa / İzmir

Kuruluş Yılı: 1972
Çalışan Sayısı: 1263
Refinaj Kapasitesi: 11,0 milyon ton/yıl
Ürün Satış: 10,7 milyon ton

KIRIKKALE RAFİNERİSİ

Kırıkkale

Kuruluş Yılı: 1986
Çalışan Sayısı: 908
Refinaj Kapasitesi: 5,0 milyon ton/yıl
Ürün Satış: 3,2 milyon ton

BATMAN RAFİNERİSİ

Batman

Kuruluş Yılı: 1955
Çalışan Sayısı: 474
Refinaj Kapasitesi: 1,1 milyon ton/yıl
Ürün Satış: 846 bin ton

* 2008 yılı başlangıcında Körfez Petrokimya Tesislerinin, İzmit Rafinerisine dahil edilmesi ile bu sayı 1608'e ulaşmıştır.

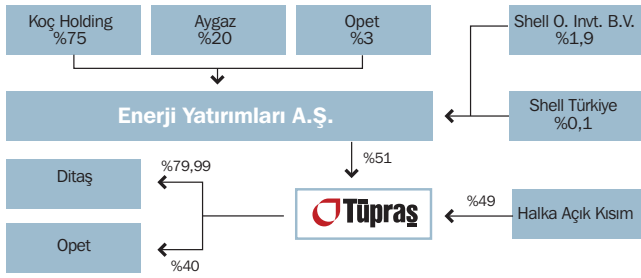
Türkiye'nin En Büyük Sanayi Şirketi

Koç Topluluğu'nun enerji şirketi Tüpraş, tüketim merkezlerine yakınlık ve ham petrol ikmal avantajına sahip dört rafineri ve bir petrokimya² tesisi ile ülkemizin en büyük sanayi şirketidir. Yıllık 28,1 milyon ton'luk rafinaj ve 50 bin ton'luk petrokimya kapasitemizin yanı sıra; %79,98'ine sahip olduğumuz DİTAŞ³ ve %40 iştirakimiz olan Opet ile yarattığımız katma değer ve ciromuzla ülkemize hizmet etmekten gurur duyarız. Tüpraş olarak, Türkiye'nin en büyük 500 sanayi şirketi sıralamasında birinci sırada yer alırken, 14,3 milyar YTL vergi ve diğer benzeri yükümlülük ödemesi ile Türkiye Cumhuriyeti vergi gelirlerinin %9,3'ünü sağlıyoruz.

Yüksek Rafineri Kompleksitesi

Rafinerilerin teknik derecelendirilmesinde kullanılan önemli bir gösterge olan Nelson Kompleksite Endeksi'ne göre Tüpraş'ın halen 7,08 düzeyinde olan rafineri kompleksitesi, 5,95 olan Akdeniz Rafineri Kompleksitesi'nin üzerindedir. Avrupa Birliği ile ilgili düzenlemelere uyuma yönelik olarak devam eden yatırımlarımız tamamlandığında, rafineri kompleksitemiz 7,25 düzeyine çıkacak ve Akdeniz'in yüksek kompleksiteye sahip rafinerilerinin düzeyine ulaşacaktır. İzmit Rafinerisi'nde yapılması planlanan "Fuel Oil Dönüşüm Projesi" hayata geçtiğinde ortalama kompleksitenin 9,5 düzeyinde gerçekleşmesi beklenmektedir.

Ortaklık Yapısı

Derecelendirme Notları

Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu FITCH Ratings, 2007 yılında Tüpraş'ın uzun vadeli döviz cinsi notunu 'BB' (görünüm, durağan), uzun vadeli yerel para cinsinden notunu 'BBB-' (görünüm, durağan), ulusal notunu ise 'AAA' (görünüm, durağan) olarak teyit etmiştir. Tüpraş bu notu ile uluslararası derecelendirme kuruluşlarının Türkiye'deki şirketler için belirledikleri kredi notları arasında en yüksek notu alan şirketlerden biri olmuştur. Tüpraş'ın uzun vadeli döviz notu ülke notunun üzerindedir.

Gelir ve Temettü

2007 yılında elde edilen hisse başına 5,18 YTL gelirin, 4,19 YTL'si brüt temettü olarak dağıtılmış ve hisse başına temettü verimi %12,1 olarak gerçekleşmiştir. İlgili mevzuat, yatırım ihtiyaçları ve finansal olanaklar elverdiği sürece, şirketin dağıtılabilir kârının tamamının dağıtılması şirket politikamızdır.

Sermaye Yapısı (YTL)

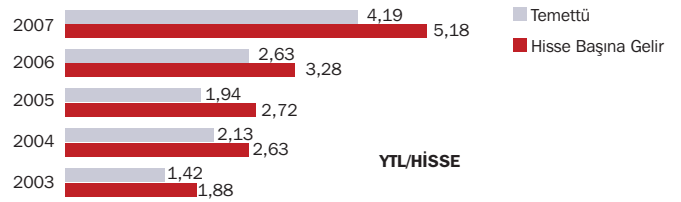
Hissedar Adı	Sermaye Tutarı	Yüzdesi
Enerji Yatırımları A.Ş.	127.713.792,22	%51
Diğer Ortaklar (Halka Açık)	122.705.407,77	%49
T.C. Özelleştirme İdaresi Başkanlığı	0,01	%0
Toplam	250.419.200,00	%100

FITCH Derecelendirme Notu (24 Temmuz 2007)

	Yabancı Para Birimi		Yerel Para Birimi	
	Uzun Vadeli Döviz Notu	Uzun Vadeli YTL Notu	Ulusal Not	
Tüpraş	BB (durağan)	BBB- (durağan)	AAA (tur)(durağan)	

2007 Hisse Performansı

	En Düşük	En Yüksek	Ortalama	Yıl Sonu	Değişim %
Tüpraş YTL/Hisse	22.00	34.25	29.11	34.25	54
İMKB 100	36.629	58.231	47.430	55.538	42

² İzmit Rafinerisi bünyesinde faaliyet göstermektedir.

³ DİTAŞ Deniz İşletmeciliği ve Tankerciliği AŞ, ham petrol ve akaryakıt taşımacılığı yapmakta olan bir deniz ulaştırma şirkettir.

Rakamlarla Tüpraş

Finansal Performans					
miloyon ABD doları	2003	2004	2005	2006	2007
Net Satışlar	7.853	8.559	11.080	14.056	17.318
Esas Faaliyet Kâr	313	557	615	585	977
Vergi Öncesi Kâr	547	695	680	705	1.235
Vergi Sonrası Kâr	350	491	508	575	998
Finansal Borçlar	290	268	357	522	597
Net Borç	-405	-565	-421	259	-229
Özkaynak Kârlılık Oranı	0.15	0.22	0.22	0.25	0.34
Net Çalışma Sermayesi	790	808	997	750	1.113
Yatırım Harcaması	84	186	254	274	355

Operasyonel Performans					
bin ton	2003	2004	2005	2006	2007
İşlenen Ham Petrol	23.937	24.508	25.495	26.192	25.590
Petrol Ürünleri Üretim	22.200	22.701	23.889	24.591	23.980
Petrol Ürünleri Satış	23.749	23.805	24.965	26.137	26.328
Petrokimya Üretim	105	105	55	74	59
Petrokimya Satış	87	84	49	76	60
Ürün Dış Satımı (petrokimya dahil)	3.002	3.376	4.609	6.242	6.391
Ürün Dış Alımı (petrokimya dahil)	1.638	986	1.052	1.823	2.279
Çalışan Personel Sayısı	5.334	5.187	5.153	4.439	4.507

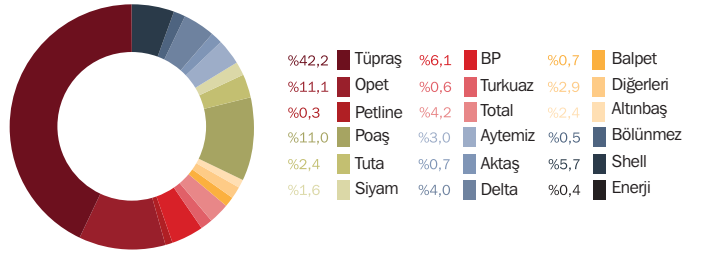
10

Alyapı, Lojistik ve Depolamada Üstün Konum

Türkiye'nin ham petrol ve ürün depolama kapasitesinin %65'ini oluşturan depolama alt yapımız, 20 günlük zorunlu stok tutma miktarının 4 katına ulaşmaktadır. Sadece ürün olarak incelendiğinde Tüpraş, Opet ile birlikte Türkiye'nin toplam ürün depolama kapasitesinin %53,3'üne sahiptir.

Tüpraş Depolama Kapasitesi (miloyon ton)		
Ham Petrol	Ürün	Toplam
2,1	3,2	5,3

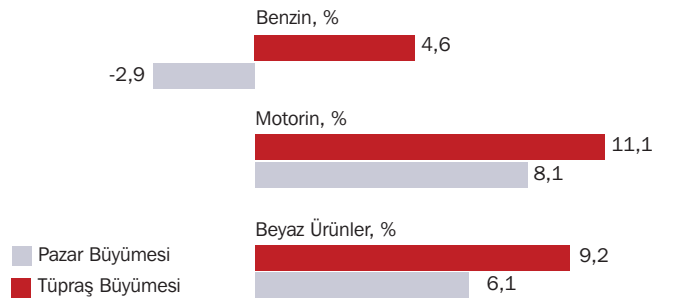
Türkiye Ürün Depolama Kapasitesi

Tüpraş ve Pazar Karşılaştırması 2007

2007 yılında,

- Beyaz ürün satışlarındaki pazar payımızı piyasadan daha hızlı büyüyerek arttırdık.
- Sektör içinde Tüpraş'a duyulan güven ve müşteri memnuniyetine verdiğimiz önemin sonucu, sektöre kıyasla daha hızlı bir büyüme kaydettik.
- Toplam benzin tüketimi %2,9 azalırken, yurtiçi benzin satışlarımızı %4,6 oranında; toplam motorin tüketimi %8,1 oranında büyürken yurtiçi motorin satışlarımızı %11,1 oranında arttırmayı başardık.

Kaynak: Tüpraş, PetDer

Gelir Tablosu

Gelir Tablosu			
miloyon ABD doları	2006	2007	%Fark
Net Satış	14.056	17.318	23
Brüt Kâr	807	1.390	72
Faaliyet Giderleri	-222	-413	86
Net Esas Faaliyet Kâr	585	977	67
Diğer Faaliyet Gelir, Net	144	268	85
Finansman Giderleri	-21	-4	-80
Vergi Öncesi Kâr	705	1.235	75
Net Dönem Kân	575	998	74

Not: Finansal veriler hakkında detaylı bilgiye internet sitemizdeki Yatırımcı İlişikleri bölümünden* ulaşabilirsiniz.

* <http://www.tupras.com.tr>

2007 Yılında Ödenen Vergiler

miloyon YTL	Ö.T.V.	K.D.V.	Muhtasar	Damga Vergisi	Kurumlar Vergisi	Peşin Vergi	Toplam
Ödenen Vergi (Toplam)	12.741	1.144	115	11	12	180	14.202

2007 Yılında Alınan Ödüller

- İMMİB (İstanbul Maden ve Metaller İhracatçı Birlikleri)'in "2007 İhracat Yıldızları" ödül kategorisinde sektörel değerlendirme sonucu birincilik ödülü,
- İMMİB (İstanbul Maden ve Metaller İhracatçı Birlikleri)'in "2007 İhracat Yıldızları" ödül kategorisinde genel (birlik geneli) değerlendirme sonucu birincilik ödülü,
- İSO (İstanbul Sanayi Odası)'nun 2007 yılı Türkiye'nin En Büyük 500 Sanayi Kuruluşu Araştırmasında Üretimden Satışlar ve Kârlılık kategorilerinde birincilik ödülü,
- İSO (İstanbul Sanayi Odası)'nun 2007 yılı Türkiye'nin En Büyük 500 Sanayi Kuruluşu Araştırmasında İhracat kategorisinde ikincilik ödülü,
- Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı tarafından düzenlenen "Dış Ticaret Haftası" etkinlikleri çerçevesinde, 2007 yılında 6.4 milyon ton ürün ihracımız sonucu ülkemize sağladığımız 3.38 milyar ABD doları döviz girdisi ile Türkiye' nin ihracat ikinciliği ödülü,
- Capital Dergisi'nin yaptığı Türkiye'nin 500 Büyük Özel Şirketi araştırmasında 2007 yılı birinciliği,
- Capital Dergisinin yayınladığı Accountability Rating Türkiye etik hesapverebilirlik araştırması 2007 yılı altıncılığı,
- Ülkemizde ilk kez yapılan FORTUNE 500 listesinde 2007 yılı birinciliği,
- KSO (Kocaeli Sanayi Odası) Şahabettin Bilgisu Çevre Ödülleri yarışmasında Başarı Ödülü.

RAFİNERİ SEKTÖRÜNÜN BUGÜNKÜ DURUMU VE YAŞANAN SORUNLAR⁴

Enerji verimliliğinde kaydedilen önemli ilerlemelere karşın, nüfusu artan dünyanın enerji ihtiyacı da hızla artmaktadır. Son 50 yılda dünyanın birincil enerji tüketimi 2,7 kat yükselmiştir. Gelişen teknoloji ve süregelen alternatif enerji kaynağı arayışlarına rağmen fosil yakıtlar en temel enerji kaynağı olmaya devam etmektedir. Son 5 yıllık dönemde, fosil yakıtların birincil enerji tüketimi içindeki payının %85'ten %88'e yükselmiş olması önemlidir.

Petrol hâlihazırda %40'lık oranla fosil yakıtlar içinde en yüksek paya sahiptir. Son 50 yılda dünya petrol tüketimi %124 oranında yükselmesine karşın rafinaj kapasitesi %116 oranında artmıştır. Son 5 yıllık dönemde ise %9,5 oranında artan petrol tüketimine karşın rafinaj kapasitesi sadece %5,4 oranında yükselmiştir. Değişen çevre mevzuatı, hazır pazar, maliyet ve süre avantajları nedeniyle yeni rafineri kurulması yerine, mevcut rafinerilerin ürün konfigürasyonunu pazarda ihtiyaç duyulan ürün cinsini karşılayacak şekilde geliştirmek üzere dönüşüm üniteleri kurulması sektörde ön plana çıkmaktadır.

Artan demir çelik fiyatlarının yanı sıra sınırlı sayıda olan rafineri inşaat şirketlerinin spekt yatırımları ile artan iş yükü nedeniyle yeni rafineri kurulum maliyetleri hızla yükselirken, projelerde önemli gecikmeler izlenmektedir. Tüketim artışının gerisinde kalan rafinaj kapasite artışı değişen çevre standartları yüksek dönüşüm ünitelerine sahip kompleks rafinerileri sektörde avantajlı duruma getirmiştir. 2007 yılında Akdeniz'de yüksek dönüşüm ünitelerine sahip kompleks rafineriler, basit rafinerilere göre varil başına 3,38 ABD doları daha yüksek rafineri marjı elde etmiştir. Yeni kapasite ilavesinde yaşanan zorluklar nedeniyle devam eden rafinaj darlığı da dikkate alındığında, yakın gelecekte rafinaj sektörünün kârlı konumunu sürdürmesi beklenmektedir.

Brent ham petrolünün fiyatı son beş yıllık dönemde yaklaşık üç kat artışla 25 dolar/varil'den 2007 yılında ortalama 72,5 dolar/varil düzeyine yükselirken yılı 95 dolar/varilin üzerinde kapatmıştır. 2007 yılında 85,8 milyon varil/gün düzeyinde olan ham petrol talebine karşın arz, talebin biraz altında 85,6 milyon varil/gün olmuştur. 2008 yılında petrol fiyatlarının 96 dolar/varil düzeyinden 145 dolar düzeylerine yükselmesinin en önemli nedeni yavaşlayan küresel talep artışına rağmen gelişmekte olan ülkelerin canlı talebi ve ham petrol arzında 2008 yılı içinde ortaya çıkan arz kesintilerin yanı sıra OPEC'in üretimi arttırmaması ve OPEC dışındaki üreticilerde teknik nedenlerden dolayı oluşan rezerv/üretim daralmasıdır.

Bilindiği üzere rafineri marjlarını belirleyen en temel etken petrol ürünleri fiyatlarının ham petrol fiyatlarına göre izlediği seyirdir. 2008 yılı ilk altı aylık dönemde Benzin-Nafta fiyatlarında ABD'deki zayıf ekonomik görünümün paralelinde düşük bir seyir oluşmuş olmasına rağmen, Çin ve Hindistan olmak üzere gelişmekte olan ülkelerde güçlü orta distilat talebinin devam etmesi beklenmektedir. Ürün bazında bakıldığında, Avrupa'da yıldan yıla artan orta distilat açığıyla 2006 yılında 310 bin varil/gün olan jet yakıtı açığının 2008 yılında 350 bin tonun üzerine çıkması beklenmektedir.

Aynı şekilde 2007 yılında 650 bin varil/gün olan motorin açığı ise 2008 yılında yaklaşık 760 bin varil/gün'e yükselecektir. Gelişmekte olan ülkelerde olduğu gibi Avrupa'da artan dizel araç kullanımı, motorin talebinin yıldan yıla artmasına neden olmaktadır. Buna karşın motorin üretimini arttıracak rafineri dönüşüm üniteleri yapımındaki gecikmeler, açığın büyümesine neden olmakta, bu durum yükselen ham petrol fiyatının talep üzerindeki baskısına rağmen Akdeniz rafineri marjının güçlü seyretmesini kolaylaştırmaktadır.

⁴ Metin içinde kullanılmış olan istatistik veriler, Uluslararası Enerji Ajansı (IEA) ve BP istatistik yaylığından elde edilmiştir.

nasıl çalışıyoruz

2

kurumsal yönetim ve organizasyonel yapı | tedarik zincirimiz | üretim | proje ve yatırımlar
| satış-pazarlama | kalite ve yönetim-bilişim sistemleri | iç denetim

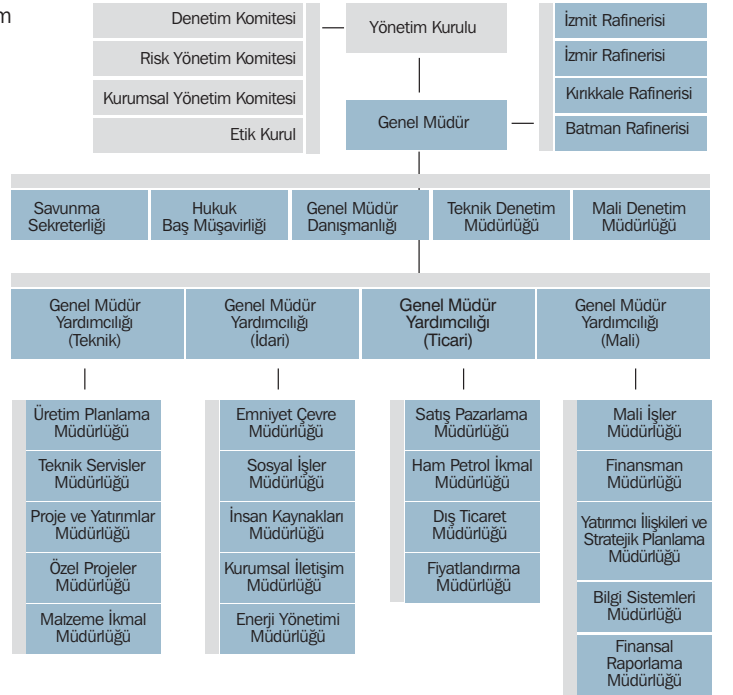
KURUMSAL YÖNETİM VE ORGANİZASYONEL YAPI

Tüpraş, Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yayımlanan Kurumsal Yönetim İlkeleri'ne uymayı ve gelişen koşullara bağlı olarak uyum sağlanacak konularda düzenlemeler yapmayı benimsemiştir.

Tüpraş, 2007 yılında Sermaye Piyasası Kurulu'nun Kurumsal Yönetim İlkeleri doğrultusunda Pay Sahipleri, Kamuyu Aydınlatma ve Şeffaflık, Menfaat Sahipleri ve Yönetim Kurulu olmak üzere dört ana başlık altında yapılan Kurumsal Yönetim Derecelendirme Raporu'nun sonucunda 10 üzerinden 7,91 (%79,12) notu ile derecelendirilmiştir. İlk derecelendirmede ulaşılan bu not ile SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri'ne önemli ölçüde uyum sağladığımızı ve gerekli politika ve önlemleri uygulamaya koyduğumuzu, kamuya ve hissedarlarımıza verdiğimiz değeri tescil ettirmiş olduk. Söz konusu ilkelerin yürütülmesi şirketimizin temel amaçlarından olup, şirketimizce sürdürülen çalışmalar bu ilkelerin sorumluluğu çerçevesinde takip edilmektedir.

Bu konu hakkında ayrıntılı bilgiye internet sitemizdeki Kurumsal Yönetim İlkelerine Uyum Raporu'muzdan ulaşabilirsiniz.*

14

Tüpraş'ta Yönetim Kurulu Başkanlığı ve Genel Müdürlük görevleri farklı kişilerce ifa edilmektedir. Tüpraş Yönetim Kurulu, 7 üyeden oluşmakta olup Genel Müdürümüz Yavuz Erkut dışındaki tüm üyeler "icracı olmayan üye" statüsündedir. Yönetim Kurulu'nun görev ve sorumluluklarını sağlıklı olarak yerine getirmesi amacıyla Denetim Komitesi, Risk Yönetim Komitesi, Kurumsal Yönetim Komitesi ve Etik Kurul oluşturulmuştur. Denetim Komitesi iki icracı olmayan üyeden, Risk Yönetim Komitesi ikisi icracı olmayan, biri icrada görevli, toplam 3 üyeden, Kurumsal Yönetim Komitesi iki icracı olmayan üyeden ve Etik Kurul biri icracı olmayan, ikisi icrada görevli toplam üç üyeden oluşmaktadır. Yönetim Kurulu ve Alt Komitelerinde bağımsız üye bulunmamaktadır.⁵ Yönetim Kurulu ve Alt Komite üyeleri hakkında daha detaylı bilgiye internet sitemiz üzerindeki "Tüpraş Hakkında" bölümünden ulaşabilirsiniz.**

Şirketin tüm performans alanlarında olduğu gibi sosyal, ekonomik ve çevresel konulardaki performansı konusunda da Tüpraş Genel Müdürü, Yönetim Kurulu'na karşı doğrudan sorumludur. Tüpraş çalışanı olma bilinciyle, bütün çalışanlarımız da bu sorumluluğu bireysel olarak taşımaktadır. Kurumsal planda, bu alandaki yetki ve sorumluluklar çeşitli uzmanlık birimleri arasında görev alanlarına göre paylaştırılmıştır.

⁵ Yönetim Kurulu ve Alt Komiteleri üyelerinin "icracı olmama" ve "bağımsızlık" tanımlamalarında, ilgili SPK mevzuatındaki ölçütler esas alınmıştır.

* <http://www.tupras.com.tr/detailpage.tr.php?IPageID=5208>

** <http://www.tupras.com.tr/detailpage.tr.php?IPageID=35>

TEDARİK ZİNCİRİMİZ

Tüpraş'ta tedarik süreci, ham petrol, yarı mamul, son ürün ve malzeme ikmal işlemlerinden oluşmaktadır. Bu işlemler ham petrol ikmal, malzeme ikmal ve dış ticaret müdürlüklerimiz tarafından yönetilmektedir.

Ürünlerimizin ana hammaddesi olması nedeniyle, ham petrol temel tedarik kalemini oluşturur. Planlanan üretimin gerçekleştirilebilmesi için gerekli ham petrolün az bir kısmını yerli üretimden, büyük bir kısmını ise ithal ham petrolden temin ederek üretimin devamlılığını ve ülke ihtiyacının karşılanmasını sağlamaktayız.

Ham petrol tedarik kaynaklarımızın çeşitlendirilmesi, tedarik zincirinde riskin dağıtılması, fiyat ve navlun avantajı sağlanması ve şirketin operasyonel kabiliyetinin artırılmasına yönelik olarak ham petrol alım operasyonlarında optimizasyona gidilmektedir. İran, Rusya, S. Arabistan ve Suriye gibi ülkelerin ulusal petrol şirketleriyle yıllık anlaşmalar yapmakta ve rafinerilerimizde işlediğimiz ham petrolün büyük bir kısmını bu anlaşmalar aracılığıyla ithal etmekteyiz. Bunun yanı sıra, ürün taleplerinin gerektirdiği özelliklere sahip ham petrol türleri için tedarik esnekliğini ve ilave opsiyonlarını artırmaya yönelik "çerçeve anlaşma" alımları gerçekleştiririz. Ayrıca piyasa koşulları izlenerek zaman zaman spot piyasadan yapılan alımların yanı sıra işlenen ham petrolün %8,1'lik kısmını da yerli ham petrolden karşılamaktayız.

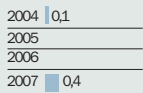
2007 yılında 25,4 milyon ton ham petrol tedarik edilmiştir. Günlük olarak hesaplandığında 526 bin varile denk gelen bu rakam Tüpraş'ın üretim gücünün en önemli göstergelerinden biridir.

Ham Petrol Tedarik Kaynakları (milyon ton)

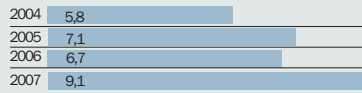
15

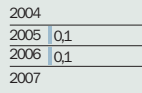
İtalya

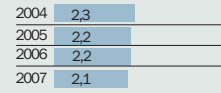
Rusya

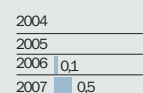
Azerbaycan

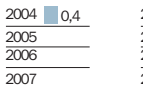
Türkiye

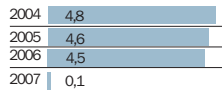
Kazakistan

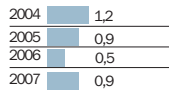
Cezayir

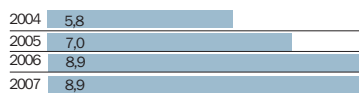
Libya

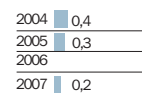
Irak

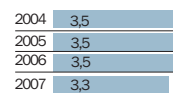
İran

Suriye

Suudi Arabistan

Ayrıca gerekli durumlarda, Dış Ticaret Müdürlüğümüz tarafından, üretimle karşılanamayan piyasa taleplerini karşılayabilmek amacıyla ürün ve ürüne dönüştürülmek üzere yarı mamul ithalatı da gerçekleştirilmektedir.

Ülke ihtiyacının kesintisiz sağlanmasının büyük önem arz ettiği ham petrol, ürün ve yarı ürün alımlarının gerçekleştirilebilmesi için limandan yükleme işlemi ile beraber, SAP sistemi üzerinde satın alma siparişi açılmaktadır. İşlem, kargo bazında teslimata ve firelerin hesaplanmasına kadar bu sistem üzerinden yürütülürken, finansman da dahil olmak üzere ilgili tüm birimler siparişin üzerindeki tüm kargo bilgilerine eş zamanlı olarak ulaşabilir.

Ham petrol, ürün ve yarı ürün tedariki dışındaki tüm ihtiyaçlar Malzeme İkmal Müdürlüğümüzce "Tüpraş Malzeme İkmal Standardı" uyarınca, stoklu malzemeler grubundaki ürünler ise otomasyon sistemi ile tedarik edilmektedir. İş birimleri, anlık ihtiyaçlarını ise ürün özelliklerini de belirterek talep eder. 2008 yılında devreye alınacak yeni SAP modülü ile, malzeme alımlarının tamamı, ihtiyaç belgesinin alınması, ihaleye çıkma, tedarikçi değerlendirme, teklif değerlendirme ve bunların sonucu olan satın alma siparişine dönüştürme süreçleri de bu sistem üzerinden gerçekleştirilecektir.

Tüpraş'ın temel tedarik kaynağını "Tüpraş Tedarikçi Havuzu" oluşturur. İhtiyaç duyulması muhtemel tüm kalemlerde ürün arz eden büyük kuruluşlar, gerek firmanın kendi talebiyle, gerekse Tüpraş uzmanlarının araştırmaları sonucu belirlenerek bu veri tabanına dahil edilir. Kayıtlı tüm tedarikçiler çalışma/hizmet koşulları, fiyatlandırma, teslimat kalitesi gibi birçok parametrede değerlendirilir. Tüpraş'a tedarik sağlayan firmalar, hizmet performanslarına göre olumlu ya da olumsuz değerlendirilerek tekrar puanlanır. Satın alma uzmanlarımız ihtiyaç duyulan ürün özelliğine uygun ürün arz edebilen ve yeterli puana sahip firmalardan fiyat teklifi almaktadır. Satın alma şartnamelerinde ürün özellikleri, kalite, teslimat şekilleri, çevre, sağlık şartları türünden koşullar tanımlanmıştır. Bu koşullar arasında çevresel etkilere özellikle dikkat edilmektedir. Satın alınacak her parti malzemenin özellikleri, kendi laboratuvarlarımızda veya kurum dışı laboratuvarlarda test edilir. Herhangi bir özelliği şartnamede tanımlanmış yeterliliğin altında olan ürün satın alınmaz. Mal tedariklerinde, iletişim kolaylığı, taşıma maliyetlerindeki avantajlarının yanı sıra yerel ekonomiye sağlayacağı pozitif etkilerinden dolayı yerel tedarikçilerle çalışmayı tercih ederiz. Ancak öncelikli tercih kriterlerimiz, ürünle ilgili beklentilerin eksiksiz karşılanması, hizmet kalitesi, çalışma koşulları ve maliyetlerdir.

Tedarik sürecinin en kritik etaplarından biri de ürünlerin fiziki ikmalidir. Tedarik edilen ürünlerin arasında taşınması esnasında ortaya çıkabilecek sorunlardan dolayı doğaya ve insan sağlığına zarar verebilecek birçok ürün kalemi vardır. Bu ürünlerin taşınmasının oluşturduğu risklerin bertaraf edilmesi amacıyla, ilgili ürüne yönelik tedbir ve çalışma şartlarını belirler ve tedarikçilerin bu koşulları eksiksiz yerine getirmesini bekleriz. Bu koşulları yerine getirebiliyor olmak, satın alma karar sürecimizin ön koşullarındandır.

Ham petrol de taşınmasında özellikle çevresel etki açısından riskler barındıran bir ürün grubudur. İzmit ve İzmir Rafinerileri'ne sadece deniz yoluyla ham petrol ikmal yapılmaktadır. Dolayısıyla risklerin bertarafını gerektiren, deniz nakli süreci ve rafineriye ikmal olmak üzere iki temel etap bulunur. Bu etaplarda, ikmal güvenliğini sağlamak için tedarikçilerimizden, taşımayı yapacak tankerlerde bazı standartların bulunmasını talep ederiz. Özellikle, ham petrol ithalinde ISO 9001 ve sınıf sertifikalarına sahip "ISPS Kod" (International Ship and Port Facility Security Code) koşullarına uygun ve limanlar tarafından kabul gören deniz tankerleri kullanılmak zorundadır. Böylelikle taşıma sırasında doğabilecek riskler büyük ölçüde azaltılmış olur. Limandan Rafineri'ye ikmalin şartlarını belirleyen kapsamlı bir dolum standardımız da mevcuttur. Tüm bu tedbirlere rağmen oluşabilecek herhangi bir kaza veya sızıntıya karşı mücadele edebilmek için, her rafinerimizde gerekli donanım bulunmakta ve düzenli olarak tatbikatlar yapılmaktadır. Böylelikle emniyet, çevre ve insan sağlığına yönelik riskler en aza indirilmektedir. Ayrıca, Şirketimizin IOPC Fund 1992'ye (1992 Fund) taraf olması nedeniyle, kara sularımızda oluşabilecek bir kaza durumunda üçüncü kişilerin uğrayacağı muhtemel zarar riski en aza indirilmiştir.

2007 Tedarik Operasyonları

2007 (Alım Dosyası)	Genel Müdürlük	İzmit Rafinerisi	Toplam (Adet)	Toplam (Yüzde)
Yerel ⁶ Alım	361	3.975	4.336	88,11
Yurtdışı Alım	47	412	459	9,33
Özel Üretim	-	126	126	2,56
Toplam	408	4.513	4.921	100

2007 Tedarik Bütçesi (Gıda Hariç)	Tutar	Oran
	bin YTL	yüzde
Harcama Alanı		
Sarf	42.550	88,09
Yatırım	5.755	11,91
Tedarik Kaynağı		
Yerel Alım	12.275	25,41
Yurtdışı Alım	36.030	74,59
Toplam	48.305	100

⁶ Yerel Alım terimi yurtiçindeki tedarikçilerden, herhangi bir yurtdışı ödeme yapılmaksızın gerçekleştirilen alım işlemlerini tanımlamak için kullanılmaktadır.

ÜRETİM

Üretimin en stratejik etaplarından biri planlamadır. Planlama sürecimiz, "Process Industry Modelling System (PIMS)" ve ona ham petrolle ilgili veri hazırlamak için kullanılan "Crude Manager" bilişim sistemleri yardımıyla gerçekleştirilir. Bu sistemler sayesinde alımı programlanan ya da stoktaki ham petrol ve diğer hammaddelerden, verilen talep ve tahmini fiyatlar doğrultusunda hangi üründen, hangi kalitede, ne kadar üretilbileceği hesaplanır. Daha sonra modelleme sistemi ile çeşitli parametreler vasıtasıyla, ürün kalemleri arasında optimizasyon yapılarak iç ve dış talebi karşılayacak en uygun ürün yelpazesi belirlenir. Bu sistemler sayesinde toplam verimliliğimiz ve kârlılığımız önemli ölçüde artırılmış olur.

Ürünlerimizin tamamı TSE tarafından belirlenen gerekliliklerin de üzerinde üretilir.

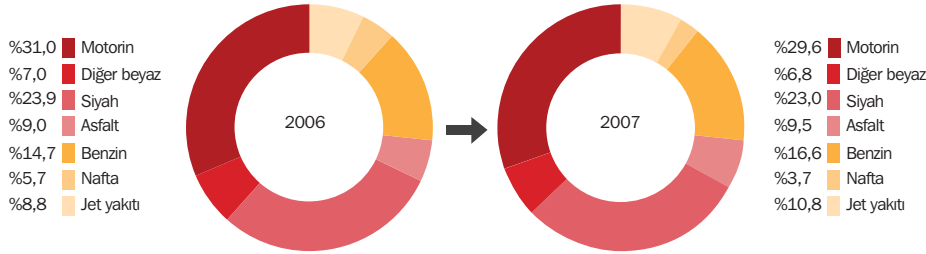
Üretilen her parti ürünün analizi yapılır, numuneleri saklanır, raporlanır ve etiketlenir. Ayrıca bütün ürünlerimizin MSDS (Malzeme Güvenlik Bilgi Formu) formu da bulunmaktadır. Bu formlarda ürünlerimizin içeriğinden kaynaklanan tüm teknik özelliklerinin yanında, ayrıntılı çevresel etkileri, sağlığa karşı etkileri, acil durumlarda ne şekilde müdahale edilmesi gerektiği gibi bilgiler de yer almaktadır. 2008 yılında, mevcut tüm MSDS formlarının revizyonu yapılarak, ürün bilgilerimiz güncellenecektir.

2006 yılına göre düşük maliyetinden dolayı daha ağır ve yüksek kükürlü ham petrol işlenmesine rağmen, dönüşüm ve kükürt giderme ünitelerinin etkin kullanımı sonucunda toplam üretimimiz içinde beyaz⁷ ürünlerin payı 328 bin ton artışla %67,5'e yükseltilmiştir.

Siyah ürünler içinde yer alan ve fuel oil'e göre daha yüksek katma değere sahip asfaltın toplam üretimimizdeki payı %9,0'dan %9,5'e yükseltilmiştir. Böylelikle ithal imkanı sınırlı olan asfaltta ülke ihtiyacının tamamı karşılanabilmektedir. 2007 yılı ortasından itibaren devreye alınan yatırımlar (İzmit Rafinerisi Dizel Kükürt Giderme ve CCR Reformer Ünitesi) sonucunda beyaz ürünler içinde düşük kükürlü ve yüksek katma değerli jet yakıtı ile birlikte orta distilatların payında da artış sağlanmıştır. Jet yakıtının üretim içindeki oranı %8,8'den %10,8'e yükselirken toplam orta distilatın üretim içindeki oranı da %39,7'den %40,4'e ulaşmıştır.

17

Ürün Verimliliği Karşılaştırması

EURO V

Avrupa Birliği'nin aldığı karar uyarınca 1 Ocak 2009 tarihinden itibaren akaryakıt ürünlerinde EURO V Standartlarına geçilecektir. EURO V Standardının mevcut uygulamadan farkı, akaryakıt ürünlerinin içeriğini oluşturan kükürt, benzen ve aromatik gibi maddelerin kompozisyonunda yapılacak iyileştirmelerle, çevresel etkileri daha da düşürülmüş ürünlerin piyasaya sunulmasıdır.

EURO V Standardına göre ürün özelliklerindeki temel değişiklik, motorin ve benzinde kükürt miktarı ile benzinde ilave olarak benzen ve aromatik oranlarında olacaktır. Örneğin EURO V Spektine göre, mevcut durumda 95 oktan kurşunsuz benzindeki kükürt miktarı 50 mg/kg'dan 10 mg/kg'a, benzen hacmi %2,5'tan %1'e (en fazla), aromatiklerin oranı ise %50'den %35'e (en fazla) düşürülecektir.

İzmit Rafinerisi 2007 yılı itibarıyla EURO V Standardında motorin üretimi yapabilme kapasitesini oluşturacak yatırımları tamamlamış olup, talep doğrultusunda üretim yapmaktadır. Üretimin yeni standarda göre planlanması kapsamında Mayıs 2008'den itibaren stoktaki tüm motorinin kademeli olarak eritilmesine başlanacak ve Haziran ayından itibaren yeni EURO V spektine uygun ürünlerin üretimine geçilecektir. Bu sayede Temmuz 2008 itibarıyla piyasaya arz edilecek tüm ürünlerimiz, Türkiye ürün normları 50 mg/kg (EURO IV) olmasına rağmen Avrupa Birliği tarafından öngörülen tarih olan 1 Ocak 2009'dan 7 ay önce, taleplere cevap verecek şekilde EURO V Standardına uygun hale getirilmiş olacaktır.

⁷ Beyaz Ürünler: LPG, Solvent, Nafta, Benzin, Jet Yakıtı, Gazyağı, Motorin, Soğuk İşlem Yağı, Madeni Yağ, Wax, Extract, HVGO.
Siyah Ürünler: Fuel Oiller, Asfalt, Clarified Oil, Kükürt.

PROJE VE YATIRIMLAR

Rafinerilerimizi modernize ederek ürün verimliliklerini arttırmanın yanı sıra Türkiye’de zorunluluk arz etmeyen, Avrupa Birliği’nde gelecekte yürürlüğe girecek çevre standartlarına uygun ürünler üretmek ve böylece kurumumuzun rekabet gücünü arttırmak için oluşturduğumuz Ana Yatırım Planı’nı hayata geçirmek için 2005 yılı sonundan itibaren hızla çalışıyoruz. Ana Yatırım Planı kapsamında, 2007 yılında, rafinerilerimizde toplam 413 milyon YTL (355 milyon ABD doları) yatırım harcaması gerçekleştirilmiş olup son iki yıldaki toplam yatırım harcaması 629 milyon ABD dolardır. Yatırım projelerindeki temel hedefimiz, rafinerilerin modernizasyonu, üretim kapasitesi ve kârlılığın arttırılmasının yanı sıra, Avrupa Birliği çevre standartlarına uygun ürün ve üretim şartlarını tesis etmek, üretimde sağlık ve emniyet şartlarını mümkün olan en yüksek standartlara taşımak, enerji verimliliğini arttırarak bir yandan kârlılığı yükseltirken, diğer yandan da çevresel etkileri azaltmaktır.

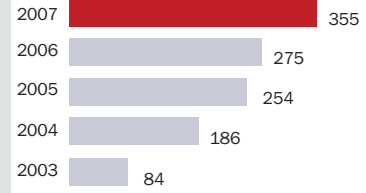
26 Ocak 2006 tarihinde başlayan yeniden yapılandırma sürecinde, dizel kükürt giderme, benzin iyileştirme, fuel oil dönüşüm gibi büyük ölçekli yatırım projelerinin yanı sıra Tüpraş’ın operasyonel etkinliğini arttıracak, enerji verimliliğine ve kârlılığına çok önemli katkılar sağlayacak orta ve küçük ölçekli yaklaşık 60 adet yatırım projesi de bu dönemde başlatılmış olup hızla devreye alınmaktadır. Bu projelerin başlıcaları arasında ürün ve ham petrol tankları inşaatı, enstrüman ve elektrik sistemleri geliştirilmesi, vagon dolum ve boşaltma, ham petrol paçallama, ürün hazırlama, DCS kontrollü satış sistemleri, enerji ve buhar üretim sistemlerinin iyileştirilmesi sayılabilir. Her biri birçok şirket için çok önemli birer yatırım niteliğinde olan bu projeler Tüpraş’ın daha da esnek ve güçlü biçimde operasyonlarını sürdürmesini sağlayacaktır. Ana Yatırım Planı kapsamındaki Dizel Kükürt Giderme Ünitesi projelerinin hedefi Avrupa Birliği motorin standartlarına uygun üretim yapmaktır. Avrupa Birliği’nde 1 Ocak 2009 tarihinden itibaren yürürlüğe girecek olan 10 ppm (ağırlıkça %0.001) kükürt hedefine bugünden ulaşmıştır.

18

İzmit Rafinerisi Dizel Kükürt Giderme Ünitesi’nin de 2007 yılında devreye alınmasıyla Tüpraş’ın AB Euro V spektrelerinde düşük kükürtlü 10 ppm motorin üretim kapasitesi 2,5 milyon ton (8.500 m³/gün) daha artarak toplam motorin üretim kapasitesi 5,4 milyon tona yükselmiştir.

İzmit Rafinerisi’nde 2007 yılında devreye alınan CCR Reformer Ünitesi sayesinde Tüpraş’ın kurşunsuz benzin üretim kapasitesi 2007 yılında 1 milyon ton (4.500 m³/gün) daha artarak toplam benzin üretim kapasitesi 4,9 milyon tona yükselmiştir. Kurşunsuz benzin üretiminde benzen, kükürt ve aromatik için geçerli Avrupa Birliği spesifikasyonlarında üretim yapılabilmesi yönünde gerekli yatırım çalışmalarını sürdürmekteyiz.

Yatırım Harcaması (milyon ABD doları)

Devam Eden Önemli Projeler

Benzin İyileştirme Projeleri

Bu projeler 1 Ocak 2009 tarihinden itibaren Avrupa Birliği’nde kurşunsuz benzinde geçerli kükürt içeriğinin maksimum 10 ppm, aromatik değerinin maksimum %35 ve benzen içeriğinin de %1 oranına indirgenmesine yönelik olarak uygulamaya alınmıştır. Bu kapsamda, “İzmit Rafinerisi Benzin İyileştirme Üniteleri ve Oxygenate Tankı Tesisi” ile “İzmit Rafinerisi Benzin Spesifikasyonlarını ve Aromatik Değerlerini İyileştirme” projeleri yürütülmektedir.

Kırıkkale Rafinerisi Dizel Kükürt Giderme ve Reformer Ünitesi Tesisi

Projenin temel amacı motorinde istenilen kükürt değerlerinin sağlanması olup ayrıca kurşunsuz benzin üretimini arttırarak “Avrupa Birliği 2009 kurşunsuz benzindeki benzen standartları”nı sağlayacak proses yatırımı da içermektedir. Kurulan Reformer Ünitesi’nden elde edilen hidrojen, Dizel Kükürt Giderme Ünitesi’nin ihtiyacını karşılayacaktır. Dizel Kükürt Giderme Ünitesi’nin 2008 yılı ortalarında tamamlanması planlanmıştır. Projenin maliyeti euro ve dolar paritesine bağlı olup 2007 yıl sonu itibariyle parite maliyeti dahil toplam yatırım tutarı yaklaşık 370 milyon ABD dolardır.

Fuel Oil Dönüşüm Projesi Yatırımı

Tüpraş, 2008 yılında, ülkemizde son yıllarda tüketimi hızla azalan yüksek kükürtlü fuel oil’i işleyerek, Euro V standardında motorin ve benzin gibi beyaz ürünlere dönüştürmeye yönelik yaklaşık 1,6 milyar ABD doları tutarında yatırıma başlayacaktır.

Fuel Oil Dönüşüm Projesi yatırımı İzmit Rafinerisi’nin Körfez Petrokimya Tesisleri’ndeki arazisinde mevcut altyapı kullanılarak inşa edilecektir. Proje süresi için 2008-2012 arasında 5 yıllık bir dönem öngörülmüştür. Detay mühendislik çalışmalarının tamamlanacağı 2008 yılında 22,5 milyon dolar harcama öngörülmürken, toplam yatırım harcamalarının %30’unun 2010 yılında, %45’inin ise 2011 yılında gerçekleştirilmesi planlanmaktadır.

Yatırım sonucunda 3,2 milyon ton fuel oil’den yaklaşık 1,9 milyon ton motorin/jet yakıtı, 530 bin ton benzin (Oxygenate hariç) ve 160 bin ton LPG olmak üzere toplam 2,6 milyon ton değerli beyaz ürün elde edilirken, 600 bin ton petrol koku ve 100 bin ton kükürt üretilmektedir.

Proje sayesinde Tüpraş’ın elde edeceği yıllık FAVÖK artışı 500 milyon ABD dolarının üzerinde olacaktır. Geri dönüş süresi 5 yıldan daha kısa olan proje ile ülkemize önemli katma değer sağlarken Türkiye’nin petrol ürünlerindeki dışa bağımlılığını azaltacaktır.

Fuel Oil Dönüşüm Projesi yatırımıyla Tüpraş Rafinerileri'ndeki tüketim fazlası fuel oil kullanılarak, ülkemizin ihtiyacı olan ve ithalat yoluyla karşılanan LPG, Motorin ve Petrol Koku'nun yanı sıra yüksek katma değerli kurşunsuz benzin üretiminde de artış sağlanacaktır. Projenin tamamlanması sonucu 2013 yılı itibarıyla Tüpraş'ın ürün gamında motorinde %25, LPG'de %19, benzinde %14 artış sağlanırken, siyah ürün miktarı %50 oranında azalacak ve toplam beyaz ürün verimi %83'e yükselecektir. Üretilen beyaz ürün miktarı ve ülkemize yaratacağı katma değer unsurları dikkate alındığında, yeni bir rafineriye eşdeğer bu yatırımın tamamlanmasıyla İzmit Rafinerisi Nelson Kompleksitesi 7,8'den 11,5 seviyesine yükselmiş olacaktır.

Operasyonel Mükemmellik

2007 yılında "Operasyonel Mükemmellik Programı" kapsamında Shell Global Solutions (Shell G.S.) ile yürütülen çalışmalara da yoğunluk kazandırdık. İlk etapta uygun görülen toplam 80 iyileştirme projesinden 72'si üzerinde çalışma başlattık. Yüksek yatırım maliyetleri gerektirmeyen bu projelerin tamamı hayata geçirildiğinde başta enerji verimliliği gibi çevreye sağlanan olumlu katkının yanı sıra yıllık 138 milyon dolar düzeyinde ilave kâr beklemekteyiz.

Program kapsamındaki projeler; Sağlık, Emniyet, Çevre (SEÇ), Varlık Yönetimi (Asset Management) ve Hidrokarbon Marjı olmak üzere 3 ana grupta toplanmıştır. SEÇ performansı arttırmaya yönelik projelerle riske dayalı bir sistem kurulmakta olup, bu çalışmanın ilk aşaması olarak, yeni bir risk değerlendirme tablosu oluşturduk. Kasım 2008'de Tüpraş bünyesinde çalışmakta olan müteahhit firmaları da Tüpraş SEÇ uygulamaları seviyesinde işleyişe entegre edecek "Müteahhit SEÇ Yönetim Sistemi" devreye girecektir.

Varlık Yönetimi kapsamındaki projelerin temelinde bakım ve teknik kontrol süreçlerine yönelik iyileştirme çalışmaları bulunmaktadır. Öngördüğümüz sistem sayesinde bakım ve iş gücü maliyetlerimiz önemli ölçüde azalacaktır. Yine bu kapsamda, mekanik güvenilirliğin artırılması, basınçlı kapların korunması ve koruyucu enstrümanların artırılmasına yönelik projelerimiz de bulunmaktadır.

Hidrokarbon Marjı grubunda, ham petrol fiyatı ile beyaz ürün fiyatı aralığını arttıracak çalışmalarımız yer almaktadır. Bu projeler sayesinde, üretim planlama konusunda iyileştirmeler ve ileri proses kontrolü hayata geçireceğiz. Ayrıca, fırın ve kazanlarda yapılacak iyileştirmelerle, kullanılan yakıtta, gaz emisyonu ve partikül salınımında azalma sağlanacaktır.

Shell Global Solutions International BV

Hayata geçirilmekte olan Operasyonel Mükemmellik Programının bir parçası olarak, Shell Global Solutions, Tüpraş'a, rafinerilerindeki Sağlık, Emniyet, Çevre (SEÇ) performansının geliştirilmesine yönelik olarak destek vermektedir.

Programın odak noktasını, bir taraftan tüm çalışanların SEÇ performansının sürekli gelişimini sağlayacak davranış değişikliğini sağlarken, diğer taraftan da gerekli politika ve sistemlere geçiş oluşturmaktadır. Üç yıllık uygulama etabının yansına geldiğimiz bugünlerde, tüm rafinerilerde insan sağlığı ve çevreye etkilerin azaltılmasında daha şimdiden ulaşılan kayda değer sonuçları görmekten heyecan duymaktayım. Bu yüzden Tüpraş'ın "Mükemmellik Yolculuğunda" daha da gelişmiş bir SEÇ performansı yakalamasını ve "en iyi" olduğunu görmeyi bekliyorum.

Rob VRIENDS

Program Yöneticisi

SATIŞ - PAZARLAMA

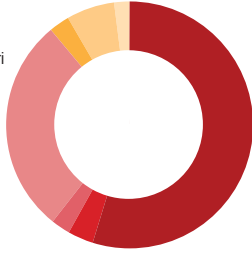
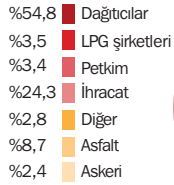
Tüpraş'ın satış ve pazarlama faaliyetleri 2 ana alanda gerçekleştirilmektedir. Bunlar, yurtiçi satış ve dış ticarettir. Ürünlerimizin fiyatlandırmasını, 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu gereği, "en yakın erişilebilir uluslararası piyasa" olan CIF Akdeniz (Genova/Lavera) piyasası değerlerini günlük olarak takip edip, dinamik bir fiyat karar mekanizması ile gerçekleştiririz.

Tüpraş, 36 çeşit petrol ürününün, Türkiye genelinde tedarikini sağlamaktadır.⁸ İzmit Rafinerisi, temel olarak Marmara ve Karadeniz bölgesinin petrol ürünü ihtiyaçlarını karşılamaktadır. Ancak Tüpraş'a bağlı diğer rafinerilerin sorumluluk alanlarına da ihtiyaç halinde tedarik olanağı bulunmaktadır.

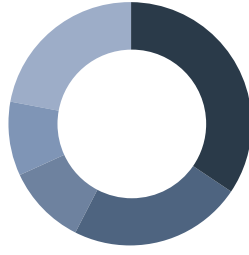
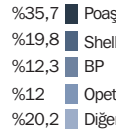
Doğrudan ürün satışı yaptığımız müşterilerimiz, T. C. Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) tarafından lisanslandırılmış akaryakıt, LPG, ihrakiye, madeni yağ dağıtım firmaları, petrokimya sanayi, boya sanayi, lastik sanayi, Karayolları Genel Müdürlüğü, Belediyeler ile bu kurumlar tarafından onaylanmış müteahhit firmalar ve Türk Silahlı Kuvvetleri adına Milli Savunma Bakanlığı'dır.

20

Müşteri Dağılımı

Dağıtım Şirketlerine Satış

Toplama Satışlar: 26.328 ton

4 Büyük Dağıtıcının Payı %79,80

Tüpraş olarak, Türkiye akaryakıt ürünleri talebinin yaklaşık %70'ini karşılamaktayız. İzmit Rafinerisi ise Türkiye petrol ürünleri talebi toplamının %40'ını tek başına karşılamaktadır. Toplam talebin bu denli büyük kısmının karşılanmasından dolayı ürünlerimizin ulaşılabilirliğini ve arz devamlılığını büyük bir sorumluluk olarak görmekteyiz. Öncelikle, Türkiye'nin tek rafineri işletmesi olan Tüpraş, devlete olan taahhüdü gereği, devletin belirlediği miktarda "ulusal rezerv" bulundurmaktadır. Ancak, biz bu gerekliliğe, resmi bir yükümlülüğü yerine getirmenin ötesinde, ülke ekonomisinin lokomotif şirketlerinden biri olarak, topluma karşı önemli bir sorumluluğu yerine getirmek şeklinde bakmaktayız. Bu rezervin tutulması sayesinde Tüpraş, herhangi bir nedenle oluşacak petrol ürünü sıkıntısının Türkiye ekonomisine etkilerini azaltmış olacaktır. Sadece bu örnek bile Tüpraş'ın ülke ekonomisindeki öneminin hangi boyutta olduğunu göstermek için yeterlidir.

Ayrıca Tüpraş müşteri taleplerine göre ürün tedarikinin sağlanmasını da garanti altına almaktadır. Bu çerçevede müşterilerimiz yıl içerisinde talep ettikleri ürün miktarlarını, aylık planlarla şirketimize iletmektedir. Tüpraş, müşterilerinin bu beklentilerini eksiksiz yerine getirmek için çalışmaktadır.

⁸ Ürünlerimiz hakkında ayrıntılı bilgiye <http://www.tupras.com.tr/detailpage.tr.php?redirect=products.tr.php&lRedirectPageID=145> adresinden ulaşabilirsiniz.

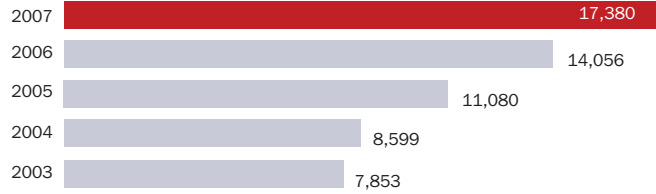
Satış Rakamları

bin ton	2006	2007	Fark
Toplam Satışlar	26.137	26.328	191
LPG	1.190	968	-222
Nafta	1.410	869	-541
Benzin	3.659	4.047	388
Jet Yakıtı	2.123	2.556	433
Motorin 50 PPM	2.070	2.215	145
Motorin 7000 PPM	6.793	6.709	-84
Orta Distilat	10.986	11.480	494
Fuel Oil	5.780	5.691	-89
Asfalt	2.186	2.291	105
Makina Yağı	325	308	-17
Diğer	601	674	73

bin ton	2006	2007	Fark
Toplam Yurtiçi Satışlar	19.899	19.937	38
LPG	1.173	949	-223
Nafta	1.010	771	-239
Benzin	1.814	1.897	83
Jet Yakıtı	2.033	2.201	168
Motorin 7000 PPM	6.653	6.637	-16
Motorin 50 PPM	909	1.725	817
Orta Distilat	9.595	10.563	969
Fuel Oil	3.627	2.954	-673
Asfalt	2.179	2.292	112
Makina Yağı	502	511	10
Diğer	1.173	949	-223
Beyaz Ürünler	14.021	14.605	584
Siyah Ürünler	5.878	5.332	-546
Beyaz Ürün Payı (%)	70.4	73.3	2,8

Satış operasyonunda ürün ikmalci alıcı firmaların sorumluluğu altındadır. Ancak, petrol ürünlerinin nakilleri, yüksek güvenlik ve çevre riskleri taşıdığından, ürün sorumluluklarımızın bir uzantısı olarak, gerek dolum, gerek nakil sırasında güvenliğin sağlanması adına resmi yükümlülüklerin dışında ek önlemleri alıcılara zorunlu tutarız.

Net Satışlar (milyon ABD doları)

Kara ve deniz dolum işlemlerimiz farklı ihtiyaçlar gerektirdiğinden iki farklı standart ile yönetilir. Bu standartlar, yasal zorunlulukların ötesinde emniyet şartlarını uygulayıcılara zorunlu tutmaktadır.

Örneğin, kara dolum standardına göre, ikmal sırasında;

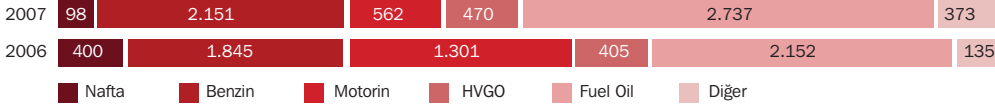
- Ruhsatta yazan tonaj kadar dolum yapılır,
- Tanker dolum alanına boş girer, dolu çıkar,
- Tankeri kayıtlı şoföründen başkası kullanamaz,
- Egzoz alev tutucusu bulunmayan araçlar dolum sahasına giremez,
- Dolum tesisinde cep telefonu kullanılamaması için elektronik bloker cihazlar bulunur.

Standartta belirlenen kurallara karşı bir tutum sergilenmediğinde, tanker şoförleri ve ilgili şirketi önce uyarırız. Tarafların davranışlarını sürdürmeleri durumunda, önce 3 gün, daha sonra 5 gün ve 15 gün şeklinde artan oranda doluma girmeme cezası uygularız.

Son yıllarda, iç satışın yanı sıra önemli ölçüde dış ticaret gerçekleştirmekteyiz. 2006 yılında Türkiye ihracat şampiyonu olan Tüpraş, 2007 yılında da yine çok başarılı bir dış ticaret performansı yakaladı. Uluslararası piyasalarda marjların düşük seyrettiği dönemlerde ülke talebinin karşılanmasına yönelik üretim programı yapmayı amaçladığımızdan, ihracatı, döviz riskini azaltıcı ve birim maliyetlerini düşürücü etkisi nedeniyle çok önemsiyoruz. Geçmiş dönemlerde Tüpraş ihracatında en büyük payı nispeten düşük kâr marjına sahip yan mamul nafta ve HVGO ürünleri oluştururken, günümüzde özellikle benzin gibi yüksek değere sahip beyaz ürünlerin yanı sıra fuel oil ihracı da dış ticarete en büyük payı almaya başlamıştır.

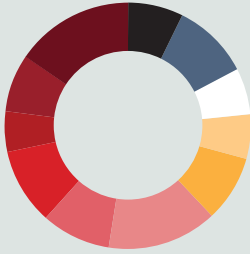
Bunun dışında, bir diğer faaliyetimiz ise dış alım kaynaklıdır. Tüpraş için, çevresel etkisi azaltılmış yüksek kaliteli ürünlerin arzı bir standattır. Bu yüzden hedefimiz, ülkemizde tüketilen ürünlerin standardını devamlı iyileştirerek gelişmiş ülkeler düzeyine çıkarmaktır. Ancak gelişmekte olan birçok ülkede, halen yüksek kükürt içeren ürünler satışa sunulmaktadır. Kükürt içeriğinden dolayı bu ürünler arasında belirgin bir fiyat farkı ortaya çıkmaktadır. Ürün kalitesi ve çevresel etkisini iyileştirecek, ünitelerindeki ilave kapasiteyi kullanarak ülke talebini karşılamaya yönelik üretim satış planlamasını 2008 yılından itibaren başlatmaya karar verdik. Bu çalışma kapsamında, yurtdışından tedarik edilecek ucuz, ancak yüksek çevresel etkileri olan motorinin, Tüpraş rafinerilerinde prosten geçirilerek, çevresel etkileri düşürülüp, ürün kalitesi arttırılacaktır.

İhracat Rakamları

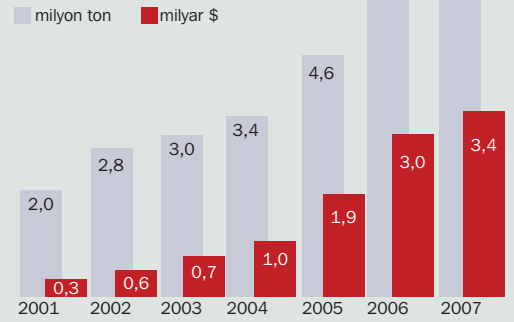

İhracatın Ülke Bazında Dağılımı

22

İhracatın Yıllık Dağılımı

KALİTE VE YÖNETİM - BİLİŞİM SİSTEMLERİ

Tüpraş olarak, tüm faaliyetlerimizde kalite, çevre, toplum ve çalışan sağlığına olan duyarlılığı ön planda tutarız. Bütün rafinerilerimiz ISO 9001:2000 Kalite, ISO 14001 Çevre, OHSAS 18001 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemleri belgelerine sahiptir. 2007 yılında, BSI Eurasia Yönetim Sistemleri Belgelendirme Ltd. Şti. tarafından rafinerilerde yapılan denetimler başarıyla sonuçlanmış, belgeler yenilenmiştir. 2008 yılı içinde kalite standartlarının yönetimi konusunda ulaştığımız noktayı daha da yukarı taşımayı hedefliyoruz. Bu kapsamda öncelikle Tüpraş Rafinerileri'nin halen münferit olarak sahip olduğu kalite belgeleri, 2008 yılında tek çatı altında toplanacaktır. Bu çalışma sonrasında rafinerilerimizin ayrı ayrı belgelendirilmesi yerine, Tüpraş adına tüm rafinerileri kapsayan tek bir belgelendirme yapılacaktır. Bu sayede, kalite standartlarını sağlama yeteneğimizi geliştirmeyi ve rafineriler arasında kalite dengesini sağlamayı hedeflemekteyiz.

2007 yılında TÜRKAK tarafından yapılan denetimler sonucu ISO 17025 - Deney ve Kalibrasyon Laboratuvarları'nın Yeterliliği için Genel Şartlar Standartları'na göre Sıvı Petrol Ürünleri ve LPG Deneyleri'nden tüm rafinerilerimiz akredite olup uluslararası geçerli olan bu standardın da sahibi olmuştur.

2008 yılında hayata geçecek olan LIMS – Laboratuvar Bilgi Yönetim Sistemi, laboratuvarın tüm iş akışlarının tek yazılım üzerinden yürütülmesini sağlayan bir uygulamadır. Tüpraş, Thermo Fisher Scientific firmasının Sample Manager LIMS yazılımını satın almıştır. Bu proje ilk olarak İzmit Rafinerisi'nde başlamış olup sırasıyla İzmir ve Kırıkkale Rafinerilerinde devam edecektir. Tüpraş'ın LIMS projesi ile ilgili hedefi, 2008 yılı sonu itibarıyla, laboratuvarın tüm işlerini kapsayan bu uygulamayı kullanarak, Tüpraş Rafinerileri Laboratuvarlarını standartlaştırıp aynı sistem altında çalışmalarını sağlamaktır. Böylelikle, laboratuvarların faaliyetleri daha sistemli yürütülerek iç ve dış müşterilerine verdiği hizmetin kalitesi artırılabilecektir.

Şirketimiz, Yönetim Sistemleri belgelerine sahip olmayı, toplam kalitede varılacak son nokta değil, yalnızca bir aşama olarak değerlendirmekte ve tüm çalışmalarımızı bu görüş doğrultusunda sürdürmektedir.

Ulusal Kalite Hareketi ve Mükemmelliğe Yolculuk Programı'na katılımın ilk adımı olan İyi Niyet Bildirgesi'ni Türkiye Kalite Derneği ile 4 Nisan 2006 tarihinde imzalayıp Toplam Kalite Yönetimi'nde sürekli bir gelişim aracı olan EFQM Mükemmellik Modeli'ni uygulamaya aldık. Beş Aşamalı Mükemmelliğe Yolculuk Programı'nın ikinci aşamasını başarıyla tamamlayarak, kaliteli bir biçimde yönetilen mükemmel bir kuruluş olma yolunda ilerlediğimiz göstergesi olan Mükemmellikte Yetkinlik Belgesi'ni almaya hak kazandık.

Kalite anlayışımız çerçevesinde, yönetim kalitesini arttırmada yönetim bilişim sistemlerinin etkin kullanımına büyük önem vermekteyiz. Bu sebeple, faaliyetlerimizi oluşturan tüm süreçlerde, en ileri teknoloji imkânlarıyla tasarlanıp uygulamaya geçirilmiş bilişim sistemleri kullanılmaktadır. Teknoloji alanında her geçen gün kaydedilen yeniliklerin gerisinde kalmamak adına, bilişim sistemlerinde yenilik ve iyileştirme hiç bitmeyen bir süreçtir. Uzman personelimiz, bilişim teknolojilerindeki gelişmeleri devamlı takip eder ve gerekli yeniliklerin hayata geçirilmesini sağlar.

Örneğin kalite yönetimi süreçlerinde etkinliğin artırılması adına Tüpraş iki farklı bilişim sistemi kullanmaktadır. Bunlardan ilki, faaliyetlerimizle ilgili izin ve standart belgelerin yönetimini sağlayan, "gerekli izinler veritabanı"dır. Bu sistem 79 değişik izin ve standart belgesini tüm iş birimleri için takip eder. Bir diğer sistem ise QDMS programıdır. Kalite belgelerinin takibini kolaylaştıran bu program sayesinde bir taraftan operasyonel kolaylık sağlanmakta, diğer taraftan kalite belgeleriyle ilgili tüm dokümantasyon, elektronik ortamda yönetildiği için önemli bir kâğıt tasarrufu yapılarak operasyonun çevresel etkisi düşürülmüş olmaktadır.

Her süreçte planlama, uygulama ve kontrol amaçlı kullanılan bilişim sistemlerimizin etkinliklerinin artırılmasına yönelik çalışmalarımız 2007 yılında da devam etmiştir. Bu kapsamda öncelikle SAP sistemimiz büyük ölçüde hizmete girmiş, intranet kurulumu tamamlanmış ve iş devamlılığı, veri güvenliği, iletişim alanlarında yeni iyileştirmeler yapılmıştır. Bu çalışmalar kapsamında yedekli network uygulamasına geçiş ve tüm sistemin sanallaştırılması sağlanarak iş devamlılığı sistemimiz; mevcut veri depolama, online veri/online iletişim güvenliği, e-posta arşivleme uygulamalarının güçlendirilmesi ve tüm iletişimin kriptolandırılmasıyla veri güvenlik sistemimiz; anlık mesaj sisteminin kurulumu ve tüm Tüpraş Exchange/domain entegrasyonu ve konsolidasyonu sağlanarak online iletişim sistemimiz iyileştirilmiştir.

Bilişim sistemleri alanında yeniliklere 2008 yılında da devam edeceğiz. Öncelikle SAP sistemimizde yenilikler ve iyileştirmeler yapacağız. Bu kapsamda müşteri portalımız geliştirilecek, iç iletişim süreçlerini yönetecek "iç portal" ve raporlama süreçlerinin daha etkin ve verimli olmasını sağlayacak "raporlama aracı" devreye girecektir. Veri güvenliği alanında, SSL/VPN sistemi, OTP sistemi uygulamaya konacak, kontrollü network erişim sistemi tamamlanacaktır. 2008 yılında uygulamaya konacak bir diğer sistem "IdM Kimlik Yönetim Sistemidir." Bu sistem sayesinde, işe başlayan her çalışana İnsan Kaynakları Müdürlüğü'nce verilecek tek bir şifre ile görev alanının gerektirdiği tüm erişim sağlanacaktır.

2008 yılı Ağustos ayında hizmete girecek DRBCP (Disaster Recovery & Business Continuity) Sistemi ile Tüpraş'ın iş devamlılığı performansını önemli ölçüde arttıracaktır.

DRBCP

Tüpraş Türkiye'nin en büyük ve ürün itibarıyla en stratejik sanayi kuruluşudur. Dolayısıyla Tüpraş'ın iş devamlılığının sadece şirket adına değil, aynı zamanda ülke ekonomisinin sağlıklı işleyişine ve hatta ulusal güvenliğe etkileri mevcuttur. Bu sebeple Tüpraş'ın iş devamlılığında ortaya çıkabilecek muhtemel tüm aksaklıkları engelleyecek sistemler mevcuttur. Bu sistemlerin çağımızın getirdiği modern olanaklarla iyileştirilmesi durmaksızın devam eden bir süreçtir.

Bu merkezde, mevcut iş devamlılığı sistemlerinin daha da güçlü bir hale getirilmesi için 2007 yılında yeni bir sistem üzerinde çalışılmaya başlanmıştır. DRBCP (Disaster Recovery & Business Continuity Program) adını verdiğimiz bu proje, Tüpraş'ın kendi mühendisleri tarafından tasarlanıp uygulanmakta olup Ağustos 2008'de tamamen uygulamaya geçecektir.

Bu sistem sayesinde şirketin tüm veritabanı, herhangi bir noktasında oluşabilecek (Genel Müdürlük ve Rafineriler) doğal afetler, altyapı problemleri, internet üzerinden veya fiziki saldırılara karşı güvenlik altına alınırken, kullanıcıların bilgisi dışında, farklı merkezlerden çalışmayı sürdürerek iş devamlılığını sağlayacaktır.

İÇ DENETİM

Tüpraş'ta proaktif bir iç denetim süreci bulunmaktadır. Bu süreçte, Uluslararası İç Denetim Standartları ve Tüpraş etik ilkelerinin temelini oluşturduğu bir metodoloji kullanılır. İç denetim süreçlerinde Türkiye Cumhuriyeti yasalarına, uluslararası sözleşmelere, Küresel İlkeler Sözleşmesi'ne ve etik çalışma kurallarına uyum sürekli denetlenmektedir.

Çalışma etiği konusunda da denetimi ilgilendiren temel konular Uluslararası İç Denetim Standartları'nın etik kuralları ve Tüpraş Etik İlkeleri'dir. Bu ilkeler hem denetim yapılan iş biriminde, hem de denetim sürecinin yönetimine yönelik olarak kullanılmaktadır.

Denetim sürecimizin önemli bir parçası olan Tüpraş etik ilkeleri, belirlenmiş ve çalışanlarımızın bilgisine sunulmuş bir metin halindedir. Etik ilkelerin geliştirilmesi süreci oluşan yeni ihtiyaçlara ve bu alandaki dünya çapında ortaya çıkan gelişmelere göre devam etmektedir. Etik ilkelerin geliştirilmesine yönelik çalışmaların en önemli kaynağı uzman tespitleri ve çalışan önerileridir.

Etik İlkelerin Uygulama Sekli

“Müşterilere adil davranmak ve eşit muamele yapmak”

Müşterilere adil davranmak ve eşit muamele yapmak önemli bir çalışma etiği prensibidir. Tüpraş tüm müşterilerine kendilerini ilgilendirdiği düşünülen bilgiyi şeffaflıkla açıklar. Her müşteriye açıklanan bilgi özdeştir. Hiçbir müşteri bilgilendirme konusunda farklı muamele görmez. Bu ilkenin yönetimi SAP müşteri portalıyla daha da etkin bir hal alacaktır. Bu sayede müşteri Tüpraş'la ilişkisinin temelini oluşturan alım satım işlemlerine ait bilgiyi dolaylı yollardan değil, kişilerden bağımsız olarak doğrudan sistemden elde edecektir.

Rüşvet ve yolsuzlukla mücadele, Tüpraş'ın temel çalışma prensiplerinden biri olarak iç denetimde de önemli bir yere sahiptir. Bu alandaki kaynak belgemiz, İç Denetim Müdürlüğü Standardı'dır. Rüşvet ve yolsuzlukla ilgili kurum politikası da bu belgede mevcut olup bu kapsamda değerlendirilecek durumlar tespit edilmiştir. Kısaca söylenebilir ki, Tüpraş rüşvet ve yolsuzluğa asla tolerans tanımaz. Potansiyel durum her ne ölçekte olursa olsun hoş görülmez.

Tüpraş'ta iç denetim faaliyetleri yıllar itibariyle belirlenmiş ana konular üzerinden gerçekleştirilir. 2007 yılında gerçekleştirilen denetimler için ana konu olarak “satış süreçleri” belirlenmiştir. Bu kapsamda doğrudan ya da konsinye satışların tüm operasyonel ve mali süreçlerini ilgilendiren bölümler denetimden geçirilmiştir. 2008 yılı için öngörülen denetim konusu “satın alma süreçleri” olarak belirlenmiştir. Bu süreçte yönelik faaliyet gösteren tüm bölümler aynı kapsamda denetimden geçirilecektir.

2007 raporlama döneminde, denetime tabi tutulan hiçbir iş biriminde etik kurallar, rüşvet ve yolsuzluk konularında, çalışma kriterlerimize aykırılık tespit edilmemiştir. Bu kurallara aykırılıktan dolayı hiçbir iş ortağımızın kontratı iptal edilmemiş, kontratının yenilenmemesine karar verilmiş, hiçbir çalışanımız ya da kurumumuz hakkında bu konulara ilişkin dava açılmamıştır.

tüpraş ve kss

3

kss vizyonumuz | tüpraş iş etiği kuralları | gerçekleştirdiklerimiz & hedeflerimiz

KSS VİZYONUMUZ

Tüpraş için Kurumsal Sosyal Sorumluluk,

- Faaliyetlerimiz ve ürettiğimiz ürünlerde çevre duyarlılığını ön planda tutmak,
- Çalışanlarımıza insan haklarının en geniş ölçülerde tanındığı, emniyetli ve huzurlu bir çalışma ortamı sağlamak,
- İçinde bulunduğumuz topluma pozitif değerler katmak,
- Paydaşlarımızla şeffaflık ve etik değerler çerçevesinde sağlıklı iletişim kurmaktır.

Doğrudan ya da dolaylı olarak tüm sektörleriyle Türkiye ekonomisini ürünlerimizle besliyoruz. 4507'si kendi çalışmamız olmak üzere, yarattığımız ekosistemle on binlerce kişiye istihdam olanağı sağlıyoruz. Ödediğimiz vergi ile Türkiye Cumhuriyeti vergi gelirlerinin %9,3'ünü sağlıyoruz. Kısacası kurulduğumuz günden bugüne, kalkınan Türkiye'nin enerjisini sağlıyoruz. Görevimizin farkında, sorumluluklarımızın bilincinde olarak çalışmalarımızı sürdürüyoruz.

Faaliyetlerimizi gerçekleştirirken etki alanımızda bulunan tüm paydaşlarımız bizim için son derece değerlidir. Sürdürülebilir başarının çoklu paydaş katılımına odaklı stratejilerle elde edilebileceğine olan inancımız doğrultusunda, yarın da bugün olduğu gibi savunabileceğimiz yatırımlar, üretim zincirleri ve bakış açıları geliştirmek için çalışıyoruz. Tüm çalışanlarımızla birlikte, uzun vadeli kurumsal stratejilerimizin odağına kurumsal sosyal sorumluluk anlayışımızı ve performansımızı yerleştirerek ilerlemenin, sürekli kalkınma ve mükemmellik için bir gereklilik olduğuna inanıyoruz.

2008 yılından başlamak üzere, kurumsal sosyal sorumluluk vizyonumuzu "işbirliği kalitesi" üzerine odaklayarak Tüpraş'ın her düzeyinde benimsetmek, stratejimizi belirlemek ve kurumsal yapımızın bir parçası haline getirebilmek için planlama, uygulama, denetim, raporlama, iletişim ve paydaş katılımı süreçlerinin sistemli bir şekilde takip edilmesinin gerekliliğine inanıyoruz.

Tüpraş Kurumsal Sosyal Sorumluluk İlkelerini AA1000 Standartlarını referans olarak geliştirmekteyiz.

Bu doğrultuda KSS ilkelerimiz:

Öncelik Öncelikli alanlarımız, Tüpraş'ın paydaş beklentilerine yanıt verirken değer yaratan ve yaratılan değerlerin devamlılığını etkileyen sosyal, çevresel ve ekonomik konulardır.

Bütünlük Tüpraş öncelikli konularını, bu konularla ilişkili etki alanlarını ve fırsatları, bunların Tüpraş ve paydaşları için neden önemli olduğunu tam olarak anlayarak ele alır.

Yanıt verebilirlik Anahtar paydaşlarımızın etki alanlarımızla ilgili beklentilerini dikkate alır ve onlar için öncelikli olan konularla ilgili tutarlı biçimde yanıt veririz.

Bunlara ek olarak kurumsal felsefemiz ve vizyonumuzla örtüşen aşağıdaki ilkeler de kurumsal sosyal sorumluluk ilkelerimiz içinde yer almaktadır:

Liderlik Tüm sorumluluk alanlarımızda paydaşlarımıza öncülük eder, ülke ekonomisinin lider kuruluşu olarak çalışmalarımızı bu doğrultuda sürdürürüz.

Yenilikçilik Faaliyet alanımızın her aşamasında yenilikçi ve sorumlu süreçler geliştirmek düşüncesiyle hareket ederiz.

Dürüstlük Tüm paydaş ilişkilerimizde etik ilkelerimiz doğrultusunda yasa ve yönetmeliklere uygun, sorumluluk odaklı davranır, doğruluk ve dürüstlük ilkimizden taviz vermeyiz.

TÜPRAŞ İŞ ETİĞİ KURALLARI

Etik Çalışma Kuralları, şirketin temel davranış ilkelerini kapsamaktadır. Yasal, toplumsal ve ekonomik koşullarda meydana gelen değişimlerin yanı sıra Koç Holding'in 2006 yılında imzaladığı Küresel İlkeler Sözleşmesi (Global Compact) kriterlerine uyum doğrultusunda Tüpraş Etik Çalışma Kurallarını yeniledik.

Tüm çalışanlarımız, görevlerini yerine getirirken "İş Etiği İlkelerine" ve "Koç Topluluğu Ortak Değerlerine" uymak zorundadır. İş prosedürlerinin, standart, kanun ve düzenlemelerin her türlü tutum ve davranışlarımızla ilgili yön gösterici olamayabileceğinin bilinciyle, Şirket değerlerimiz üzerine kurulmuş olan iş etiği ilkelerimiz bulunmaktadır.

Tüpraş, Küresel İlkeler Sözleşmesi'nin "İnsan Hakları" ilkesi kapsamında evrensel insan haklarının korunmasına destek ve saygı gösterir, her türlü insan hakkı ihlallerinden özenle sakınır.

a. Dürüstlük ve Güvenilirlik

Tüpraş, ortakları, pay sahipleri, çalışanları, tedarikçileri, iş ortakları, rakipleri, çevre, toplum ve insanlığa karşı güvenilirlik ve saygınlık simgesi olmayı hedefler. Dürüstlük ve sadakat, çalışanlarımızın Tüpraş faaliyetleri üzerinde etkisi olabilecek Şirket yönetimi tarafından izin verilmiş özel faaliyetlerinde vazgeçilmez ilkelere sahiptir. Hedeflerine ulaşırken T.C. yasalarına, uluslararası hukuk kurallarına, Koç Holding'in imzaladığı Küresel İlkeler Sözleşmesi (Global Compact) kriterlerine ve ahlak değerlerine uygun hareket eder.

b. Gizlilik ve Ticari Sırların Korunması

- Konumu gereği şirketçe sağlanan veya iş yerinde ulaşma ya da öğrenme olasılığı bulunan bilgi ve dokümanlar, ticari sırlar, kamuya açıklanmamış mali ve diğer bilgiler, çalışanların özlük haklarına ait ve üçüncü şahıslarla yapılmış anlaşmalardaki gizli bilgiler, gizlilik ve ticari sırların korunması çerçevesinde değerlendirilir.
- Tüpraş çalışanlarına ve tüm paydaşlarımıza ait kişisel bilgilerin korunmasına özen gösterilir. Bu kapsamda bütün personelin özlük bilgileri ve Şirket adına yapılan tüm elektronik posta yazışmaları bilgi sistem müdürlüğü tarafından kayıt altına alınır. Tüpraş, çalışanlarına ait bu kişisel bilgilere ve özel yaşantısına müdahale etmez. Personele ait bilgiler sadece gereksinim durumunda belirlenen yetkiler dahilinde, yetkili kişilerce Tüpraş'ın ve Koç Topluluğunun amaçları doğrultusunda kullanılır.
- Tüpraş'a ve Koç topluluğuna ait her türlü gizli bilgi ve belgenin "Insider Trading" kapsamında içeriden sızdırılarak, borsa veya herhangi bir yolla menfaat elde edilmesi kesinlikle kabul edilemez.
- Bütün resmi açıklamalar, Şirketin belirlediği birimler aracılığı ile yatırımcılara, ortaklara ve kamuoyuna eşitlik ilkesi doğrultusunda, eksiksiz, eş zamanlı ve anlaşılabilir biçimde duyurulur.
- Herhangi bir nedenle şirketten ayrılması durumunda da görev ve pozisyon nedeniyle sahip olunan her türlü belge, doküman ve gizlilik arz eden bilgilerin korunmasına ve bunların ileride şirket aleyhinde kullanılmaması için gerekli tedbirlerin alınmasına özen gösterilir.

c. Çıkar Çatışması

Tüpraş çalışanları çıkar çatışmasıyla sonuçlanacak eylemlerden özenle kaçınır ve görevleri esnasında şirket yararını korumaya özen gösterir, kendilerine veya yakınlarına çıkar sağlama anlamına gelebilecek her türlü eylem ve davranıştan kaçınırlar. Şirket yararı ile kişisel menfaatlerin çatışması ve çalışanların konumlarından dolayı uygun olmayan kişisel menfaatler elde etmesine, yakınlarına veya 3. şahıslara çıkar sağlamasına hiç bir koşulda müsaade edilmez.

d. Sorumluluklarımız

Tüpraş, ülkemizin en büyük sanayi kuruluşu olarak yasalara tam uyumun yanı sıra, kurumsal ve paydaşlarına karşı sorumluluk anlamında da en iyiler arasında yer almayı hedeflemektedir.

Yasal Sorumluluklarımız

- Tüpraş yüksek etik davranış standartlarına bağlıdır. Tüm faaliyetlerini ulusal ve gerekli olan uluslararası yasa ve mevzuatlara tam bir uyum içinde sürdürür.
- Her türlü faaliyetlerini yasal yükümlülüklerini yerine getirirken, tüm kurum ve kuruluşlara menfaat beklentisi olmaksızın yaklaşır ve sivil toplum kuruluşlarına, siyasi partilere karşı tarafsız ve eşit mesafede durur.
- Şirketin hazırladığı her türlü rapor, mali tablo veya kaydın mevcut mevzuat doğrultusunda belirlenen ulusal ve uluslararası muhasebe ilkelerine göre tutulmasını sağlar.

Müşterilerimize Karşı Sorumluluklarımız

- Tüpraş en yüksek seviyede müşteri memnuniyeti sağlayacak şekilde tüm müşterilerine karşı dürüst ve adil davranır.
- Müşterilerinin problemlerine karşı duyarlı davranır, hızlı ve kalıcı çözümler üreterek, en üst seviyede müşteri güvenini hedefler.
- Sadece verebileceğimiz ürün ve hizmetleri sunmayı teklif eder ve taahhütlerini yerine getirmek için gerekli çabayı gösterir.

Çalışanlara Karşı Sorumluluklarımız

“En değerli sermayemiz insan kaynağımızdır” anlayışı Tüpraş’ın çalışanlarına olan yaklaşımını ifade eder.

- Küresel İlkeler Sözleşmesi kapsamında örgütlenme ve toplu iş sözleşmesi haklarının etkin kullanımını tanır; işe alma ile çalışma sürecinde ayrımcılığı, her türlü zorlayıcı ve baskı altında çalıştırmayı reddeder.
- Tüm çalışanlarına eşit mesafede durmayı ilke edinen Tüpraş en üst düzeyde güvenli çalışma ortamı ve konfor sağlamakta, sürekli iyileştirmeye yönelik çalışmalar yapmaktadır.
- Ayrımcılıktan uzak bir çalışma ortamında eğitim, tayin ve terfi kararlarında objektif veriler kullanılır. Çalışanların gerek mesleki bilgi ve becerilerinin, gerekse kişisel yeteneklerinin geliştirilmesine yönelik eğitimler gerçekleştirilir.
- İş hayatıyla özel yaşam arasında dengeyi sağlamayı taahhüt eder. Çalışanlarımızın bireysel gelişimi için gerekli çabayı gösterir, sosyal sorumluluk bilinciyle yer alacakları iş dışındaki toplumsal faaliyetlerin gerçekleştirilmesine yardımcı olur.
- Çalışanların kişilik onurunu korumaya, mevzuattan ve sözleşmelerden kaynaklanan tüm özlük haklarının tam ve eksiksiz olarak kullanımına özen gösterilir.
- Çalışanların birbirleriyle karşılıklı güven, saygı ve nezaket kuralları çerçevesinde iletişim ve işbirliği yapmaları beklenir.
- Çalışanlarının karar alma sürecine katılımlarını sağlamaya çalışır.
- Çalışanların bilgi sistemlerini sadece, yasalara ve etik kurallara uygun kullanımı beklenir.

Hissedarlarımıza Karşı Sorumluluklarımız

- Şirket hisse değerini maksimize etmeyi hedefleyen Tüpraş gereksiz ve yönetilemez risklerden kaçınarak büyüme odaklı değer yaratan Şirket stratejilerini uygular.
- Kararlarını bilinen ekonomik kriterlere dayanarak alırken, mali disiplin ve hesap verebilirlik anlayışıyla, kaynak ve varlıklarının en verimli şekilde yönetilmesine çalışır.
- Hissedarlara, kamuya yapılan açıklamaların yanı sıra; mali sonuçlar, stratejiler, yatırımlar ve risk profili ile ilgili doğru, zamanında, eksiksiz ve anlaşılabilir bilgiler verilir.

Topluma ve Çevreye Karşı Sorumluluklarımız

- Kurumsal Sosyal Sorumluluk alanına giren taleplerin karşılanmasında Koç Holding Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa V. Koç’un imzaladığı Küresel İlkeler Sözleşmesini referans alarak çevreye yönelik sorumluluğu artıracak her türlü faaliyet ve oluşuma destek olurken çevre dostu teknolojilerin geliştirilmesine yardımcı olur.
- Topluma ve çevreye karşı sorumluluklarımızın bilinciyle oluşturulan yatırım stratejileri, uluslararası standartlarda çevreye dost ürünler üretirken, insan sağlığını, işletme güvenliğini, çevrenin korunma standartlarını sürekli geliştirme ilkelerine hep sadık kalmaya devam edecektir.
- Ülkemizin kalkınması için gerekli olan ekonomik, kültürel, sosyolojik gelişmelere katkı sağlar.
- Tüpraş çalışanları olarak sivil toplum örgütleri ve kamu yararına olan her türlü hizmette aktif katılım sağlanmaya çalışılır. Tüpraş sorumlu bir kurumsal vatandaş olarak sosyal kurumlara eğitim, sağlık ve sanatsal etkinlikler gibi konularda yardım ve bağışta bulunur.
- Rüşvet, yolsuzluk, görevi kötüye kullanma gibi etik dışı davranışlardan özenle kaçınırken bu tür suçların ortadan kaldırılması konusundaki uluslararası çabalar desteklenir.
- Karar ve faaliyetlerimizi etkileyecek, işin gidişatına uygun olmayan ayrıcalık veya yarar sağlamaya yönelik hediye ürün ve hizmetlerin verilmesi ve alınmasından kaçınılır.

Sektöre ve Rakiplere İlişkin Sorumluluklarımız

- Rakip sektör şirketleriyle aktif ve karşılıklı saygı çerçevesinde, sadece yasal ve etik olan zeminlerde rekabet eder ve rekabet hukukunun ihlalinin kaçınılır.
- Rekabeti kısıtlamaya ya da sınırlamaya yönelik girişimleri desteklemez.

GERÇEKLEŞTİRDİKLERİMİZ & HEDEFLERİMİZ

Etik

Gerçekleştirdiklerimiz

- Tüpraş Etik Kuralları'nı yayınlayıp, çalışanlarımız ve ilgili tüm iş ortaklarımızla paylaştık.
- Bağlı olduğumuz Koç Topluluğu'nun Küresel İlkeler Sözleşmesi'ni imzalamasının ardından KİS ilkeleri doğrultusunda insan hakları yaklaşımlarımızı pekiştirdik.

Hedeflerimiz

- Etik ilkelerimizin tüm paydaşlarımız tarafından bilinip benimsenmesine yönelik çalışmalar yapılması,
- Etik değerlerimizle ilgili süreçlerin doğrudan izlenebileceği iç iletişim sistemimizin geliştirilmesi ve iyi örneklerin model teşkil etmesi için önerilerin değerlendirilmesi,
- İnsan haklarıyla ilgili gönüllü uygulamaların desteklenmesi,
- Küresel İlkeler Sözleşmesi ile ilgili en iyi uygulamaların tüm birimlerimizle paylaşılması, işbirliklerinin planlanması,
- Çalışma ilkelerimizin (Code of Conduct) belirlenmesinin ardından bu ilkelerin tüm paydaşlarımız tarafından benimsenmesinin sağlanması.

Sağlık ve Emniyet

Gerçekleştirdiklerimiz

- Rafinerilerimizde Sağlık, Emniyet, Çevre (SEÇ), hidrokarbon marjı, enerji verimliliği, bakım ve teknik kontrol konularında Shell G.S. ile 2006 yılında teknik servis anlaşması imzalandı.
- SEÇ kültürü, risk değerlendirme, görünür liderlik, olay inceleme prosedürleri konularında tüm rafinerilerde çalıştaylar düzenleyip eğitimler verdik, uygulamalar başlattık.
- Rafineri ünitelerinde "Görünür Liderlik" uygulaması kapsamında tüm yöneticiler emniyet turlarına katılmaktadır. Emniyet Turları ile yönetim sistemlerine göre uygulamadaki eksikler tespit edilmekte, edinilen bulgulara göre aksiyon planları hazırlanmakta ve çalışanların da katkısı sağlanarak gerekli önlemler alınmaktadır.
- Başlatılan yeni uygulamalar sonucunda 2007 yılı kaza sıklık oranında düşüş gözlenmektedir.
- Yeni uygulamalar sonucunda, 2007 yılından başlayarak Tüpraş'a iş yapan müteahhitlerin de kayıp gün yaratan iş kazaları izlenmeye başlanmıştır.
- Teknik emniyet ve yangınla mücadele sistemlerini, yangın arazözlerini, pompa, römorkör ve diğer ekipmanları modernize edip, yangın ve doğal afetlerin doğurabileceği riskleri en aza indirdik.

Hedeflerimiz

- Tüm birimlerimizde kaza sıklık oranının sürekli geliştirmelerle azaltılması,
- 2008 yılından itibaren müteahhitlerimizin de kayıp gün yaratan iş kazaları verilerinin istatistiklerimize dahil edilmesi,
- Tehlike ve Etkileri Yönetim Süreci (TEYS) kapsamında tüm rafinerilerde karşılaşılabilecek tehlikelerin kayıt altına alınması, Risk Değerlendirme Tablosu (RDT) değerlendirmeleri kırmızı ya da sarı çıkan tehlikeler için Bow Tie (Papyon) Analizi yapılmasına Shell G.S. ile başlanması,
- Proses tasarım ve işletmesi esnasında oluşabilecek tehlikelerin tanımlanarak kaza nedenlerinin saptanması, analizlerinin yapılması ve ortadan kaldırılması amacıyla HAZOP (Hazard and Operability Studies – Tehlike ve İşletilebilme Çalışması) eğitiminin gerçekleştirilmesi,
- Rafinerilerdeki sağlık, emniyet ve çevre ile ilgili performans göstergelerinin belirlenmesinde ve hesaplanmasında belli bir yöntem oluşturmak amacıyla "Performans İzleme ve Raporlama El Kitabı"nın hazırlanması,
- Olası sağlık risklerini azaltmak için farkındalık çalışmalarının yürütülmesi,
- Çalışanlarımızın ve ailelerinin sağlık risklerini minimize edecek önlemlerin alınması,
- Mesleki hastalıklarla ilgili farkındalık yaratacak işbirliklerine gidilmesi.

Çevre

Gerçekleştirdiklerimiz

- 2007 yılında Risk Değerlendirme Tablosu (RDT)* Rehberi yayımlanarak uygulamaya kondu.
- OSAR İletişim Planı hazırlanarak OSAR Rehberi** kapsamında Çevre Kaza Olay Raporu revize edildi.
- Rafineri sahasından geçerek denize dökülen Ağa Deresi'nde gözlenen taşmaları önlemek için dere yatağında ve taşma noktalarında iyileştirmeler yapıldı.
- 31 Aralık 2007 tarihi itibarıyla ulusal ve uluslararası çevresel yükümlülüklerimizin %88'inin yerine getirilmesi sayesinde İzmit Rafinerisi'ni çevre yönünden düşük riskli olarak değerlendirildi.
- "Depolama Tankları Projesi" için Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) başvurusu yapıldı.
- "Atık Su Geri Kazanım Projesi" için ÇED başvurusu yapıldı.
- Gürültü Kontrol İzin Belgesi alınması için akredite bir firmaya İzmit Rafinerisi genelinde çevresel gürültü ölçümleri yaptırıldı ve Akustik Rapor hazırlandı.
- İzmit Rafinerisi Emisyon izin belgesi alındı.
- İzmit Rafinerisi'nde toplam 8 bacaya Sürekli Emisyon İzleme Cihazı (CEMS) takılarak emisyonumuzun İl Çevre ve Orman Müdürlüğü tarafından online izlenmesi sağlandı.
- 2007 yılında enerji tasarrufu odaklı proses iyileştirmeleri gerçekleştirilerek CO2 emisyonlarında azalma sağlandı.
- 2007 yılında, çalışanların bilinçlenmesi ile kâğıtların ayrı toplanması konusunda büyük aşama kaydedilip bu sayede geri kazanıma gönderilen kâğıt miktarında %600 oranında artış sağlandı.
- 1999 Gölcük depreminden sonra yetkin bir kuruluş tarafından yapılan incelemeler neticesinde binalarda ve ekipmanlarda gerekli güçlendirmeler yapıldı ve yangın söndürme sistemleri yenilendi.
- İzmit Rafinerisi'nin çevre performansı çeşitli kurumlar tarafından denetlenmektedir.

Hedeflerimiz

- İzmit Rafinerisi kıyı tesisinin risklerini tekrar değerlendirerek acil müdahale planlarını yenilemek amacıyla yetkin bir firmayla 17 Eylül 2007 tarihinde sözleşme yapıldı. Temmuz 2008 itibarıyla işin tamamlanması planlanmaktadır.
- İzmit ve İzmir Rafinerileri'nde tamamlanarak devreye alınan Dizel Kükürt Giderme Üniteleri kapsamında halen üretimi ve piyasaya arzı devam eden 10 ppm kükürt içeriğine sahip motorinin İzmir, İzmit ve Kırıkkale Rafinerileri'nde 1 Ocak 2008 tarihi itibarıyla satışına başlanacak ve böylece AB ülkelerinde 1 Ocak 2009 tarihinden itibaren geçerli olacak standarda uygun motorin çok daha önce piyasaya sunulmuş olacaktır. Bu şekilde kükürt dioksit emisyonu yaklaşık 700 kat azalarak yıllık 84 bin tondan 120 ton düzeyine inecektir.
- İzmit ve İzmir Rafinerileri'nde yürütülen Benzin İyileştirme Projesi yatırımlarında da insan sağlığına ve çevreye zararlı kükürt, benzen ve aromatik değerleri düşürülerek AB standartlarında olacaktır.
- Enerji Verimliliği Projeleri ile 2008 yılında, İzmit, İzmir, Kırıkkale ve Batman Rafinerileri enerji giderleri 20 milyon YTL azaltılacaktır.
- Fuel Oil Dönüşüm Projesi ile ülkemizde ve bölgemizde üretim fazlası bulunan fuel oil ve diğer dip ürünler, başta motorin olmak üzere ülkemizin gereksinimi olan beyaz ürünlere dönüştürülecektir. 2008-2012 yılları arasında bu proje için 1,6 milyar ABD doları yatırım yapılması hedeflenmektedir.

* Risk Değerlendirme Tablosu'nda (RDT) faaliyetlerimizin insan, varlık, çevre ve itibara olan etkileri değerlendirilerek risklerimiz tespit edilmektedir. Yapılan analizler sonucunda belirlenen kök nedenlerin giderilmesi için gerekli önlemler alınmaktadır.

** OSAR: Olay Sınıflandırma, Araştırma ve Raporlama Rehberi

daha iyisi için

birlikte daha iyiyi
başarmak,
başarıyı paylaşmak,
fark yaratmak için,
siz de katılın.

İnsan Kaynakları

Gerçekleştirdiklerimiz

- Küresel İlkeler Sözleşmesi çerçevesinde iş yerinde insan haklarının geliştirilmesi desteklenmektedir.
- Çok boyutlu hedef kartı sistemi tüm beyaz yakalı personelimiz için 2007 yılında kullanılmaya başlandı.
- 2007 yılında kişi başı ortalama 55 saat eğitim olanağı sağlanarak çalışanlarımızın sadece mesleki performanslarının değil, kişisel gelişimlerinin de desteklenmesi sağlandı.
- "Rafine Öneriler" uygulaması hayata geçirilerek çalışanlarımızın yaratıcılık ve katılımı teşvik edilerek ödüllendirme sistemi geliştirildi.
- Aday gösterme esasına dayanan, Tüpraş Tanıma, Takdir ve Ödüllendirme Sistemi (TÖS) uygulamaya geçirildi.
- Raporlama çalışması sırasında, kurum genelinde, sosyal, çevresel ve ekonomik sorumluluklarımıza yönelik beklenti anketi gerçekleştirildi.

Hedeflerimiz

- Nitelikli insan kaynağımızın küresel rekabette hem nitelik, hem nicelik bakımından kalıcı rekabet üstünlüğümüz haline getirilmesi,
- Raporlama sürecinde kurulan KSS Çalışma Grubu'nun aldıkları eğitimler vasıtasıyla edindikleri bilgileri ekip arkadaşlarına aktarmalarının sağlanması,
- Tüpraş'ın değişen paydaş beklentileri doğrultusunda, KSS beklenti çalışmalarını geliştirerek yenilenmesi; potansiyel etki alanlarımız ve iyileştirme önerilerini tüm çalışanlarımızın da içinde olduğu, KSS Çalışma Grubumuz tarafından yönetilen yaygın bir uygulama haline getirilmesi,
- Çalışma Hayatı Değerlendirme Anketi sonucunda planlanan iyileştirmeleri paydaş katılımı stratejisiyle sürdürülmesi,
- Yerel halkla işbirliği yaparak istihdam olanaklarından daha fazla fayda sağlanması için fırsatlar yaratılması,
- Tedarikçi ve yüklenici iş ortaklarımızın da Tüpraş'ın çalışma ilkeleri (code of conduct) ile ilgili iş kriterlerine uyum göstermesini kolaylaştıracak desteklerin verilmesi,
- Uygulanan teşvik ve ödüllendirme sistemlerinin geliştirilmesi ve benimsenmesi için ileri düzeyde çalışmalar yapılması.

en iyi
süreç iyileştirme
önerileri

en iyi
enerji tasarrufu
önerileri

en iyi
kaynak tasarrufu
önerileri

en iyi
üretimde verimlilik
önerileri

en iyi
çevre hizmeti
önerileri

en iyi
iş güvenliği
önerileri

Toplumsal Yatırım

Gerçekleştirdiklerimiz

- 2007 yılında faaliyet sahalarımızın bulunduğu merkezlerde yerel halkın Tüpraş hakkındaki görüşlerini öğrenmek adına Kurumsal İletişim ve İtibar Araştırması gerçekleştirildi.
- Her ay, sağlık ve çevreyle ilgili bilgiler, muhtarlıklar aracılığıyla yerel halka iletildi.
- Faaliyet merkezlerimizde, hem iş güvenliğini sağlamak, hem de bölgeye katkı sağlamak amacıyla alt yapı yatırımları gerçekleştirildi.
- Koç Vakfı aracılığıyla, vakfın amacına hizmet eden toplumsal projelere kaynak aktararak destek verildi.
- Koç Topluluğu bünyesinde yürütülen “Meslek Lisesi, Memleket Meselesi” projesine gönüllü çalışanlarımızla destek vermeye başlandı.
- MEGEP - Mesleki Eğitim ve Öğretim Sistemini Geliştirme Projesi kapsamında “Tüpraş Teknik Öğretim Programı” protokolü, Genel Müdürümüz Yavuz Erkut ile MEB Erkek Teknik Öğretim Genel Müdür Vekili Hüseyin Acır tarafından 29 Mayıs 2007 tarihinde imzalandı.
- Spor, kültür-sanat ve eğitime destek kapsamında yapılan çalışmalar sürdürüldü.

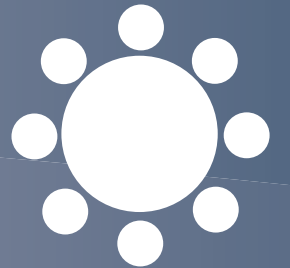
Hedeflerimiz

- Faaliyet merkezlerimizde toplumsal yatırımların sürdürülmesi,
- Özellikle gelişmekte olan bölgelerimizden Batman ilinde, eğitim ve toplumsal gelişim odaklı projelere ağırlık verilmesi,
- Paydaş haritası ve paydaş odaklı beklenti analizlerinin yapılması,
- Öncelikli alanlarımızla ilgili sivil toplum kuruluşlarına Tüpraş KSS stratejisi ve uygulama çerçevesini oluşturarak bilgi verilmesi, gerekli işbirliklerinin planlanması,
- Toplumsal katılım odaklı uygulamalarımızın faydalarını ölçerek iyileştirme ve yaygınlaştırma çalışmalarının gerçekleştirilmesi.

insan kaynakları

4

tüpraş'ta insan kaynakları | tüpraş'ta işe alım | çalışanlarımıza sunulan olanaklar | tüpraş'ta insan hakları
| insan kaynakları uygulamaları

TÜPRAŞ'TA İNSAN KAYNAKLARI

İK VİZYONUMUZ

Bir şirketin değerinin belirlenmesinde en önemli unsurlardan biri de insan kaynaklarıdır. Petrol rafinaj sektöründe, yetiştirilmesi uzun yıllar gerektiren nitelikli, deneyimli, eğitilmiş personel unsuru, ülke ekonomisi, ülke güvenliği ve toplum hayatı bakımından son derece önemli tesisler olan rafinerilerimizin kârlı, verimli ve güvenli şekilde çalıştırılmasında büyük önem taşımaktadır. Dolayısıyla, Tüpraş'ın yarattığı değerde insan sermayesinin önemli payı bulunmaktadır.

Türkiye enerji sektörünün lider kuruluşu olan ve dünya standartlarında bir rafineri şirketi olma vizyonunu benimseyen Tüpraş, en büyük yatırımını insan kaynağına yapmakta, bu konuyu şirket hedef ve değerleri kapsamında ele almaktadır.

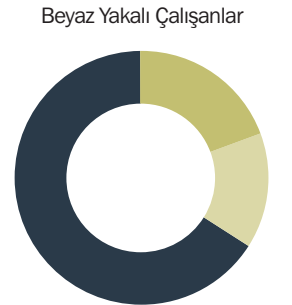
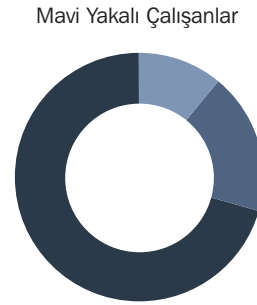
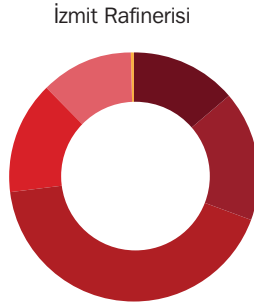
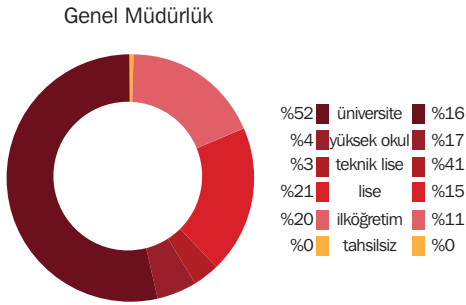
“En değerli sermayemiz, insan kaynağımızdır.” Vehbi Koç

34

Sahip olduğumuz nitelikli insan kaynağı, Tüpraş'ın en önemli sermayesi, başarılarının oluşmasındaki en önemli itici güçtür. Tüpraş'ta İK süreçleri vizyon ve amaçlarımızın ışığında büyük bir titizlikle yönetilir. En büyük hedefimiz, insan kaynağımızı nitelikleri bakımından sürekli geliştirerek küresel rekabette kalıcı üstünlüğümüz haline getirmektir.

		Genel Müdürlük	İzmit Rafinerisi	Tüpraş Genel
Çalışan Sayısı	Mavi Yaka	109	1121	3.745
	Beyaz Yaka	145	192	762
	Toplam	254	1.313	4.507
Cinsiyete Göre Çalışan Dağılımı/Yüzdesi	Kadın	80 (%31.62)	69 (%5.32)	309 (%6.86)
	Erkek	174 (%68.38)	1244 (%94.68)	4198 (%93.14)
Çalışan Yaş Durumu ⁹	En Düşük	23	21	18
	En Yüksek	61	59	61
	Ortalama	41	39	40
Kıdemlilik Durumu ^{10, 11}	Mavi Yaka	16	14	15
	Beyaz Yaka	12	13	13
	Toplam	14	14	14
İş Gücü Kaybı	Kayıp Çalışma Saati	2.055	27.671	-
	Ortalama %	%10.84	%15.50	-

Eğitim Durumlarına Göre Çalışan Dağılımı

İnsan Kaynakları Sürecinde Amacımız:

- Doğru işe doğru insan
- Performans ve yetkinliğe dayalı ücretlendirme
- Başarıya bağlı değerlendirme
- Herkes için eşit fırsatlar ilkelerine bağlı kalarak, tüm çalışanlar için sağlıklı, emniyetli ve huzurlu bir çalışma ortamını sağlayarak, insan gücümüzü devamlı arttırmak ve küresel rekabette kalıcı üstünlüğümüz haline getirmektir.

⁹ "Tüpraş Genel Sütunu" Genel Müdürlük, İzmit, İzmit, Kırıkkale ve Batman Rafineri verilerinden elde edilmiştir. Çalışan dağılımı grafiklerinde raporlama kapsamı belirli bölgedeki faaliyetler ile sınırlı olduğundan ayrıca bölgesel çalışan dağılımı sayılarına yer verilmemiştir. "Tüpraş Genel Sütunu" Genel Müdürlük, İzmit, İzmit, Kırıkkale ve Batman rafineri verileriyle birlikte hesap edilerek bulunmuştur.

¹⁰ Mavi yakalı çalışanlarımızın kıdemlilik durumu, işe giriş tarihleri temel alınarak hesaplanmıştır.

¹¹ "Tüpraş Genel Sütunu" Genel Müdürlük, İzmit, İzmit, Kırıkkale ve Batman Rafineri verileriyle birlikte hesap edilerek bulunmuştur.

TÜPRAŞ'TA İŞE ALIM

35

Tüpraş şirket olarak büyüklüğü dolayısıyla Türkiye'nin en önemli işverenlerinden biridir. 2007 sonu itibarıyla 254'ü Genel Müdürlük, 1.313'ü İzmit Rafinerisi ve geri kalanı da İzmir, Kırıkkale ve Batman Rafinerilerinde olmak üzere Tüpraş'ta toplam 4.507 personel çalışmaktadır. 2007 yılında 489 (15'i Genel Müdürlük 106'sı İzmit Rafinerisi'nde olmak üzere) yeni, genç ve yüksek niteliklere sahip mavi ve beyaz yakalı çalışma arkadaşımız aramıza katılmıştır.

Tüpraş'ta çalışmak üzere başvuru yapmak isteyen adaylar www.kockariyer.com sitesi üzerinden taleplerini iletir. Tüpraş İK personeli ve ilgili iş birimleri de şirket ihtiyaçlarına en uygun adayları bu sistem üzerinden değerlendirdikten sonra gerekli görüşme ve değerlendirmeleri yaparak işe alımı gerçekleştirir.

Genç ve nitelikli insan kaynağını ekibimize dahil etmek için birçok çalışma yapmaktayız. Bu çalışmaların en temel hedef kitlesi yeni mezun, en fazla 3 yıllık iş deneyimine sahip gençlerdir. Bu kapsamda her yıl şirket yöneticilerimizle birlikte üniversiteleri ziyaret ederek Tüpraş ve Koç Topluluğu kültürünü, şirket hedef ve stratejilerimizi tanıtarak genç mezunların şirketimizi tercih etmesini sağlarız.

İşe alım prosedürleri hakkında daha ayrıntılı bilgiye internet sitemizdeki "İnsan Kaynakları" bölümünden ulaşabilirsiniz.*

Herkes için eşit fırsatlar yaratmak en önemli iş değerlerimizdendir. Bu amacımızı gerçekleştirmeye işe alım sürecinden başlarız. Dolayısıyla, Tüpraş'ta ilan edilen açık iş pozisyonları herkesin başvurusuna açıktır ve herhangi bir kısıtlayıcı madde olmadan işe alım prosedürleri herkese eşit uygulanmaktadır. Pozisyonların gerektirdiği nitelikler paralelinde başvurular objektif biçimde değerlendirilir.

Bir taraftan daha sürdürülebilir bir çalışan portföyü oluşturmak, diğer taraftan da büyük bir işveren olarak yerel planda işsizliğe karşı daha fazla iş alanı yaratarak yerel kalkınmaya destek verme sorumluluğunu yerine getirmek için, özellikle mavi yakalı personeli mümkün olduğunca yerel istihdam kaynağından temin etmeye önem vermekteyiz. Ancak işe alımda öncelikle ilgili pozisyonun gerektirdiği nitelikleri taşıyan kişileri yaş, din, cinsiyet, uyruk, ya da ayrımcılık olarak görülebilecek herhangi bir özelliği gözetmeksizin istihdam ederiz. Dolayısıyla yerel istihdam işe alım sürecinde bir ön koşul değil, eşdeğer adaylar arasında bir tercih sebebidir.

İşe yeni giren her personelimize, kendi pozisyonunun gerekliliklerine göre değişen süre ve içeriklerde oryantasyon eğitimi verilmektedir. Bu eğitim, Genel Müdürlük personeli için 2 gün, idari personel için 3 gün iken teknik personelin oryantasyon eğitimi yaklaşık 1 ay sürmektedir, işe yeni giren her personel ayrıca 3 gün süren Temel Eğitim almaktadır. Bu eğitimin içeriğini ilk yardım, sağlık, emniyet, çevre, standartlar ve rafineri uygulamaları oluşturur. Ayrıca bu eğitim belirli sürelerde tekrar eğitimleriyle desteklenmektedir. Tekrar eğitimleri mavi yakalı çalışanlar için her yıl, beyaz yakalı personel için her 3 yılda bir tekrarlanır.

* www.tupras.com.tr/detailpage.tr.php?IPageID=22

ÇALIŞANLARIMIZA SUNULAN OLANAKLAR

Tüpraş'ta unvan ve fonksiyondan bağımsız olarak iş değerlendirme modeli çerçevesinde, HAY iş değerlendirme ve kademelendirme sistematüğını temel alan, rekabetçi bir ücret politikası uygulanmaktadır. Ücret artışlarında HAY piyasa araştırmasından ve performans değerlendirme sisteminin sonuçlarından yararlanılmaktadır. Yıllık ücret araştırmalarından elde edilen bilgilere göre Tüpraş'ta ücretlerin genel seviyesi, piyasa ortalamasının üzerindedir.

Tüpraş çalışanları resmi sosyal güvenlik sisteminin de ötesinde sunulan sağlık (eş ve çocuklar dahil) ve emeklilik sigortası olanaklarından faydalanırlar. Emeklilik sigortası her Koç Topluluğu şirketinde olduğu gibi Koç Holding Emekli ve Yardım Sandığı Vakfı tarafından yönetilen bir emeklilik fonudur. 35 yaş altı tüm Tüpraş çalışanları bu haktan mutlaka faydalanırken, 35 yaş üstünde Tüpraş'ta çalışmaya başlayan personel için katılım çalışanın tercihine bırakılmıştır. Katılım oranları her yıl Vakıf tarafından çalışan ücretleriyle orantılı olarak belirlenir ve Tüpraş bu sistemin üyesi her çalışan için çalışanın katkı payı kadar katılım payını ayrıca fona öder. Sigorta kapsamında üyelere mesken edinme ve çeşitli ihtiyaçların karşılanmasına yönelik finansman desteği sağlanır. Ölüm, hastalık ve maluliyetten çalışmama durumuna karşı risk teminatı verilir. Emeklilik ve üyeliğin sona ermesi durumlarında toplu ödeme veya emekli aylığı tahsis edilir.

36

Tüpraş çalışanlarına lojman olanakları da sunmaktadır. Bu kapsamda personelin konut ihtiyaçları, imkânlar ve yürütülen işin niteliğine göre karşılanır. Lojman tahsisinde öncelik teknik personelindir. Kıdem gibi diğer özlük kriterleri ardıl tercih sebepleridir. Lojman türünün belirlenmesindeki tek kriter ise çalışanın medeni halidir. Evli, çocuklu çalışanlara daha geniş konut ihtiyaçlarından dolayı daire tipi lojmanlar tahsis edilirken, bekâr çalışanlara şirket içindeki pozisyonuna bakılmaksızın misafirhane tipi lojmanlar tahsis edilir.

Pozisyona ve yapılan işin niteliğine göre çalışanlara dizüstü bilgisayar, cep telefonu ve araç tahsis edilir. Tüm personelin ulaşım ihtiyaçları şirket servislerince karşılanır. Çalışma ve lojman sahaları şehir merkezlerine uzak olduğundan, servis hizmeti personel taşımanın yanı sıra çalışan ve yakınlarının ulaşım ihtiyaçlarını karşılamak için şehir merkezlerine yönelik olarak da sunulmaktadır. Ayrıca çalışan talepleri doğrultusunda sosyal aktivitelere yönelik olarak da servis hizmetleri sağlanmaktadır.

Tüpraş, çalışanları ve onların yakınlarıyla birlikte büyük bir aile gibidir. Dolayısıyla öncelikli paydaşlarımızdan olan çalışan yakınlarının da ihtiyaçları hassasiyetle gözetilir. Bu kapsamda çalışanlara ve ailelerine yönelik olarak sosyal etkinlikler, spor faaliyetleri ve çeşitli eğitimler düzenlenir. Çocukların eğitim faaliyetlerini kolaylaştırmak adına okul servisleri bulunmaktadır.

Çalışanlarımızın kişisel gelişimine katkı sağlamak amacıyla, içinde mesleki, sosyal ve kültürel yayınların yer aldığı bir kütüphanemiz bulunmaktadır. Çalışanlarımız kütüphane kullanım kuralları çerçevesinde kitap ödünç alabilmektedir. Koç Topluluğu çalışanlarına sunulan KoçAilem Programından tüm Tüpraş çalışanları da faydalanmaktadır. KoçAilem Programı ile Koç Topluluğu çalışanlarına, Koç Topluluğu Şirketlerinin ürün ve hizmetlerinden sağlanan özel avantajlar, düzenlenecek dönemsel kampanyalar ile de ekstra avantajlar sunulmaktadır. Bu olanaklarla birlikte, Topluluk çalışmanı olmanın bilincini geliştirecek sosyal faaliyetler ve sosyal sorumluluk projeleri KoçAilem Programı kapsamında düzenlenmektedir. Bu avantajların dışında Tüpraş çalışanları tüketim kooperatifimiz olan İMKO'dan çeşitli tüketim ihtiyaçlarını karşılayabilmektedir.

Tüpraş sunduğu sosyal imkânlarda sadece mevcut çalışanları ve onların ailelerini değil aynı zamanda emekli olmuş eski çalışanlarını ve onların ailelerini de hedeflemektedir. Bu kapsamda tüm emekli personel de şirketin sunduğu sosyal tesis olanaklarından ve KoçAilem Programı'ndan faydalanmaya devam etmektedir. Ayrıca yılda bir defa kuruluş yıldönümünde düzenlenen etkinlikte emekliler ve mevcut çalışanlar bir araya getirilerek kurum kültürü ve değerlerimizin yeni kuşaklara aktarılması hedeflenir.

Müteahhit firma çalışanları da belirli süreler içinde ailemizin bir parçası haline gelmektedir. Dolayısıyla Tüpraş dahilinde buldukları sürece sosyal tesis ve çeşitli etkinlikler gibi hizmetlerden müteahhit firma çalışanları da imkânlar dahilinde faydalanmaktadır.

TÜPRAŞ'TA İNSAN HAKLARI

İnsan Haklarının korunması ve yüceltilmesi önemli bir insanlık değeridir. Bu değerın yüceltilmesinde herkes kendi üzerine düşen sorumluluğu bilmeli ve buna göre hareket etmelidir. Bu doğrultuda Tüpraş kendi sorumluluk alanında insan haklarının sağlanması konusunda etkin adımların atılması gerekliliğini görmüş ve çalışmalarına başlamıştır.

Yasal zorunlulukların ötesinde, insan haklarına bakışımızı açıklayan temel yönetim anlayışını BM Küresel İlkeler Sözleşmesi oluşturmaktadır. Bu kapsamda insan haklarına saygı duyup desteklediğimiz gibi uygulamasında da rol model olmak adına bağlı bulunduğumuz Koç Topluluğu'nun başlattığı girişimlere katkıda bulunmaktayız. Bunun en önemli göstergesi, Koç Holding'in Türkiye'de Küresel ilkeler Sözleşmesi'nin tanıtılıp yaygınlaştırılmasına yönelik öncü çalışmalara aktif destek vermesidir.

Küresel İlkeler Sözleşmesi

Kamuoyuna 2000 yılında resmen açıklanan Küresel ilkeler Sözleşmesi (KİS), küreselleşmenin zorluklarıyla mücadele etmek için kamunun ve özel sektörlerin yanı sıra, çeşitli Birleşmiş Milletler (BM) kuruluşlarını ve sivil toplumu bir araya getiren uluslararası gönüllü bir kurumsal vatandaşlık ağıdır. Bugüne kadar 120 ülkeden 3.700'ü aşkın şirketin imzaladığı Küresel ilkeler Sözleşmesi, iş gücü ayrımcılığını önlemek ve sürdürülebilir çevre için insan hakları, iş gücü, çevre ve yolsuzlukla mücadele gibi alanlardaki 10 temel ilke çerçevesinde çalışır.

Ana ilkeleri arasında yer alan kurumsal vatandaşlık kimliği, bağlı bulunduğumuz Koç Topluluğu'nu ekonomik faaliyetlerinden elde ettiği kaynakları toplumun gelişimine katkı sağlayan ve değer yaratan çalışmalara yöneltmiştir. Koç Holding kurucusu Vehbi Koç'un "Ülkem varsa ben de varım" ilkesi Koç Topluluğu'nun olduğu gibi Tüpraş'ın da sosyal sorumluluk anlayışının özünü oluşturur.

Bu kapsamda Koç Topluluğu iki yılda bir Birleşmiş Milletler'e KİS kapsamındaki konularda ilerleme raporunu sunmakta ve bu rapor dahilinde Tüpraş'ın o yıllardaki KİS performansı da açıklanmaktadır.

Çalışanların toplu müzakere, sendikalaşma ve örgütlenme özgürlüğü insan Hakları'nın iş yerinde uygulanmasına yönelik en temel haklardır. Bu kapsamda çalışanlarımızın sendikalaşma, örgütlenme ve toplu sözleşme haklarını destekliyoruz. Tüpraş çalışanları, yasal çerçevede kurulmuş tüm sivil toplum kuruluşlarına ya da girişimlere üstlerinden izin alarak katılabilirler.¹²

Tüpraş'ta çalışan mavi yakalı personelin tamamı sendikalıdır ve iş akitleri Toplu İş Sözleşmesi uyarınca düzenlenmektedir.¹³ Çalışanlarımızın üye oldukları sendika olan Petrol-İş ile ilişkilerimiz karşılıklı çıkarları koruyacak şekilde sürdürülmektedir. Bu konuyla ilgili ayrıntılı bilgi "Paydaş Katılımı" bölümünde yer almaktadır.

Zorla ve zorunlu işçi çalıştırma, çocuk işçi çalıştırılması gibi uygulamaların veya bu uygulamaları çağrıştırabilecek durumların Tüpraş dahilinde var olması mümkün değildir. Çalışanlarımız, iş birimi değişikliğine zorlanamazlar. Rotasyon kapsamındaki çalışma yeri değişiklikleri de bu bakış açısıyla yönetilir. Çalışanın yeni atandığı görevine başlaması için gerekli süre çalışan ve şirket ihtiyaçlarına göre belirlenir. Görevin gerektirdiği zorunluluklar dışında çalışana yeni görevine başlaması için talep ettiği süre tanınır, kendisinin ve ailesinin tüm taşınma maliyetleri karşılanır.

¹² Tüpraş kurum olarak hiçbir siyasi ideolojiye sahip değildir, hiçbir siyasi hareketi doğrudan ya da dolaylı olarak desteklemez.

¹³ Genel Müdürlük ve İzmit Rafinerisi'nde mavi yaka kapsamında çalışan 1.230 kişinin tamamı sendikalıdır. Sendikalı, toplu iş sözleşmeli personelin (toplam 1.230 kişi) Genel Müdürlük ve İzmit Rafinerisi çalışanlarına (toplam 1.567 kişi) oranı %78,5'tir. Tüpraş genelinde bu oran %83,1'dir. Son yapılan toplu iş sözleşmesi 2 Nisan 2007 tarihinde imzalanmış olup geçerlilik dönemi 1 Ocak 2007 - 31 Aralık 2008 tarihleri arasındadır.

Çalışma hakkı temel insan hakları kapsamında değerlendirilmektedir. Şirketler istihdam olanakları sunarak bu hakkın sağlanmasına yönelik en önemli sorumluluğu yerine getirmiş olur. Hiçbir şirketin tercih etmeyeceği bir durum olsa da zorunlu durumlarda işten çıkarma yapıldığı da bir gerçektir. Şirketlerin üzerine düşen sorumluluk işten çıkarmanın belirli objektif kriterlere bağlanıp, keyfiyetten uzaklaştırılmasıdır. Tüpraş'ta işten çıkarma konusu, performans, iş küçülmesi, TİS ve Personel Yönetmeliği kriterlerine bağlıdır. Ayrıca işten çıkarmanın neden yapıldığının yanı sıra, nasıl yapıldığı da önemlidir. Tüpraş'ta işten çıkarma söz konusu olduğunda, bu uygulama kanunlarda belirlenmiş şartların yanı sıra, toplu iş sözleşmesinde belirtildiği şekilde yapılmaktadır.¹⁴

GÜVENLİK VE İNSAN HAKLARI

İnsan Hakları evrensel bir değerdir, iş ortamında insan haklarının sağlanması sadece çalışanlarımız için değil, her ne sebeple olursa olsun çalışma sahamızda bulunan herkes için geçerlidir. Kurum içinde insan haklarının sağlanması konusunda doğrudan ilgili alanlardan biri de güvenlik yönetimidir.

Tüpraş, stratejik önemi ve faaliyet gösterdiği alanın gerekliliklerinden ötürü çalışma sahalarnın güvenliğine büyük önem vermekte, en ileri güvenlik teknolojileri ve eğitilmiş, profesyonel insan kaynağından oluşan güvenlik sistemlerini kullanmaktadır. Bu sistemin bir parçası olarak, Tüpraş'ın güvenliğinin sağlanmasında eğitilmiş özel güvenlik görevlilerinden faydalanılmaktadır. 5188 sayılı yasa hükümleri uyarınca özel güvenlik görevlilerinin çalışma usulleri belirlenmiş, silah kullanma, gözüne alma ve zor kullanma gibi durumlar çeşitli şartlara bağlanmıştır. Bu yetkilerin kullanımında insan hakları ihlallerinin oluşmaması için tüm özel güvenlik görevlilerimiz, yetki sınırları ve davranış biçimlerinin öğretildiği görev başı eğitiminden geçmektedir. Ayrıca davranış şekillerini belirleyen kanun ve düzenlemeleri açıklayan bir kitapçık hazırlanarak güvenlik personelinin tamamına dağıtılmıştır. Bu çerçevede, işe yeni başlayan özel güvenlik görevlilerine de aynı eğitim ve dokümantasyon paketi sunulmaktadır.

Bu kapsamda, 2007 yılında, büyük ölçüde atıl durumda bulunan Körfez Petrokimya tesislerinin kapatılması sonucunda, 50'si İzmit Rafinerisi ve 11'i Genel Müdürlük'ten olmak üzere toplam 61 kişi işten ayrılmıştır.¹⁵ Bu işten çıkarma süreci, çalışanlarımızın bağlı bulunduğu sendika temsilcileriyle görüşülerek tüm tarafların çıkarlarının gözetildiği şekilde sonuçlandırılmıştır. Öncelikle diğer rafineri ve iş birimlerindeki personel ihtiyacı, buralarda çalışmak isteyen personelle karşılanmış, emeklilik hakkı kazanmış personelden emekliye ayrılmayı tercih edenler emekliye ayrılmış, böylelikle işten ayrılmak durumunda olan personel sayısı büyük ölçüde azaltılmıştır.

Tüm Tüpraş çalışanları tam zamanlı olarak istihdam edilmiş olup yarı zamanlı ya da dönemsel çalışan personelimiz bulunmamaktadır. Ayrıca Tüpraş'ın ana faaliyetlerinde, yüklenici ya da danışman firmaların çalışanları dışında, Tüpraş'a kayıtlı olmayan personel çalıştırılmaz ve sektör özelliklerinden dolayı mevsimlik personel bulunmaz. Tüm çalışanlarımız ile "belirsiz süreli iş akdi" yapılmaktadır.

İş yerinde ayrımcılığın önlenmesi, çalışanların da ötesinde tüm paydaşlara yönelik olarak, özellikle dikkat ettiğimiz bir konudur. Tüpraş tüm paydaşlarına eşit muamele yapmayı taahhüt eder ve çalışanlara yönelik işlemlerde bunun dışına çıkılmasına asla tolerans göstermez. Bu kapsamda, işe alma ve yerleştirmeden başlayarak çalışanları ilgilendiren tüm konuları objektif kriterlere göre düzenler ve uygular. Tüpraş'ta eşit işe eşit ücret felsefesi geçerlidir. Dolayısıyla temel ücret, çalışanın cinsiyeti, yaşı veya herhangi bir özelliğinden bağımsız olarak objektif kriterlerle belirlenir. Bu yüzden kadın çalışanlarla erkek çalışanlara aynı işi yaptıkları sürece eşit ücret ödenir.¹⁶ Raporlama döneminde ve daha öncesinde, yönetime ayrımcılıkla ilgili hiçbir şikâyet iletilmemiş, bu konuda Tüpraş hakkında hiçbir dava açılmamıştır.

¹⁴ İşten çıkarma durumlarında uygulanacak minimum ihbar sürelerinde ilgili yasa ve Toplu İş Sözleşmesi hükümleri temel alınır. Buna göre eğer işten çıkarma yapılacaksa, 6 aydan kısa kıdemli çalışanlara 4 hafta, 6 ay 18 ay arası kıdeme sahip olanlara 6 hafta, 18 ay ile 3 yıl arası kıdemlilere 12 hafta, 3 yıl ile 5 yıl arası kıdemlilere 16 hafta, 5 yıl üzeri kıdeme sahip çalışanlara 18 hafta önceden ihbar işlemi yapılır.

¹⁵ 2007 yılında işten ayrılan personelin 3'ü kadın 58'si erkektir, işten ayrılanların 3'ü 30 yaş altında, 37'si 30 - 50 yaş aralığında ve 21'i ise 50 yaş üzerindedir.

¹⁶ Fazla mesai, prim vs. ödemelerle bu oran değişebilmektedir.

Petrol Rafinaj Sektörü, genel itibarıyla erkek çalışan yoğun bir sektördür. Bu nedenle, çalışanlar arasındaki cinsiyet oranında, nüfusun genelindeki orana yakın düzeylere ulaşmak oldukça güçtür. Ancak Tüpraş'ta kadın çalışanların oluşturduğu payın artırılması için çaba sarf edilmektedir. Mevcut durumda, bu amaç ayrımcılığın önlenmesi kapsamında yönetilmekte olup, kadın emeğinin Tüpraş bünyesinde istihdamına yönelik engel bulunmamaktadır. 2007 raporlama dönem sonu itibarıyla Tüpraş bünyesinde faaliyet gösteren kadın personel, toplam personelin %6,86'lık kısmını oluşturmaktadır. Bu oran Genel Müdürlük ve İzmit Rafinerisi çalışanları için %9,5 seviyesine yükselmektedir. Genel Müdürlük ve İzmit Rafinerisinde, mavi yakalı çalışanlarının %5,85'ini kadın personel oluştururken, beyaz yakada bu oran %22,85'e yükselmekte olup üst düzey yönetici seviyesinde ise kadın çalışan oranı %3,85'tir.¹⁷

İnsan Hakları evrensel bir değerdir. Dolayısıyla sadece kendi haklarımızın tanınmış olması, aslında insan haklarının olmadığı bir ortamda yaşadığımızın göstergesi olacaktır. Tüpraş Türkiye'nin en büyük sanayi kuruluşudur ve faaliyetleri esnasında binlerce dış paydaşla birlikte hareket etmekte, yarattığı iş değeriyle milyonlarca insanın hayatını etkilemektedir. Bu sorumluluğun bilinciyle insan haklarının desteklenmesi konusunda kendi faaliyet birimlerimizin dışında, hinterlandımızı da etkileyecek çalışmalar başlatacağız. Bu kapsamda özellikle tedarikçi ve yüklenici firmalarımızın insan hakları uygulamalarını kendi standartlarımıza yaklaştıracak çalışmaları yapmaya önümüzdeki dönemlerde daha da çok gayret göstereceğiz.

İş yerinde insan hakları konusunun önemli bir göstergesi de çalışanlara emniyetli ve sağlıklı bir çalışma ortamı sunmaktır. Tüpraş bu konuya çok büyük önem vermektedir ve iş güvenliği, emniyet, sağlık konularında devamlı öğrenmeyi ve performans gelişimini sağlayacak çalışmaları sürdürmektedir. Bu konular hakkında detaylı bilgiye "Sağlık, Emniyet, Çevre" bölümünden ulaşabilirsiniz.

¹⁷ Tüpraş genelinde, üst düzey yöneticiler arasında kadın çalışan oranı 2,7'dir.

İNSAN KAYNAKLARI UYGULAMALARI

Performans Değerlendirme ve Kariyer Yönetimi

Faaliyetlerimizi sürdürülebilir bir düzlemde yürütmek amaçlarımızdan biridir. Bu amaç doğrultusunda çalışmalarımızda yüksek bir verimlilik düzeyini yakalamayı hedefleriz. Bunun sağlanmasının ilk adımını verimliliğin ölçülüp, değerlendirilmesi ve nasıl daha verimli bir çalışma ortamını yaratırız, sorusuna akılcı ve sürdürülebilir yanıtlar bulunması oluşturur. Bütün iş süreçlerimizde olduğu gibi insan kaynağı portföyümüzün performansını da objektif, bilimsel kriterlerle oluşturulmuş göstergeler ve topluluk ortak ilkeleri aracılığıyla değerlendiririz. Tüpraş çalışanlarının kariyer yönetiminde de en önemli katkıyı performans değerlendirme sistemi sağlar.

Tüpraş performans değerlendirme sisteminde, 2006 yılında yönetim kadrosu, 2007 yılında ise tüm beyaz yakalı personel için uygulamaya geçen, çok boyutlu hedef kartı sistematığı kullanılmaktadır. Bu boyutlar finans, müşteri, süreç, teknoloji, kurumsal yetenekler, çalışan, bireysel hedef ve yönetici takdir puanıdır. Yılbaşında yönetici ve çalışan arasında gerçekleştirilen Hedef Belirleme Görüşmesi'nde şirket hedefleri ile entegre bir şekilde yıl içerisinde çalışanın kendisinden beklenen hedefler belirlenir. Hedefler, hedef yayılım ekipleri tarafından üstten alta doğru yaygınlaştırılmaktadır. Başta Emniyet Çevre Müdürlüğü, İnsan Kaynakları Müdürlüğü ve Kurumsal İletişim Müdürlüğü olmak üzere, bölümlerin sorumlulukları paralelinde sosyal, çevresel ve ekonomik konuları kapsayan hedefler de hedef kartlarında yer alır. Gelecek dönemde bu hedeflerin daha geniş bir çalışan kitlesinin hedef kartlarında bulunması konusunda çalışmalar yapılmaktadır.

Yıl içerisinde şirket hedefleriyle ilgili ulaşılan değerler izlenir ve 3 aylık aralıklarla raporlanır. Şirket hedeflerinden yola çıkarak hazırlanmış olan bireysel hedef kartları da yıl içerisinde çalışan ve yönetici tarafından gözden geçirilerek yıl sonunda, çalışanın yılbaşında tespit edilmiş olan hedeflerine ne ölçüde ulaştığı belirlenir. Performans değerlendirme ve kariyer planlama sistemlerini desteklemek üzere çalışanlar aynı zamanda Koç Topluluğu Yetkinlikleri doğrultusunda yöneticileri, eş düzey çalışanlar ve varsa astları tarafından değerlendirilerek 360 Derece Yetkinlik Değerlendirme uygulamasına katılırlar. Bu uygulamalardan elde edinilen bilgiler ışığında beyaz yakalı çalışanlarımıza yönelik olmak üzere, İK ve üst düzey yöneticilerin katılımıyla Potansiyel Belirleme Toplantıları yapılır. Tüm bu çalışmalarla birlikte Kariyer Planlama ve Geliştirme sürecinin de birincil amacı olan yüksek potansiyele sahip çalışanların erken teşhis edilmesi, gerekli olan mesleki bilgi, beceri ve gelişim olanakları sağlanması, daha fazla sorumluluk isteyen görevlere hazırlanmalarına yönelik planlamanın alt yapısı oluşturulmuş olur.

Koç Topluluğu'nda uzmanlık ve yönetici kadrolarının öncelikle Topluluk bünyesinden sağlanması ilkesi benimsenmiştir. Her seviyede çalışana, kariyer gelişimleri doğrultusunda belirlenen ihtiyaçlara göre, gerek şirket içi, gerekse şirket dışı eğitimler verilir, Topluluk içi rotasyon imkânları sağlanır. Amaç, kişisel gelişimin organizasyonel gelişim çerçevesinde geliştirilmesidir.

Eğitim

Organizasyonel gelişimin en önemli bileşenlerinden biri de çalışanların bilgi ve beceri düzeylerini eğitim yoluyla arttırmaktır. Bir şirketin, çalışanlarının ileri eğitim olanaklarına erişimini sağlaması bir taraftan iş yapma becerisini geliştirirken, diğer taraftan kurumun sosyal performansını da artırır. Bu sayede kişisel ve kurumsal ölçekte motivasyon artışına da katkı sağlar.

En büyük rekabet avantajlarımızdan biri olarak gördüğümüz insan kaynağı portföyümüzün daha sürdürülebilir bir yapıya kavuşması için kullandığımız araçlardan biri de eğitim ve gelişim olanaklarıdır. Tüpraş için eğitim, mesleki beceri ve verimliliğin artırılmasının yanı sıra, personelin çalışma motivasyonunun, bağlılığının ve kişisel kariyer gelişiminin sağlanması açısından da son derece önemlidir.

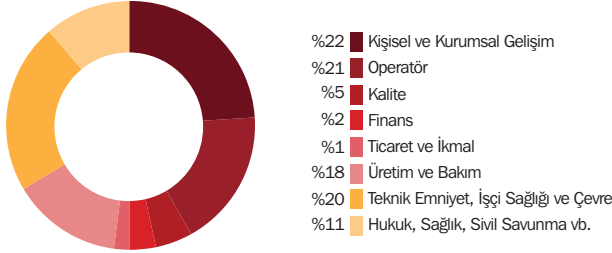
Çalışanlarımıza sağlanacak eğitimler planlanırken, sadece çalışanın görevinin gerektirdiği konular değil aynı zamanda personelin kişisel gelişimini sağlayacak, bilgi ve bilincini arttıracak, davranış ve tutumlarını geliştirecek eğitim konuları da portföye dâhil edilir. Bu bağlamda personelin görev gereklerinin ötesinde, kalite ve yönetsel yeteneklerin artırılmasına yönelik eğitimlere, genel anlamda sağlık, emniyet ve çevre bilincini geliştirecek, toplumsal yatırım ve sosyal faaliyetler kapsamında verilen eğitimlere de önem verilmektedir.

Mesleki eğitim çalışmalarımıza güncel bir örnek, rafinericilik ile ilgili teknik eğitim modüllerinden oluşan ve Shell G.S. tarafından sağlanan eğitim programıdır. Söz konusu program 3 yıllık bir dönemde ve çeşitli meslek gruplarına yönelik olarak tamamlanmak üzere 2007 yılında başlatılmıştır. Program kapsamındaki derslerin uzun vadede şirket geneline yaygınlaştırılması için çalışanlarımızdan bir eğitmen timi oluşturularak 2008 yılında aktif olarak çalışmaya başlayacaktır.

Çalışanlarımızın kişisel gelişim ihtiyaçlarını saptamak ve buna uygun gelişim paketleri tasarlamak üzere, yönetici ve çalışanlarla odak grup görüşmeleri gerçekleştirerek MESS Eğitim Vakfı ile "Bütünsel Gelişim Eğitimleri"ni oluşturduk. Söz konusu eğitimler 2008 yılında uygulanmaya başlanacak ve ilerleyen süreçte tüm personele yaygınlaştırılacaktır, insan kaynaklarına yönelik en önemli hedeflerimizden biri de mevcut insan kaynaklarını, genç, dinamik, yetenekli, yeni çalışma arkadaşlarıyla güçlendirmektir. Bu yüzden her şirket gibi Tüpraş da kaliteli insan gücüne yönelik olarak, çalışma ortamının bir cazibe merkezi olması halini korumaya ve geliştirmeye çalışır. Günümüzde şirketlerin çalışanlarına sağladığı eğitim olanakları bu alanda önemli bir gösterge oluşturduğundan, Tüpraş bu konuya ayrıca önem vermekte ve "çalışanlara sağlanan eğitim olanaklarının artırılması" hedefini tüm birim yöneticilerinin yıllık hedef kartlarına entegre ederek eğitim ve gelişim sürecinin yönetim tarafından sahiplenilmesini sağlamaktadır.

Çalışanlarımıza sunulan eğitim imkânlarının dışında, üniversite ve meslek lisesi öğrencilerinin de staj taleplerinin karşılanmasına özen göstermekteyiz. Bu sayede, genç profesyonel adayları Tüpraş'ın çalışma koşullarını ve gelecekte onlara sunulacak imkânları yaşayarak, yerinde tecrübe ederek öğrenmiş olurlar. Gelecek çalışan nesillerin mesleki bilgi, beceri ve kapasitelerinin artırılmasının uzun vadede hem ulusal kalkınmada, hem de özel sektörün gelişiminde büyük rolü vardır. Bu yüzden Tüpraş gelecek nesillere yönelik yatırımlarının bir devamı olarak, Koç Topluluğu'nun MEB ile birlikte yürüttüğü "Meslek Lisesi, Memleket Meselesi" projesine destek vermektedir. Proje ile ilgili ayrıntılı bilgiye "Toplumsal Yatırımlar" bölümünden ulaşabilirsiniz.

2007 Eğitim Faaliyetlerinin Alanlara Göre Dağılımı

2006 yılında, Tüpraş çalışanları toplam 137.212 saat, sadece Genel Müdürlük ve İzmit Rafinerisi çalışanları ise toplam 53.649 saat eğitim görmüştür. 2007 yılında ise çalışanlara yönelik eğitimlerde büyük oranda artış sağlanmıştır. 2007 yılında, Tüpraş çalışanları yukarıdaki grafikte belirtilen alanlarda toplam 260.356 saat eğitim görmüştür. Sadece Genel Müdürlük ve İzmit Rafinerisi çalışanlarının 2007'de gördükleri eğitim 86.183 saati bulmaktadır.

Genel Müdürlük Ve İzmit Rafinerisi Eğitim Saatleri ¹⁸			
	Çalışan Sayısı	Toplam Eğitim Saati	Kişi Başı Ortalama Eğitim Saati
Beyaz Yaka	337	46.500	138
Mavi Yaka	1.230	39.683	32.3
Toplam	1.567	86.183	55

İÇ İLETİŞİME YÖNELİK UYGULAMALAR

Tüpraş için çalışanların görüş ve önerilerinin öğrenilip, uygulamaların bu öneriler doğrultusunda geliştirilmesi büyük önem taşır. Çalışanların fikir ve önerileriyle yönetimi desteklemeleri, bir yandan Tüpraş'ın demokratik yönetim anlayışının önemli bir göstergesiyken, diğer taraftan faaliyetlerimizi daha da etkin ve sürdürülebilir kılmamız açısından önemli bir kurumsal değerdir. Bu değerimizi daha da yüceltmek, çalışanlarımızı bu yönde yüreklendirmek ve onlarla daha etkin iletişim kurabilmek adına birçok araç kullanılmaktadır. Bu araçların başında "Tüpraş Tanıma, Takdir ve Ödüllendirme Sistemi" ve "Rafine Öneriler Sistemi" gelmektedir.

Tüpraş Tanıma, Takdir ve Ödüllendirme Sistemi (TTÖS), petrol sektöründe performansına ve insan kaynağına özenilen, güvenilir ve etkin bir küresel oyuncu olma hedefimize ulaşmada katkı sağlayacak başarı, davranış ve çabaların ön plana çıkarılması, özendirilmesi, motivasyonun ve şirkete olan bağlılığın artırılması amacıyla uygulamaya konmuştur.

"Rafine Öneriler" sistemi ise çalışanlarımızın yaratıcılık ve katılımını teşvik etmek amacıyla uygulanmaktadır. Çalışanların tüm süreçlerimiz hakkında getirebildiği öneriler ilgili kişi ve ekiplerce değerlendirilmekte ve uygun görülenler değişik yaklaşımlar ile ödüllendirilmektedir. Bir yandan faaliyetlerin sürdürülmesinde etkinliğin artırılması, diğer taraftan da iç iletişimin geliştirilmesi adına tüm çalışanlarımızın erişiminin bulunduğu kurumsal iletişim portalımız mevcut olup "Tanıma, Takdir ve Ödüllendirme" ve "Rafine Öneriler" sistemleri bu portala entegre olarak çalışmaktadır.

İç iletişimin artırılması adına her yıl mavi ve beyaz yakalı personel için ayrı olmak üzere iç iletişim toplantıları düzenlenmektedir. Toplantılar şirket dışı etkinlik şeklinde düzenlenmekte olup bu sayede, işyeri dışında bir ortamda, çalışanların bir yandan hoşça vakit geçirip, diğer yandan bir senelik faaliyetlerin ve gelecek hedeflerinin değerlendirildiği çalışmalar yapması sağlanmaktadır.

Kurum içi faaliyetlerin dışında, Tüpraş paydaş düşüncelerini öğrenmek üzere uzman kuruluşlara çeşitli araştırmalar yaptırmaktadır. Bu araştırmalar serisi, Tüpraş çalışanlarına yönelik olarak, 2006 yılında yürütülmeye başlayan "Çalışma Hayatı Değerlendirme Anketi" ile başlamıştır. Araştırmalardan elde edilen faydalı sonuçlar görülerek bu çalışma 2007 yılında değişik alanlara yönelik olarak geliştirilmiş ve tüm bu araştırmaların birleştirilmesi sonucu "Tüpraş Araştırma ve Ölçümlenmeleri Dokümanı" ortaya çıkmıştır.

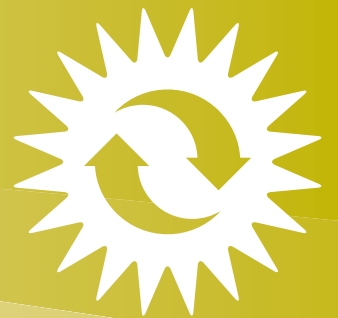
Bahsi geçen sistem ve araçların tamamı ve diğer etkinlikler hakkında ayrıntılı bilgiye "Paydaş Katılımı" bölümünden ulaşabilirsiniz.

¹⁸ Genel Müdürlük ve İzmit Rafinerisi için Toplam Eğitim Saati/Çalışan Sayısı şeklinde hesaplanmıştır.

paydaş katılımı

5

paydaşlarımız ve tüpraş | tüpraş'ta paydaş katılımı | paydaşlarımızla ilişkiler ve katılım uygulamaları

PAYDAŞLARIMIZ VE TÜPRAŞ

Çalışanlarımız

En iyi çalışma ortamını sağlarız. En iyilerle çalışır, onları motive eder ve bu birlikteliği sürdürülebilir kılmak için çabalarız. Çalışanlarımızın profesyonel gelişimlerine destek veririz. Çalışanlarımızı kendilerini sosyal, çevresel ve ekonomik konularda geliştirebilmeleri için teşvik eder ve bu çabalarına kurumsal katkı sağlarız. Çalışanlarımızın, Tüpraş'ın bir parçası olmaktan gurur duymaları için tüm olanaklarımızı kullanırız.

Hissedarlarımız - Yatırımcılarımız

Sürdürülebilir hisse değerine ulaşmak için çalışırız. Faaliyetlerimizi uluslararası kurumsal şeffaflık standartlarına uygun yürütürüz. Kurumsal yönetimin sürdürülebilirlik içindeki önemine inanır ve gereklerini uygularız.

Müşterilerimiz

Tüm müşterilerimize eşit muamele ederiz. Müşterilerimizin gereksinimlerini önceden anlayabilmek için iletişime önem veririz. Müşterilerimizin değişen ve gelişen beklentilerini karşılamak için çalışırız.

İş Ortaklarımız ve Tedarikçilerimiz

Karşılıklı işbirliği odaklı stratejiler yürütürüz. İş ortaklarımız ve tedarikçilerimiz için ortak faydaları gözetiriz. Ürün ve hizmetlerimizde üst düzey kalite ve güvenilirliğin ortak bir anlayışla geliştirilebileceğine inanırız.

Dolaylı Çalışanlarımız

Dolaylı çalışanlarımızın beklentileri ve gereksinimlerinin karşılanmasını gözetiriz. Dolaylı çalışanlarımızı da sorumluluk alanımız içinde kabul eder ve ortak faydalar için çaba harcarız. Sağlıklı ve emniyetli bir çalışma ortamına sahip olmaları için gerekli çalışmaları yapar, işbirliklerine gireriz.

Sendikalar

Faaliyet alanımızla ilgili sendika kuruluşları ile ortak fayda sağlayan ilişkiler kurarız. Çalışanlarımızın hak ve yararını gözetmek adına işbirliği geliştiririz. Sendikalarla ilişkimizi iyi niyete dayalı iletişimle güçlendireceğimize inanırız.

Kamu Kurum ve Kuruluşları

Faaliyetlerimizi düzenleyen tüm yasa ve yönetmeliklere uyarız. Kamu kurum ve kuruluşlarını faaliyetlerimiz hakkında yasal çerçevede bilgilendiririz. Ülke ekonomisine katkıda bulunacak faaliyetleri destekler ve işbirlikleri geliştiririz. Yerel idareler ile işbirliği ve diyaloga dayalı ilişkiler kurarız.

Sivil Toplum Kuruluşları (STK)

STK'ların çevre ve toplumun faydasını gözeterek çalışmalarını destekler, KSS vizyonumuz çerçevesinde işbirliklerine gireriz. STK'ların toplumun sözcülüğü görevine inanır, seslerini duyurmaları için destek veririz. KSS hedeflerimizle örtüşen vizyon ve hedeflere sahip STK'lar ile diyalog geliştirir, bu kapsamdaki çalışmalarını izler ve katılım sağlarız.

Medya

İletişim ve haber almanın önemine inanır, bağımsız medya kuruluşlarını destekler, bilgilendirilme haklarına saygı gösteririz. Medya kuruluşları ile açık iletişime inanır, işbirliği kalitemizi yüksek tutarız.

Yerel Halk

Etki alanımız içinde yer alan yerel halkın ekonomik ve sosyal gelişimine katkı sağlamayı sorumluluk alanımız içinde görürüz. Tüpraş'la ilgili görüş ve önerilerini dikkate alarak sağlıklı ve çift taraflı diyalog kurmaya özen gösteririz. Faaliyet bölgelerimizde yaşayan halkın bilgilendirilme haklarına saygı gösteririz.

Toplum

Sürdürülebilir kalkınmadaki rolümüzü pekiştiren katkılar sağlarız. Etki alanımız içindeki tüm paydaşlarımızın sosyal, çevresel ve ekonomik sorunlarla ilgili kaygılarını gidermek için yatırım yaparız. İnsan haklarına saygıyı kurum kültürümüzün bir parçası olarak görürüz.

TÜPRAŞ'TA PAYDAŞ KATILIMI

Tüm paydaşlarımızla iletişimimizi geliştirerek sürdüreceğiz.

Kurumsal sosyal sorumluluk anlayışımızın temelini oluşturan ilkeler gereği faaliyetlerimizin her sürecinde kurum içi ve kurum dışı olmak üzere tüm paydaş gruplarının katılımını sağlamak öncelikli hedefimizdir. Anahtar paydaşlarımızı hedefleyerek yayınladığımız bu ilk KSS raporumuz, bu konudaki kararlılığımızın en önemli göstergesini oluşturmaktadır.

Tüpraş, paydaş tanımına ve paydaş katılımı çalışmalarına geniş bir perspektiften yaklaşmaktadır. Bize göre paydaş, sadece iş yapma biçimimizi etkileyen değil, aynı zamanda bundan etkilenen tüm birey, kurum ve sosyal gruplardır. Paydaş katılımı anlayışımız ise dahil olduğumuz fiziki, sosyal ve ekonomik çevrede bulunan tüm paydaşlarımızın düşünce, beklenti ve çekincelerini öğrenip anlamak; kendi ihtiyaç ve beklentilerimizi onlarla paylaşmak, bu sayede sağladığımız olumlu iletişim ortamında tarafların çıkar ve beklentilerini gözeterek faaliyetlerimizi daha sürdürülebilir kılmaktır.

Bu anlayış doğrultusunda, gelecek dönemde Tüpraş'ın paydaş katılımı faaliyet çerçevesini;

- Paydaşlarımızın Tüpraş hakkındaki düşünce ve beklentilerini öğrenmeye yönelik çalışmalar,
- Paydaşlarımızın kendilerine yönelik konularla ilgili olarak, karar alma mekanizmalarında fikirlerini beyan etmelerini kolaylaştıracak, kurumsal alanda temsilcilerini sağlayacak faaliyetler,
- Paydaşlarımızın Tüpraş Çalışma İlkeleri ve elde ettiğimiz başarılar hakkında farkındalık ve bilgi düzeylerini arttıracak; özellikle insan hakları, çevre, ekonomik ve sosyal kalkınma gibi alanlarda sektörümüzde rol model olarak, onları Tüpraş ile benzer felsefe ve çalışma ilkelerini benimseme konusunda teşvik etmeye yönelik faaliyetler,
- Gerek profesyonel, gerekse toplumun genelini ilgilendiren konularda, "ortak sorunlara, ortak çözümler" getirme anlayışıyla, paydaşlarımızla birlikte kolektif akıl oluşturarak, çözüm üreten faaliyetler oluşturacaktır.
- Hepsinden önemlisi, tüm bu faaliyetlerin stratejik, felsefi alt yapısını oluşturacak, bu alandaki hedeflerin gerçekleştirilmesindeki verimliliği ölçülebilir, kontrol edilebilir kılabilecek, faaliyetlerin kurumsal yapıya yerleşmesini sağlayacak "Tüpraş Paydaş Katılımı Yönetim Modelini" oluşturmaya yönelik çalışmalar başlatılacaktır.

Bu faaliyetleri hayata geçirme konusundaki temel motivasyonumuzu, birçok alanda olduğu gibi bu alanda da Türk sanayisine "rol model" olma, sektörümüzde dünya çapında söz sahibi olma ve paydaşlarımızın takdir ve desteğini kazanma arzu ve inancımız oluşturmaktadır.

Tüpraş, yarattığı sosyo-ekonomik çevrenin büyüklüğü gereği çok geniş bir paydaş grubuna sahiptir. Örneğin, Tüpraş'ın tedarikçiler havuzunda kayıtlı, toplam 25.295 potansiyel paydaşımız bulunmaktadır. Sadece bu örnek bile, yapılması planlanan çalışmaların ne kadar büyük ve bu çalışmalar sonucu Tüpraş'ın ulaşmayı hedeflediği noktanın ne kadar önemli olduğunun kanıtıdır. Bu nedenle yapılacak çalışmaların sistematik biçimde planlanarak uygulama yoğunluklarına göre zamana yayılması gerekmektedir.

Paydaş katılımı faaliyetlerimizin ilk adımını öncelikli paydaş grupları ve faaliyet alanlarının belirlenmesi oluşturmaktadır. Bu kapsamda, KSS raporumuzun yayınlanmasına yönelik çalışmalara paralel olarak, 2008 faaliyetlerimizin planlanmasında temel oluşturması açısından Tüpraş genelinde, tüm beyaz yaka ve mavi yaka personelimiz arasında bir araştırma gerçekleştirdik. Tüpraş'ın etki alanlarında yer alan tüm paydaşlarımızın beklentileri bizim için önemli ve dikkate değer olmakla birlikte bu araştırma sonuçları ve KSS çalışma grubumuzla yaptığımız paydaş haritası çalışması ışığında, Tüpraş'ın "öncelikli" paydaşları, müşteriler, hissedarlar, çalışanlar, sendikalar ile kamu kurum ve kuruluşlarıdır. Paydaş katılımı konusunda ileri seviye faaliyetlerin hayata geçirilmesiyle birlikte güncellenmek koşuluyla, Tüpraş 2008 yılı sürdürülebilirlik faaliyetleri dahilinde tüm paydaş gruplarına yönelik faaliyetlerde bulunurken, adı geçen gruplara yönelik çalışmalara öncelik taniyacak, paydaş katılımı yönetim modeli oluşturma kapsamındaki uygulamaları öncelikle bu gruplarla hayata geçirecektir.

PAYDAŞLARIMIZLA İLİŞKİLER VE KATILIM UYGULAMALARI

Tüpraş Çalışanları

Gerek bağlı bulunduğumuz Koç Topluluğu'nun değerleri, gerekse Tüpraş etik ilkelerine göre, çalışanlarımız en önemli varlığımız ve birincil paydaşımızdır. Tüpraş'ta yaratılan büyük değerlerin altında çalışanlarımızın emeği ve bağlılığı yatmaktadır. Bunun bilinciyle Tüpraş yönetimi, çalışanlarına adil, eşit, şeffaf davranmanın; insan haklarına saygının kurum kültürüne yansıtıldığı, sağlıklı, emniyetli ve huzurlu bir çalışma ortamı sağlamanın yanı sıra, faaliyetlerimizi oluşturan her sürecin çalışanlarımızın fikir ve önerileriyle desteklenmesini, beklenti ve isteklerinin karşılanmasını, karar alma süreçlerine aktif katılımını amaçlamaktadır.

Temel hedefimiz olan, "petrol sektöründe performansına ve insan kaynağına özenilen, güvenilir ve etkin bir küresel oyuncu olmaya" giden yolun öncelikle çalışanlarımızın katılımıyla oluşan ortak aklın hâkim kılınmasından geçtiğini düşünmekteyiz.

Bu kapsamda çalışanlarımıza yönelik olarak, çalışma hayatından, iş yapma biçimine kadar her konuda düşünce ve beklentilerin öğrenilmesi, etkin ve sağlıklı bir iletişimin sağlanması, karar alma süreçlerine destek vermeleri ve kuruma bağlılığın artırılmasını hedefleyen birçok faaliyette bulunmaktayız.

Öncelikle 2006 yılından itibaren uygulamaya konulan "Çalışma Hayatı Değerlendirme Anketi"nin (ÇHDA) iyileştirmeye yönelik olumlu etkileri görüldüğünden, 2007 yılında hem bu çalışma tekrarlanmış, hem de çalışanların da dâhil olduğu "Kurumsal İletişim ve İtibar Araştırması" gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmaların sonuçları titizlikle incelenmekte, paydaş beklentilerinin ve Tüpraş faaliyetlerine yönelik farkındalıklarının artırılmasını hedefleyen uygulamalar hayata geçirilmektedir. Bu bağlamda 2006 yılı "Çalışma Hayatı Değerlendirme Anketi"nin bize gösterdiği beklentilerin karşılanması adına, tasarımının Genel Müdürlük ve İzmit Rafinerisi çalışanlarından oluşturulan 9 kişilik bir proje ekibinin gerçekleştirdiği, "Tüpraş Tanıma, Takdir ve Ödüllendirme Sistemi" ve " Rafine Öneriler Sistemi" Ağustos 2007'de faaliyete geçirildi. 2007 yılı araştırmalarında bu sistemlerin çok olumlu karşılandığı ve geliştirilerek sürdürülmesinin beklendiği ortaya çıkmıştır.

Tüpraş Tanıma, Takdir ve Ödüllendirme Sistemi

Tüpraş
Tanıma Takdir ve
Ödüllendirme
Sistemi

Temel amacı, şirket hedeflerine ulaşılmasına katkı sağlayacak davranışları ön plana çıkarmak ve özendirerek, motivasyonu ve şirkete olan bağlılığı arttırmak olan Tanıma, Takdir ve Ödüllendirme Sistemi, çalışanların diğer çalışanları ya da çalışma takımlarını aday göstermesi esasına dayanır. Koç Holding Tanıma, Takdir ve Ödüllendirme Sistemine entegre olarak işleyen sistem, hiyerarşik olarak "En Başarılı Koçlular" "En Başarılı Tüpraşlılar" " Planlı Ödüller" ve "Anlık Ödüller" katmanlarından oluşur.

Anlık ödüllendirme, birimlerin kendilerine özgü faaliyetlerinin temel alınarak, anlık veya kısa vadeli yaratıcı, iyileştirici çabaların anında tanınması esasına dayanır. Planlı ödüllendirme, başarılı proje takımlarının, yaratıcı, girişimci, müşteri memnuniyeti yaratan işbirliği geliştiren "Yetkin Tüpraşlıların", Rafine Öneriler Sistemi yoluyla "En İyi Rafineri Önerilerini" geliştiren çalışanların tanınip takdir edilmesini sağlamaktadır.

"En Başarılı Tüpraşlılar" uygulamasında "anlık" ve "planlı" ödüller kapsamında başarı sağlayanların oluşturduğu "Başaralı Rafinericiler" grubunun yanında, yıl içinde ulusal ve uluslararası mecrada profesyonel, kültürel, sportif alanlarda yaptığı çalışmalarla Tüpraş imajını başarıyla temsil etmiş çalışanlar arasından rafineri müdürleri tarafından aday gösterilenlerin ödüllendirildiği "Tüpraş'ı Başarıyla Temsil Edenler" grubundan da adaylar gösterilir. Sistem dâhilinde "En Başarılı Tüpraşlılar" olarak belirlenen çalışanlarımız "En Başarılı Koç'lular" kapsamında da aday gösterilebilir. Böylelikle çalışanlarımızın faaliyetlerindeki başarıları hem kurum içinde hem de bağlı bulunduğumuz Koç Topluluğu içinde tanınip takdir edilmiş olur.

2007 yılında, 1'i Genel Müdürlük, 61'i İzmit Rafinerisi personelinden olmak üzere, Tüpraş genelinde toplam 116 çalışanımız, anlık ödüle aday gösterilmiştir. 1'i Genel Müdürlük, 58'i İzmit Rafinerisi personelinden olmak üzere, toplam 101 çalışanımız ise anlık ödüle layık görülmüştür.

Tüpraş Öneri Sistemi: Rafine Öneriler

Tanıma, Takdir ve Ödüllendirme Sistemine bağlı olarak işleyen “Tüpraş Öneri Sistemi” ile Tüpraş çalışanlarının, bireysel ve özgün fikirleri ile tesis ve ünitelerinde verimlilik, kalite, maliyet, müşteri memnuniyeti, süreç çevrim zamanı, çalışma koşulları, çalışan motivasyonu (çalışma ortamı, çalışma şartları, iletişim, sosyal ilişkiler vb.) sağlık, emniyet ve çevre konularında iyileşmeler sağlanmasına katkıda bulunmaları hedeflenir. Sisteme katılımın artırılması için öneri sahibi çalışanlar teşvik ve takdir edilir.

Sistem, çalışanların, basılı öneri formlarını doldurarak tesislerde bulunan öneri kutuları aracılığıyla İnsan Kaynakları Müdürlüğü'ne iletmeleri şeklinde işler. Her ay, öneri sistemi yetkilisi önerileri inceler, sınıflandırır ve uzman görüşlerini de alarak Rafineri Müdürü, İşletme Müdürü, İnsan Kaynakları Müdürü, Emniyet Çevre Kalite Müdürü ve öneri sistemi yetkilisinden oluşan Öneri Sistemi Kurulu'na iletir.

Kurul, önerileri değerlendirir ve değerlendirme sonucunda kabul gören öneriler ödüllendirilir. Kabul görmeyen öneriler ise gerekçeleriyle birlikte öneri sahiplerine açıklanır. Maddi getirisi hesaplanabilen önerilerde ödüllendirme oransaldır (en az 300 YTL, en fazla 10.000 YTL olmak üzere maddi getirinin %5'i). Maddi getirisi hesaplanamayan öneri için ise, önerinin etkinliğine ve ekonomik etki, çevre politikasına hizmet, işçi sağlığı ve güvenliğine katkı, çalışan motivasyonuna etki gibi alanlarda sağladığı katkıya göre puanlaması belirlenen tabloyla değerlendirilerek ödüllendirme miktarları belirlenir. Uygulamaya geçirilmese dahi, öneri veren her çalışanın katkıda bulunma çabası tanınır ve takdir edilir. Her geçerli öneri uygulanabilir olsun veya olmasın, değerlendirilmesi sonucu “öneride süreklilik” puanı alır. Önerisi uygulamaya geçen çalışanlar, kurum içinde ilan edilerek ödüllendirilir.

Tüpraş çalışanlarının, 2007 yılında verdiği toplam 1.457 önerinin 204'ü uygulamaya uygun bulunmuş ve öneri sahiplerinden 162 kişi maddi olarak ödüllendirilmeye layık görülmüştür.¹⁹

İç İletişim Uygulamaları

Kurumsal Portal

Kurumsal portalımız, çalışanların etkin iletişimini, düşünce ve beklentilerini yönetimle paylaşmalarını, Tüpraş'ta uygulanmakta olan faaliyetleri, alınan kararları, güvenlik turları sonuçlarını öğrenmelerini, deneyimlerini aktarmalarını sağlayan en güçlü aracımızdır. Bu araç sayesinde çalışanlarımız mesleki konuların yanı sıra sosyal kulüp üyeliği, kişisel hobi gibi sosyal hayatlarına yönelik konuları da paylaşabilmektedirler.

Ödül ve Öneri Veritabanı

“Tanıma, Takdir ve Ödüllendirme Sistemi” ile “Rafine Öneriler”, diğer tüm iletişim araçlarımız gibi şeffaflık ve fırsat eşitliği ilkelerine dayanmaktadır. Bu bağlamda 2007 yılında güncellediğimiz online kurumsal portalımızda, ödüllendirme ve öneri sistemlerimizin veritabanı uygulamaları devreye alınmıştır. Böylece Tüpraş genelinde tüm çalışanlar, tüm rafinerilerdeki ödül ve öneri bilgilerine diledikleri an, detaylı olarak ulaşabilirler.

Rafineri Bilgi Bankası

2007 yılında kurumsal portalımızda uygulamaya koyduğumuz bir diğer araç da “Rafineri Bilgi Bankası”dır. Bu araç yardımıyla çalışanlarımız, katıldıkları eğitim, seminer ve teknik geziler sonrasında yazdıkları raporları diğer çalışanlarla paylaşabilmektedir. Bilgi paylaşımında bir adım ileri giderek, 2008 yılında “Rafineri Tecrübe Bankası”nı da hayata geçirmeyi planlıyoruz. Tecrübe bankası sayesinde çalışanlarımız, çalışmalarında karşılaştıkları sorunları ve bu sorunların giderilmesinde kullandıkları yöntem ve araçları paylaşarak diğer iş birimlerinde benzer sorunlarla karşılaşılması halinde çözüm yöntemleri geliştirilmesine destek verebileceklerdir.

KSS Portal

2007 KSS Raporumuzun çalışmaları sırasında, çalışma grubu üyelerinin önerisiyle kurumsal portalımız içinde ayrıca bir KSS Portalının kurulmasına karar verilmiş ve bu konuda da çalışmalara başlanmıştır. Mevcut durumda, KSS konusunda bilgilendirmenin yapıldığı, Tüpraş faaliyetlerinin tanıtıldığı bir mecra olan KSS Portalımız, gelecek dönemde tüm KSS çalışmalarımızın uygulama ve iletişiminde temel zemini oluşturacaktır.

¹⁹ 2007 yılında, Genel Müdürlük çalışanları 34, İzmit Rafinerisi çalışanları 362 öneride bulunurken, Genel Müdürlük çalışanlarının 20, İzmit Rafinerisi çalışanlarının 67 önerisi uygulamaya uygun bulunmuştur. Bu öneriler sonucunda, 9 Genel Müdürlük ve 56 İzmit Rafinerisi çalışanı maddi olarak ödüllendirilmiştir.

Sendika Baş Temsilciliği

Tüpraş'ta tamamı sendikalı olan mavi yakalı personel tarafından bir baş temsilci seçilmektedir. Baş temsilci, başta iş sağlığı ve güvenliği olmak üzere çalışanlarımızı ilgilendiren tüm konularda, sorun ve taleplerini yönetime iletmektedir. Baş temsilci, rafineri düzeyinde aylık olarak gerçekleştirilen İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulu toplantılarının diğer sendika temsilcileriyle birlikte doğal katılımcısıdır. Bu uygulama sayesinde, tüm mavi yakalı personelimizin iş sağlığı ve güvenliği uygulamalarına yönelik beklenti ve istekleri yönetim – karar mekanizmalarında temsil edilmiş olmaktadır.²⁰

Tedarik Sürecine Katılım

Çalışanlarımızın karar mekanizmasına dâhil olduğu bir diğer alan da tedarik sürecidir. Eğer tedarik edilecek ürün, hırdavat malzemeleri ya da teknik emniyet malzemeleri gibi doğrudan personel kullanımına açık ürünler ise bu ürünlerin alımında sadece ürün spesifikasyonu kullanılmaz. Zira tedarik edilecek ürünlerin kalite ve teknik özelliklerinin yanı sıra kullanışlı olması da çalışma hayatını etkileyen bir unsurdur. Bu nedenle, firmalardan talep edilen numuneler kullanıcı personel tarafından denir ve personelin ürünle ilgili görüşleri alımda öncelikli rol oynar.

Teknik Emniyet Bültenleri

Emniyet Çevre ve Kalite Müdürlükleri tarafından her ay düzenli olarak yayınlanan Teknik Emniyet Bültenleri, çevre, iş sağlığı ve güvenliği konularında yaşanan gelişmelerin çalışanlarımızla paylaşıldığı önemli bir araçtır.

Rafine Dergisi

Tüpraş'ın iç iletişim yayını olan "Rafine" Dergisi, Kurumsal İletişim Müdürlüğü tarafından, çalışanlarımızın katkılarıyla yılda 4 sayı yayınlanır. Her rafineriden belirlenmiş temsilciler, düzenli olarak dergi içeriğine katkıda bulunurlar.

İletişim Toplantıları

Tüpraş, çalışanlarıyla iletişimini mesleki platformun ötesinde bir aile yakınlığıyla oluşturmayı hedeflemektedir. Bu yüzden, üst yönetim ve çalışanlar arasında birçok sanayi kuruluşunda rastlanamayacak kadar yakın bir iletişim kurulmuştur. Üst düzey yöneticilerin her seviyede çalışanla birebir iletişim kurmasını kolaylaştıracak uygulamalar hayata geçirilmiştir. Örneğin, Tüpraş'ta işe yeni başlayan her beyaz yakalı ile yöneticilerimiz bir tanışma toplantısı yapmaktadır. Ayrıca Koç Topluluğu Enerji Grubu'nda yeni işe başlayanlar için, her yıl düzenlenen "Enerji Grubu Tanışma Toplantısı" sayesinde, aileye yeni katılanlar ile Üst Yönetim arasında beklenti paylaşımı gerçekleşir.

"Tüpraş İç İletişim Toplantısı" yılda bir kez, Beyaz Yakalı ve Mavi Yakalı çalışanlar için ayrı ayrı düzenlenir. Toplantılara, ilgili birimlerce belirlenen nöbetçi personel hariç tüm çalışanların katılımı hedeflenir. Geçmiş yılın iş performansının değerlendirildiği ve gelecek dönem hedeflerinin paylaşıldığı bu toplantılar, her birimden ve her düzeydeki çalışanımızın birbiriyle ve Üst Yönetim'le iletişimini beslemektedir.

Rafineri Müdürleri ile her düzeydeki çalışanın iletişimini güçlendirmek, bilgi paylaşımına katkıda bulunmak üzere, 2007 Haziran ayından itibaren her perşembe Rafineri Müdürü ile çalışanların bir araya geldiği öğle yemekleri düzenlenmeye başlanmıştır. Yemeğe katılacak çalışanların belirlenmesi tebrik veya takdir amaçlı olabildiği gibi, işe yeni başlayan arkadaşlarımızla tanışma, seyahatten dönen arkadaşlarımızın izlenimlerini paylaşma, yeni evlenenlere iyi dileklerin iletilmesi, önemli bir başarının kutlanması veya aile fertlerinden birinin kaybı gibi konularda da olabilir. Tüpraş ailesinin bir ferdi olmak başarı ve mutluluğun yanında hüznü de paylaşmak anlamına gelir.

Tüpraş ve Emeklilik

Tüpraş olarak, mesai arkadaşlarımızın çalışma hayatının sonlarında mutlu ve huzurlu bir emeklilik yaşantısına kavuşmalarını dileriz. Bu amaçla emekliye ayrılacak olan çalışanlarımızın maddi gücünü arttırmak adına, emeklilik fonu ve daha başka birçok uygulamamız bulunmaktadır. Ancak emeklilik hayatı uzun bir çalışma yaşamının sonunda ulaşılan farklı bir dönemdir. Bu yeni döneme geçiş sürecinde çalışanlarımızı asla yalnız bırakmayız. Bize göre emeklilik sadece Tüpraş çalışma ortamından ayrılmaktır, emekli çalışanlarımız her zaman Tüpraş Ailesi'nin bir ferdi olarak kalır. Bu nedenle emeklilerimiz Tüpraş'ın sunduğu sosyal tesis ve diğer olanaklardan faydalanmaya devam eder. Böylelikle sosyal yaşantılarında bir kopukluk oluşmamasını sağlarız. Bunun dışında, her yıl kuruluş yıldönümümüzde düzenlenen etkinliklere mevcut çalışanlarımız yanında Tüpraş'tan emekli olmuş çalışanlarımızı da davet ederiz. Ayrıca her yıl, beş ve beşin katlarında kıdeme ulaştıran çalışanlar, emekli ve mevcut çalışanların katıldığı bir etkinlikle "Kıdem Armağanları" nı alırlar. Bu katılımlar sayesinde, bir taraftan emekli çalışanlarımızın mevcut çalışanlarla tanışmalarını sağlarken diğer taraftan da kurum kültürümüzün yeni nesillere aktarılmasını sağlamış oluruz.

²⁰ Temsil oranı, İzmit Rafinerisi için %78,5, Tüpraş genelinde ise %83,1'dir.

Tüpraş'ta Gönüllülük

Eğitim

Modern bir toplumun en önemli göstergelerinden biri de bireysel gönüllülüğün gelişmişliğidir. Katılımcı bir toplumun oluşturduğu sinerji ile sosyal kalkınmayı gerçekleştirmek büyük ölçüde kolaylaşacaktır. Bu nedenle, çalışanlarımızın gönüllü faaliyetlere katılımını destekleriz. Ülkemizin genelinde istenilen ölçüde yaygınlaşmayan gönüllülüğün, çalışanlarımız nezdinde yaygınlaşması için öncelikle yoğun ilginin olduğu alanlarda hayata geçirdiğimiz ya da destek verdiğimiz proje ve uygulamaları tercih ederiz. Bunlardan en önemlisi Koç Topluluğu'nun MEB ile işbirliği içinde yürüttüğü "Meslek Lisesi Memleket Lisesi" projesidir. Temel insan kaynağı potansiyelimizi oluşturan meslek lisesi öğrencilerine daha etkin ve kaliteli bir eğitim ortamı sağlamayı amaçlayan proje kapsamında Tüpraş çalışanlarından bir kısmı, rafinerilerin bulunduğu illerdeki 13 Meslek Lisesi'ndeki bursiyerlerimize gönüllü olarak Meslek Lisesi Koçluğu yapmaktadır. Kişisel gelişim, meslek seçimi gibi konularda bursiyer öğrencilerimize rehberlik eden gönüllülere, proje çalışmalarında katkı sağlayacak gelişim araçlarını sunarız.

Deprem

Genel Müdürlüğümüz ve İzmit Rafinerimizin bulunduğu Kocaeli ili bir deprem bölgesidir. Yaşadığımız büyük depremin ardından bölgede tekrarlanması muhtemel doğal afetler sonrasında arama kurtarma faaliyetlerini yürütecek eğitimli personel ihtiyacının bulunduğu anlaşılmaktadır. Tüpraş tesislerinin özellikle depreme dayanıklılık konusunda üst düzeyde önemi bulunan bir alan olması ve büyük bir iş gücü potansiyelini elimizde buldurmamız nedeniyle yaşanacak bir afetin ardından acil olarak bölge halkının yardımına koşabilecek olanaklara sahibiz. Bu amaçla tek eksikliğimiz olarak gördüğümüz arama ve kurtarma eğitimleri de bu konuda yüksek duyarlılık sahibi gönüllü personelimize verilmiştir. Bu kapsamda, 2007 yılında 50 gönüllü çalışanımıza öncelikle "sertifikalı ilk yardım personeli" eğitimi, ardından da "arama-kurtarma eğitimi" vererek, "İzmit Rafinerisi ve Genel Müdürlük Tabii Afet Müdahale Timi"ni oluşturduk. 2008 yılında yine gönüllü çalışanlarımızla bu eğitimlere devam ederek, tüm rafinerilerimizde afet müdahale ekipleri kurmayı ve konuyla ilgili farkındalık artıracak iletişim etkinliklerine ağırlık vermeyi hedefliyoruz.

"Ülkemizin önde gelen kuruluşları arasında bulunan ve stratejik bir öneme sahip olan Tüpraş, afetlerle ilgili mücadele kaynaklarını sadece kendi sanayi risklerine karşı değil toplumun karşılaşılabileceği risklere karşı da kullanmaktadır. Tüpraş'ın 2007 yılında başlattığı ve hala devam etmekte olan arama kurtarma eğitimleri, personelin kişisel gelişiminin dışında rafineride gerçekleştirebilecek olan acil durumlara ekip halinde müdahale etmelerini ve durumu kontrol altına almalarını sağlamaktadır.

Göz ardı edilmemesi gereken başka bir gerçek de, ülkemizin doğusunda bulunan rafinerilerde (Batman-Kırkkale) kurulan bu ekiplerin sadece rafineride değil, bulunduğu il ve çevre illerde yaşanabilecek bir afet durumunda halkın umut kaynağı haline gelmiş olmalıdır. Tüpraş'ın birçok sosyal sorumluluk projesinin lokomotifine geldiğini ve yurdun dört bir köşesinde insanımıza ve insanlığa yabana atılmayacak bir katkıda bulunduğu unutulmaması gereken bir gerçektir.

Dileğimiz bu konuya ilişkin tüm bilgi ve beceriyi sadece tatbikatlarda kullanmaktır. Ancak ihtiyaç doğarsa Tüpraş arama kurtarma ekipleriyle yan yana çalışmak bizlere de güç verecektir."

Erdem Akın

Arama-Kurtarma Eğitmeni / Deprem Uzmanı

GETAŞ Özel Eğitim Danışmanlık Hizmetleri Tic. Ltd. Şti.

Kalite

Hangi alanda olursa olsun eğitimin, çalışanların kuruma olan bağlılığını ve çalışma şevkini arttıran bir unsur olduğunu sonuçlarıyla birlikte görmekteyiz. Bunun en güzel örneği, 2007 yılında İzmit Rafinerisi'nden mavi yakalı çalışanlarımızın gönüllü çabasıyla kurulan "Kalite Yolcuları" çalışma grubudur.

İnsan Kaynakları Müdürlüğümüzün, kendini ve işini geliştirme isteğine sahip çalışanlara gerekli altyapı ve araçların sağlanması için KalDer ile işbirliği içinde organize ettiği "Toplam Kalite Yönetimi" ve "Problem Çözme Teknikleri" eğitimleri 2007 Aralık ayında ilk katılımcılarına ulaşmıştır.

Uygulanabilir öneri sahipleri, anlık ödül alanlar, "Meslek Lisesi Memleket Meselesi" projesi gönüllü koçları ve En Başarılı Koçlular sürecinde Tüpraş'ı temsil eden 23 Mavi Yakalı çalışan, 2 gün süren Toplam Kalite Yönetimi Eğitimi'nde, sürekli iyileşmeye dair temel yaklaşımlar hakkında bilgi edinmiştir. Ardından, Toplam Kalite Yönetimi'nde kullanılan yöntemlerden Problem Çözme Teknikleri konusunda 2 gün süren uygulamalı bir eğitim de katılımcılarımıza KalDer tarafından verilmiştir.

Katılımcılar, eğitimlerden kazanımlarını ve problem çözümünde ulaştıkları sonuçları üst yönetim ile paylaşmak için “Kalite yolcuları” adında gönüllü bir çalışma grubu kurmuştur. Eğitimler sırasında sadece bir saatlik bir çalışma ile ortaya çıkan problem çözümleri, gönüllü bir çaba ve ekip çalışması ile geliştirilerek Kalite Yolculuğu’nda örnek bir adım oldu. Tüm yönetici ve çalışanların ilgi ve beğenisiyle karşılanan çalışma neticesinde, Kalite Yolcuları çalışmalarını sürdürme kararı aldı.

Toplam Kalite Yönetimi ve Problem Çözme Teknikleri eğitimleri, önümüzdeki süreçte tüm mavi yakalı çalışanlarımız arasında yaygınlaştırmayı hedefliyoruz. Bundan sonra “Kalite Yolcuları” olarak anılacak olan katılımcılarımızın, benzer çalışmalar ve sunumlar gerçekleştirerek sürekli iyileşmeye katkıda bulunmaya devam edeceklerine gönülden inanıyoruz.

Kalite Yolcuları’ndan görüşler:

Yusuf Sami Çınar, Bakım Müdürlüğü, Bakım Plan-Programcısı

“Deniz Yıldızları” Ekip Lideri

“Şirketimizin bizleri eğitimle desteklemesinden aldığımız enerji ile bir katkı sunabilmek, bilgi, deneyim ve gözlemlerimizi aktarabilmek adına, ekibimizin yaptığı çalışmayı sunulacak değerle bulan şirket yöneticilerimize ne kadar teşekkür etsek azdır. Tüpraş’taki Kalite Yolcuları’nın ilki olmanın onur ve gururu ile tüm kalite yolcularına başarılar dilerim.”

Halil Çırak, İşletme Müdürlüğü, Plant 9 Baş Operatörü

“Deniz Yıldızı” Ekip Lideri

“2007 yılında Tüpraş’ta bir değişim başladı. Bütün personelin çeşitli eğitimlere katılması sağlandı. Bu süreçte katıldığım Problem Çözme Teknikleri Eğitimi sonunda, üç ayrı grup çalışmasında çok değerli fikirler ve çözüm yolları ortaya çıktı. Bu fikirlerimizin gönüllülüğe dayanan bir çalışma ile Rafineri yönetimine sunulmasından son derece memnun olduk.”

Ömer Faruk Özkut, Bakım Müdürlüğü, Elektrik Ustabaşı

“Sessiz Fırtına” Ekip Lideri

“Aldığımız her eğitim içimizdeki hazineyi gün yüzüne çıkartıyor. Problem Çözme Teknikleri ve Toplam Kalite Eğitimleri de bunun bir parçası... Bu eğitimler içimizdeki yılların birikimini dışa vurmamızı sağladı. Her zaman söylediğimiz bir söz vardı: Rafineri zaten bir okuldur. Bizler de bu okulun talebeleri olarak, kaliteye ve şirketin vizyonuna uygun çalışmalarımızla, hem kendimizi hem de şirketimizi en üst seviyeye çıkarabiliriz.”

Dolaylı Çalışanlar

Tüpraş faaliyetleri gereği büyük bir ekonomik ve sosyal çevre yaratmaktadır. Tüpraş’ın kendi büyüklüğünün yanı sıra, birlikte çalıştığımız iş ortağı ve tedarikçiler de dahil edildiğinde bu çevre daha da genişlemektedir. Birçok firmanın sadece Tüpraş için ürettiği mal ve hizmetler bile binlerce istihdam yaratmaktadır. Tüpraş kendi çalışanlarının ötesinde çok daha geniş kapsamlı değerlendirilmesi gereken, istihdam sağlayıcı bir kurumdur ve bu ortamının sağlayıcısı olarak, yasal zorunluluğu bulunmasa da, dolaylı çalışanlarının sorumluluğunu da taşımaktadır.

Öncelikle Tüpraş olarak, bordrolu çalışanlarımız ve dolaylı çalışanlarımız arasında bir fark gözetmeyiz. Bu yüzden Tüpraş çalışanlarına sunulan olanak ve haklara dolaylı çalışanların da sahip olması temel arzumuzdur. Ancak iş ortaklarımız ve tedarikçilerimizin olanakları ve yeteneklerinin Tüpraş ile özdeş olması, gerek büyüklükleri, gerekse faaliyet gösterdikleri sektör itibarıyla her zaman mümkün olamamaktadır. Bu durumda tedarikçi ve iş ortaklarımızdan beklentimiz, Tüpraş’ın çalışanlarına bakışını temel kabul ederek kendi olanakları doğrultusunda çalışanlarıyla sağlıklı ilişkiler kurup onlara gerekli imkân ve hakları sağlamalıdır.

Özellikle yasal yükümlülükler söz konusu olduğunda Tüpraş dolaylı çalışanlarının haklarının eksiksiz sunulmasını da işverenlerinden talep eder. İş ortağı ve tedarikçilerle yaptığımız mal ve hizmet alımı sözleşmeleri gereği, dolaylı çalışanlarımız Tüpraş için yaptıkları faaliyetler dolayısıyla hak edişlerine ulaşamamış, sağlıklı ve emniyetli çalışma ortamı kendilerine sağlanmamış veya başka nedenlerden dolayı mağdur olmuşlarsa, Tüpraş bu mağduriyetin giderilmesi için gerekli çalışmaları yapar. İş ortağımız ya da tedarikçimiz, bu mağduriyetin ortadan kaldırılmasına yönelik gereklilikleri yerine getirmiş ya da güncel olarak çözüme kavuşturmuş olsa da, gelecekte bu sorunun tekrarlanabileceği konusunda Tüpraş açısından gerekli güveni sağlayamadıysa, söz konusu firmayla işbirliğimiz durdurulmaktadır.

Dolaylı çalışanlarımıza yönelik faaliyetlerimiz sadece kendi işverenleri nezdinde sürdürülen çalışmalar değildir. Özellikle Tüpraş’a bağlı iş birimlerinde faaliyetlerini sürdüren dolaylı çalışanlarımıza yönelik birçok çalışma yürütülmektedir. Öncelikle dolaylı çalışanların da emniyet, sağlık ve güvenliği bizim için en az kendi çalışanlarımız kadar önemlidir. Bu yüzden, Tüpraş faaliyet sahasında görev yapan dolaylı çalışanlarımıza, iş başı yapmalarından itibaren Tüpraş çalışanlarına da verilen sağlık, emniyet ve çevre eğitimleri teorik ve pratik olarak verilmektedir. Tüm dolaylı çalışanlara Tüpraş’taki çalışma hayatı ve temel ilkeler hakkında bilgi verilir.

Sendikalar

Çalışanlarımıza sağladığımız olanak ve hakların, çalışan sağlığı ve emniyetinin garanti altında olduğunu, huzurlu bir çalışma ortamını ve bu ortamın standartlarını devamlı geliştirmeyi taahhüt ederiz. Bu taahhüdümüzün doğal takipçisi de sendikalardır. Tüpraş'ta çalışan tüm mavi yakalı personelimiz Petrol-İş sendikasına üyedir.

Petrol-İş ve Tüpraş'ın beraber yürüttüğü en temel faaliyet tüm mavi yakalı personelimizi kapsayan toplu sözleşmedir. Raporlama döneminde (2 Nisan 2007) Petrol-İş Sendikası ile 31 Aralık 2008 tarihine kadar geçerli olacak yeni toplu sözleşmemiz imzalanmıştır. Toplu sözleşmemizin imzalanmış olmasının yanında, müzakere sürecinde tarafların karşılıklı tutumları, oluşan iletişim ortamının başarıyı getirmesi mutluluk vericidir. Toplu İş Sözleşmesi görüşmelerinde, fazla mesai ücretleri, yıllık izin süreleri, sosyal yardımlar, ücretler öne çıkan konular olmuştur. Bu konuların tamamı, karşılıklı anlayış ve işbirliğiyle her iki tarafı da tatmin edecek şekilde sonuçlandırılmıştır.

Sendika ile karşılıklı işbirliği ve görüş alışverişi içerisinde çözümlenen konulara bir başka örnek de Körfez Petrokimya ve Rafineri İşletmesi'nin bazı ünitelerinin kapatılması gerekliliği doğduğunda yaşanmıştır. Geçtiğimiz yıl Tüpraş yönetimi, atıl durumda olan Körfez Petrokimya ve Rafineri İşletmesi'nin bazı ünitelerinin kapatılmasına karar vermiştir. Bu durum hiç istenmese de bazı çalışanımızın işten ayrılmasını gerektirmiştir. Bu nedenle, sendika temsilcileriyle birlikte, Körfez Petrokimya çalışanlarını mağdur etmeden bu operasyonu gerçekleştirmenin yolları aranmıştır. Sonuç olarak sendika temsilcileri ve Tüpraş yönetiminin ortak çalışmalarıyla hiç kimse mağdur edilmeden bu önemli operasyonel değişiklik gerçekleştirilmiştir.

Önemli değişikliklerin yanında, sendika temsilcileri kendi çalışma alanlarını ilgilendiren süreçlerle ilgili karar ve kontrol mekanizmalarında da temsil edilmektedir. Bu mekanizmaların en önemlisi aylık olarak gerçekleştirilen İşçi Sağlığı ve Güvenliği toplantıdır. Bu uygulama sayesinde işçi sağlığı ve güvenliğini ilgilendiren konularda değerlendirmeler yapılmasında ve uygulama kararlarının alınmasında sendika temsilcilerimiz de söz sahibi olmaktadır.

Sendika temsilcilerinin görevlerini rahatlıkla yerine getirebilecekleri için gerekli ortamları yaratmak için çalışmaktayız. Bu kapsamda öncelikle sendika temsilcilerine Tüpraş Genel Müdürlüğü'nde ve diğer iş birimlerinde gerekli çalışma ortamını sunduk. Bu sayede Yönetim ve sendika temsilcileri arasında sosyal ve fiziki yakınlık sağlanmıştır. Temsilciler, Tüpraş yönetimine rahatlıkla ulaşabilmekte, düşünce ve önerilerini doğrudan iletebilmektedir. Bu örneklerde de görüldüğü gibi, çalışanlarımıza verdiğimiz önemin bir uzantısı olarak, ilgili tüm konularda bağlı oldukları sendikayla birlikte çalışmayı ilke edindik. İlişkilerimizin bugüne kadar olduğu gibi karşılıklı anlayış ve sağduyu ile gelişerek devam etmesini hedeflemekteyiz.

Tedarikçilerimiz

Tedarik zincirimiz üretimimizin kalitesi ve devamlılığı açısından önemli bir süreçtir. Tüpraş tedarikçileriyle iletişimini sağlam bir zeminde tutmak için gerekli çalışmaları yapmaktadır. Tedarikçilerimiz, ham petrol tedarik ve ham petrol dışı tedarik olmak üzere iki temel alana ayrılır ve bunlardan her biriyle ilişkiler "ham petrol ikmal" ve "malzeme ikmal" olmak üzere farklı müdürlükler tarafından yürütülür.

Ham petrolün temel tedarik kalemimiz olmasından dolayı, tedarikçilerimizle ilişkilerimiz iş devamlılığımız açısından büyük önem taşır. Ham petrol ihtiyacımızı, yerli arzın dışında Orta Doğu, Rusya ve Akdeniz ülkelerinden karşılamaktayız.

Ham petrol tedarikçilerimizden iki temel beklentimiz bulunmaktadır. Bunlardan ilki satın alınan ürünün gerekli kalite normlarını karşılamasıdır. Diğer beklentimiz ise ham petrolün taşınmasıyla ilgili güvenlik normlarıdır. İzmit Rafinerisine sadece deniz yoluyla ham petrol ikmali yapılmaktadır. Taşımada kullanılan tankerlerin özellikleri, emniyet, güvenlik ve çevre etkileri açısından büyük önem taşımaktadır. Tüpraş, deniz ikmalinde sadece ISO 9001 ve "ISPS Kodu" (Uluslararası Gemi ve Liman Tesisi Güvenlik Kodu) koşullarına uygun ve limanlar tarafından kabul gören tankerlerin kullanılmasını tedarikçilerinden beklemektedir.

Ham petrol tedarikçileriyle ilişkilerimizin temelini oluşturan ham petrol alımlarını yıllık anlaşmalar vasıtasıyla gerçekleştirmekteyiz. Böylelikle tedarikin devamlılığı sağlanmış olur. Yerli alımda kullandığımız anlaşma ise süresizdir. Bunun dışında Rusya ve Akdeniz pazarından gerçekleştirilen alımlarda çerçeve anlaşma ve spot alım anlaşmaları da kullanılmaktadır.

Ham petrol arzı, başta Orta Doğu olmak üzere, dünyanın birçok ülkesinde temel gelirlerden biridir. Günümüzde ham petrol fiyatları dünya ekonomisini doğrudan etkileyebilmektedir. Uluslararası ilişkiler açısından, ham petrol arz eden ülke olmak, kimi zaman ülkelere uluslararası mecrada önemli bir pazarlık gücü sağlarken, kimi zaman da ülke ekonomisinin sağlıklı idare edilebilmesi için ham petrol satışından elde edilecek gelire bağımlı olmak önemli sıkıntılar doğurmaktadır. Bu sıkıntıların temelini ham petrol alım ambargoları oluşturmaktadır. Dünya barışını ve uluslararası güvenliği tehdit etme durumlarında ve İnsan Hakları ihlalleri konusunda ham petrol üreticisi ülkelerden bazılarında ambargolar uygulanmış, bu ekonomik motivasyon sayesinde, barışçıl yollarla ülkelerin bu olumsuz tutumlarından vazgeçmesi için çalışılmıştır. Ancak bu gibi tutumlar devletlerin ve Birleşmiş Milletler gibi uluslararası organizasyonların kararlarına bağlıdır. Bu kapsamda Tüpraş öncelikle faaliyet gösterdiği Türkiye Cumhuriyeti'nin ve Birleşmiş Milletler'in ambargo uyguladığı ülkelerden petrol tedariki yapmamaktadır.

Tüpraş tedarikçilerinin büyük kısmını ham petrol dışı malzeme sağlayan tedarikçilerimiz oluşturmaktadır. Bu kapsamda Tüpraş tedarikçi havuzunda, 17.220'si yerel, 8.075'i yabancı olmak üzere toplam 25.295 kayıtlı tedarikçimiz bulunmaktadır. Bu tedarikçiler çalışma ve hizmet koşulları ile fiyat, teslimat kalitesi gibi daha birçok parametrede her yıl puanlanır ve elde edilen puanlar teklif istenecek firma seçiminde önemli rol oynar.

Tüpraş'ta her yıl yüzlerce kalemde tedarik operasyonu gerçekleştirilmektedir. Bu operasyonların tamamı uzman personelin hazırladığı şartnamelere göre hayata geçer. Tedarikçilerimizin talep edilen ürüne ve bu ürünü üretip, teslim etme koşulları açısından karşılamaları gereken minimum standartlar ile ürün özelliklerine göre satın alma şartnamesinde açıkça belirtilen koşullara uygun performans göstermelerini önemle bekleriz. Bu özellikler arasında satın alınacak ürünün çevresel etkileri de özellikle yer almaktadır. Satın aldığımız her parti ürün için numuneler kurum içinde ve dışındaki laboratuvarlarda çeşitli testlerden geçirilir. Bu testlerden herhangi birisinde yetersiz bulunan ürünün alımı durdurulur.

Tüpraş'ın tedarik kalemleri arasında birçok kimyasal madde bulunmaktadır. Dolayısıyla, tedarik edilen ürünler arasında taşınması esnasında ortaya çıkabilecek sorunlardan dolayı doğaya ve insan sağlığına zarar verebilecek birçok ürün kalemi bulunmaktadır. Bu yüzden tedarikçilerimizden ürünlerin taşınmasında ortaya çıkabilecek riskleri bertaraf etmek adına her ürünün kendi özelinde gerektirdiği tedbir ve çalışma standartlarının yerine getirilmesini özellikle bekleriz, malzeme güvenlik bilgi formlarının tedarikçi firma tarafından temin edilmesi malzeme alımının ön koşullarındandır.

Tedarikçilerimizle ilişkilerimizi düzenleyen en temel kaynak Tüpraş etik kurallarıdır. On binlerce firmanın müşteri portföyünde bulunan Tüpraş'ın, tedarikçilerine adil ve şeffaf davrandığı konusunda hiçbir şüphenin bulunmaması özellikle önem verdiğimiz bir konudur. Dolayısıyla Tüpraş'ın alım yapma süreçleriyle ilgili her teklif, tasarruf, karar türünden tüm işlemler yazılı iletişim yollarıyla yapılmaktadır.

Tüm tedarikçilerimizin Tüpraş'tan beklentilerini, öneri ve şikâyetlerini yönetime bildirmelerini bekleriz. Mevcut durumda bu konulardaki iletişim, tedarikçilerle yapılan toplantılar, yazışmalar ve tedarikçi memnuniyet anketleri üzerinden sağlanmaktadır. Bütün tedarikçilerimiz istedikleri zaman malzeme ikmal sorumlularından randevu almak suretiyle toplantı talep edebilir veya faks, telefon ve e-posta yoluyla bilgi talebinde bulunabilir. İlgili personel, mümkün olabilecek sayıda randevu talebine, gelen yazı ve telefon aramalarına cevap vermek için gayret göstermektedir.

Tedarikçilerimizin Tüpraş ile gerçekleştirdikleri çalışmalardaki memnuniyetlerini öğrenmek adına, 2006 yılından itibaren Tedarikçi Memnuniyeti Anketi yapılmaya başlanmıştır. Bu araştırmayla ortaya çıkan sonuçlar çerçevesinde iyileştirmeler yapmaktayız. 2007 yılında gerçekleştirilen araştırma Tüpraş adına memnuniyet verici sonuçlar doğurmuştur.

2007 yılında yerel tedarikçi memnuniyet oranımız %92,92, yabancı tedarikçi memnuniyet oranımız %89,15 gibi yüksek düzeyde gerçekleşmiştir. Gelecek dönemde de en az bu seviyede bir başarıyı hedeflemekteyiz.

İş Ortakları

İş ortakları kapsamında değerlendirdiğimiz paydaşlarımız, proje ve yatırımlar gibi konularda birlikte çalıştığımız danışman ve yüklenici firmalar ile çeşitli alanlarda hizmet aldığımız diğer kurumlardır. Tüpraş faaliyetlerine destek veren yaklaşık 1000 iş ortağımız bulunmaktadır.

Tüpraş, tüm paydaşlarıyla olduğu gibi iş ortaklarıyla da adil ve şeffaflığa dayalı bir ilişki kurar ve bu ilişkinin temelini etik kurallarımız ve çalışma ilkelerimiz oluşturur. Bu kapsamda iş ortaklarımızdan belirli standart ve yükümlülükleri yerine getirmesini bekleriz. Bu standartların bir kısmını ilgili işin gerçekleştirilmesi için gereken yükümlülükler, diğer önemli kısmını ise iş ortaklarımızın iş yapma standartları ve çalışanlarına yönelik uygulamalar ile insan hakları uygulamaları oluşturur.

Temel olarak Tüpraş iş ortaklarının da kendisiyle özdeş çalışma standartlarına sahip olmasını talep eder. Bu ilkemiz Koç Holding'in Küresel İlkeler Sözleşmesi'ni imzalamasıyla daha da önem kazanmıştır.

GEMONT Endüstri Tesisleri İmalat ve Montaj AŞ

GSIP Projesi Plant 73/74 projesi kapsamında Çevre, Teknik Eğitim ve İş Güvenliği konusunda tesis işleyişi ve özellikleri olarak çalışma sahamızda etkin bir iş güvenliği ve güvenli çalışma ortamının oluşturulmasında Tüpraş'ın tesis işletim sistemini bilen, konusunda uzman personelinin yardımları ve yönlendirmeleri bizler için hayatidir. Tüpraş Teknik Emniyet ve İş Güvenliği departmanının hazırlamış olduğu "İş Güvenliği Kitapçığı", personelimizin tesis içinde güvenli hareket etmesini sağlayan en önemli kaynaktır. Çevre temizliği ve iş güvenliği konularında firmamızın imkânlarını aşan gerek bilgi gerekse donanım olarak Tüpraş'ın Yatırım ve İş Güvenliği departmanları en büyük destek noktamızdır. Saygılarımızla,
D. Tolga KATI
Teknik Emniyet İş Güvenliği Müh.
Akif ASLAN
Şantiye Müdürü

53

İş ortaklarımızdan da sağlık, emniyet ve çevre normlarıyla ilgili titizliği bekleriz. 2008 yılından başlamak üzere, şirket bünyesinde tutulan sağlık, emniyet ve çevre verilerinin yanında yüklenici firma verilerini de kayıt altına alacağız. Bu uygulamayla birlikte yüklenici firmaların performansının da daha etkin biçimde değerlendirilmesi sağlanacaktır. İş ortaklarımızın daha yüksek standartlarda iş yapma kapasitesine ulaşmalarına yönelik birçok çalışmayı gelecek dönemlerde hayata geçirmeyi planlıyoruz.

Müşteriler

Petrol rafinaj sektörünün Türkiye'deki tek temsilcisi olmamız, arz ettiğimiz ürünlerin son ürün ve yarı mamul olarak kullanılmasından dolayı Türk ekonomisinin tamamına doğrudan ya da dolaylı olarak hizmet etmekteyiz.

Doğrudan ürün satışı yaptığımız müşterilerimiz, T. C. Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) tarafından lisanslandırılmış akaryakıt, LPG, ihrakiye, madeni yağ dağıtım firmaları, petrokimya sanayi, boya sanayi, lastik sanayi, Karayolları Genel Müdürlüğü/belediyeler ile bu kurum tarafından onaylanmış müteahhit firmalar ve Türk Silahlı Kuvvetleri adına Milli Savunma Bakanlığı'dır.

Tüpraş olarak, gerek kurumsal değerlerimiz, gerekse Türk ticaret teamüllerine bağlı olarak müşteri memnuniyetine büyük önem vermekteyiz. Bu bağlamda, müşterilerimize mümkün olan en yüksek kalitede ürün ve hizmeti sunmak, müşterilerimize eşit ve adil muamele yapmak temel taahhüdümüzdür. Bunun yanı sıra, müşterilerle yakın iletişim kurmayı, ilişkilerimizin sürdürülebilir biçimde devam etmesinin ön koşulu olarak görürüz.

Müşteri memnuniyet düzeyimizin ölçülmesi adına,

2007 yılında, 31 firmadan 54 Tüpraş müşterisi ile yüz yüze görüşme tekniği ile "Müşteri Memnuniyet Anketi" çalışmamızın ikincisini gerçekleştirdik. Müşterilere yönelik memnuniyeti oluşturan çeşitli süreçlerin ayrı ayrı değerlendirildiği çalışma sonucunda görülüyor ki, müşterilerimizin %42,6'sı Tüpraş ile çalışmaktan genel olarak "çok memnun" olduğunu (2006'da %28,6), %42,6'sı "memnun" olduğunu (2006'da %57,1), %14,8'i "ortalama" derecede memnun olduğunu (2006'da %12,5) belirtmiştir. 2007 yılında hiçbir müşterimiz Tüpraş ile çalışmaktan dolayı memnuniyetsizlik ifade etmemiştir.

2007 yılında, müşterilerimize yönelik sürdürdüğümüz faaliyetleri geliştirerek devam ettirdik. 2008 yılına kadar, "online cari hesap talebi programı" ile yürütülen müşterilere yönelik iş ilişkilerimiz, Ocak 2008'den itibaren, SAP sistemimize eklenen "Müşteri Portalı" ile yönetilecektir. Bu yeni sistem operasyonel verimliliğimizi arttırmanın yanı sıra temel iş etiği ilkelerimizden olan "eşit ve adil muamele yapma" konusunda da etkinliğimizi arttıracaktır. Tüpraş, tüm müşterilerine kendilerini ilgilendiren bilgileri şeffaf bir biçimde açıklamaktadır. "Müşteri Portalı" sayesinde müşterilerimiz, Tüpraş ile ilişkisinin temelini oluşturan alım satım işlemlerine ait bilgiyi dolaylı yollardan değil, kişilerden bağımsız olarak, doğrudan sistemden kendileri elde edecek, böylelikle, açıklanan bilginin özdeşliği sağlanmış, müşterinin farklı muamele görme ihtimali ortadan kalkmış olacaktır.

2007 yılında “ulusal marker” uygulamasının devreye girmesi de müşterilerimiz açısından olumlu bir çalışma olmuştur. Bu uygulama sayesinde, Türkiye’ye yasadışı yollarla getirilip pazarlanan akaryakıtın önüne geçilmesinde ve müşterilerimize olumsuz etkilerinin engellenmesine yönelik önemli bir adım atılmıştır.

Raporlama döneminde müşterilerimize yönelik iletişim faaliyetlerimiz de artarak devam etmiştir. Bu kapsamda Milli Savunma Bakanlığı ile her ay ikmal toplantıları yapılmıştır. Bu toplantılara 2008 yılında da devam edilecektir. Temel müşterilerimizden olan, akaryakıt, madeni yağ ve LPG dağıtım kuruluşları ile de 2007 yılında iletişim toplantıları gerçekleştirdik. Ayrıca 2007 yılında ilk defa Tüpraş satış personeli de müşteri ziyaretleri gerçekleştirmiştir. Görülen olumlu etkilerinden ötürü bu çalışmanın 2008 yılında müşteri ziyaretlerinin sayısının artırılarak sürdürülmesine karar verilmiştir.

Müşteri beklenti, öneri ve şikâyetlerini öğrenmek ve bunları ivedilikle yanıtlamak üzerinde önemle durduğumuz bir konudur. Bu bilgi akışını sağlamak için kolaylığından ötürü, günümüzde en kolay ve sık tercih edilen araçlar e-posta ve telefondur. Böylelikle müşterilerimiz, bilgi taleplerini, beklenti, öneri ve şikâyetlerini doğrudan ilgili personele iletebilmektedir. Müşteri beklentilerini yanıtlamak ilgili personelin yıllık performansının ölçülmesinde bir ölçüt olarak kullanılmaktadır.

54

Müşterilerimizle ilişkilerimizin temelini oluşturan satış faaliyetlerini “Tüpraş Satış Standardı” uyarınca yürütmekteyiz. 2008 yılında bu standart müşteri öneri ve beklentilerini daha etkin biçimde karşılaması için revize edilecektir.

Akaryakıt dağıtım firmalarına ürün tedarik etmemiz dolayısıyla, doğrudan müşterimiz olmasalar da akaryakıt tüketicilerinin beklentilerine yönelik ürünler geliştirmeyi de önemseriz. Bu yüzden, otomotiv sanayi temsilcilerinin beklentilerine de yanıt vermek adına çalışmalar yapmaktayız. Bu kapsamda 2007’de örnek bir girişimi hayata geçirdik. Kış aylarında, Türkiye’nin büyük kısmında hava sıcaklıkları uzun bir zaman sıfırın altında seyredebilmektedir. Özellikle motorin tüketen araçların kullanımında zaman zaman donmadan dolayı zorluk yaşanmaktadır. Bu sebepten, otomotiv firmaları, Tüpraş’tan donma değerlerine yönelik bilgi talep etmektedir. Bu taleplere her zaman olumlu cevap vermekteyiz. Dönemsel olarak soğuk iklim koşullarına daha uygun donma değerlerine sahip motorin üretimi mümkündür. Bu beklentiler ışığında, otomotiv firmalarının talepleri üzerine kış aylarında soğuk iklimlerde daha etkin yakıt kullanımını sağlamak amacıyla -20C° soğuk havaya dayanıklı kış motorini üretimine yönelik çalışmalara başladık.

Pay Sahipleri - Yatırımcılar

Pay sahipleri ve yatırımcılarına finansal getiri sağlamak, hesap verebilir bir kurum olmak, tüm şirketler gibi Tüpraş’ın da sorumlulukları arasında bulunmaktadır. Yatırımcı ilişkileri ve Stratejik Planlama Müdürlüğü ile Mali İşler Müdürlüğü bünyesinde kurulu Sermaye Hareketleri Bölümü koordineli çalışarak pay sahipleri, yerli ve yabancı kurumsal yatırımcılar ile ilişkileri yürütmek ile sorumludur.

Pay sahibi ve yatırımcıların, ticari sır niteliğinde olmayan tüm sorularına, eşitlik ilkesi gözetilerek cevap verilmektedir. Kurumsal bazda Tüpraş hissesine sahip olanlar veya potansiyel yatırımcılar, hazırlanan sunum ve telekonferansların yanı sıra yurtiçi ve yurtdışı toplantılar yoluyla da düzenli ve güncel olarak bilgilendirilmekte bu sayede pay sahiplerinin yönetim ile aktif iletişimi sağlanırken, istenilen her türlü bilgiyi kaynağından elde etmeleri mümkün olmaktadır. Pay sahiplerinden gelen tüm toplantı taleplerine olumlu yanıt verirken mümkün olan en üst düzeyde görüşme yapma olanağı sağlarız. Düzenli olarak güncellenen internet sitemizden pay sahiplerine dağıtılan bilgilendirme notları ile de pay sahiplerinin ve analistlerin Tüpraş’a dair gelişmeleri yakından takip edebilmelerini sağlarız. Pay sahiplerinin fikir ve beklentileri, şirketimizin en yüksek organı olan Genel Kurul’da temsil edilmektedir.

Genel kurul yapılış şekli ve azınlık haklarının kullanımı gibi konularda daha ayrıntılı bilgiye internet adresindeki “2007 Kurumsal Yönetim İlkelerine Uyum Beyanı” açıklamalarından** ulaşabilirsiniz.

2007 yılında mevcut ve potansiyel yatırımcıların, şirketimiz hakkında doğrudan bilgiye kolay erişimlerini sağlamak için 14 yerli yatırım kuruluşundan 24, bunun yanı sıra 232 yabancı yatırım kuruluşundan 303 olmak üzere, toplam 246 yatırım kuruluşu ve fondan 327 fon yöneticisi ve analist ile bire bir toplantı gerçekleştirdik. Bu çalışmalarımız 2008 yılında da devam edecektir.

Bu konularda daha ayrıntılı bilgiye “Tüpraş 2007 Faaliyet Raporu” ve internet sitemizdeki “Yatırımcı İlişkileri” bölümünden ulaşabilirsiniz.*

* www.tupras.com.tr/detailpage.tr.php?IDirectoryID=5

** <http://www.tupras.com.tr/detailpage.tr.php?IPageID=5208>

Kamu Kurum ve Kuruluşları

Petrol rafinaj sektörü, ülke ekonomisi ve güvenliğindeki rolü, kalkınmaya doğrudan etkisi nedeniyle uygulama esasları birçok kamu kuruluşu tarafından belirlenen, bu esaslara uyulup uyulmadığı sürekli kontrol edilen bir sektördür. Bu sektörün Türkiye'deki tek temsilcisi olan Tüpraş faaliyetleri gereği çeşitli kamu kurum ve kuruluşlarıyla iletişim içinde bulunmakta, sektöre yönelik birçok ortak çalışma yürütmektedir.

Enerji Bakanlığı, Çevre ve Orman Bakanlığı, Milli Savunma Bakanlığı, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu, Petrol İşleri Genel Müdürlüğü gibi kamu kurum ve kuruluşlarıyla düzenli toplantılar gerçekleştirerek tarafların düşünceleri ve önerilerini birbirlerine iletmelerini sağlarız. Yeni düzenleme ve mevzuat çalışmalarlarıyla ilgili düşüncelerimizi, olumlu ya da olumsuz, olası sonuçlarla ilgili görüşlerimizi yine bu toplantılarla ilgili kurumlara iletiriz.

Petrol ürünleri, çeşitli spesifikasyonlar uyarınca üretilip pazarlanmakta olup Türkiye'de bu spesifikasyonları belirleyen kurum Türk Standartları Enstitüsü'dür. Tüpraş üretimini, TSE'nin Avrupa Birliği ürün spesifikasyonlarıyla uyumlu olarak belirlediği standartlar uyarınca gerçekleştirir. Dolayısıyla spesifikasyonların belirlenme esasları faaliyetlerimizi doğrudan etkilemektedir. Bu yüzden, TSE ile spesifikasyonların belirlenmesine yönelik toplantılar gerçekleştirerek tarafların ihtiyaç ve beklentileri uyarınca faaliyetlerimizin düzenlenmesini sağlarız.

Birlikte çalışmalar yürüttüğümüz bir başka kamu kuruluşu da TÜBİTAK'tır. TÜBİTAK, 1 Ocak 2007 tarihinde hayata geçen "Ulusal Marker" uygulamasında "marker üreticisi" kimliğiyle yer almıştır. Tüpraş markerin ana tüketicisi olarak, kullanımdan doğan sorun ve önerileri bildirmek adına ve üretimin daha sağlıklı gerçekleştirilebilmesi için TÜBİTAK'a geri bildirimlerde bulunmuştur. Bu sayede üretim süreci daha sağlıklı gerçekleştirilmiş ve Ulusal Marker uygulamasına geçiş sorunsuz bir şekilde tamamlanmıştır. Halen bu uygulama karşılıklı işbirliği içinde sorunsuz bir şekilde sürdürülmektedir.

Tüpraş faaliyet alanıyla ilgili olsun olmasın hiçbir konuda Türk Devleti ve Kurumları nezdinde lobicilik olarak yorumlanabilecek faaliyetlerde bulunmaz. Tüpraş'ın hiçbir siyasi parti, platform, oluşum ya da ideolojiyle doğrudan veya dolaylı bağlantısı, ya da finansal desteği yoktur. Tüpraş'ın kamu kurum ve kuruluşlarıyla tüm ilişkisi faaliyetlerini ilgilendiren konularda yukarıda örnekleri belirtilmiş şekillerde bilgi alma, bilgi verme ve ortak çalışmalar yürütmekle sınırlıdır.

Faaliyette bulunduğumuz bölgelerde yaşayan halkın temsilcileri olan yerel idarelerle yakın ilişki kurmaya özen gösteririz. Bu kapsamda, öncelikle faaliyetlerimizi ilgilendiren konularda yerel idarelerle işbirliğine ve diyaloga dayalı ilişkiler kurmaya gayret gösterir, beklenti ve ihtiyaçlarına cevap vermek için çalışırız.

Sivil Toplum Kuruluşları

Sivil toplum, ekonomik ve sosyal kalkınmanın en önemli itici gücüdür. Tüpraş kalkınmaya verdiği önemin bir göstergesi olarak Sivil Toplum Kuruluşları ile ilişkilerine büyük önem vermektedir. Bu kapsamda gerek kurumsal üye, gerek paydaşları olmamız nedeniyle ekonomi ve iş dünyasına yönelik sivil örgütlenmelerle toplantılar ya da başka iletişim yollarıyla diyalog sağlarız. Böylelikle tarafların karşılıklı beklenti ve önerilerin öğrenilmesi sağlanmış olmaktadır. Bu kurumlardan bazıları Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, TÜSİAD, Türk Dış Ticaret Derneği, Dünya Enerji Konferansı Türk Milli Komitesi, Koç-Yönder, International Fuel Quality Center, çeşitli sanayi, ticaret odalarıyla, ihracatçı birlikleriyle, sektörel örgütlerdir.

Ayrıca raporlama dönemi içinde, sosyal, çevresel alanlarda faaliyet gösteren STK'larla da birçok ortak çalışma gerçekleştirilerek bu kuruluşlara finansal destek sağlanmıştır. Bu çalışmalarımızın ayrıntılarına "Toplumsal Yatırımlar" bölümünde ulaşabilirsiniz.

Medya

Tüpraş'ın çalışma ilkelerinin ve faaliyetlerinin geniş bir paydaş grubu hedeflenerek tanıtılması temel sorumluluklarımızdandır. Bu nedenle Tüpraş olarak yerel, ulusal ve uluslararası medya kurumlarıyla etkin iletişim kurmaya özen gösteririz.

Faaliyetlerimiz Türkiye ekonomisini doğrudan ilgilendirdiği için çalışmalarımıza medya kuruluşlarıncaya yoğun ilgi gösterilmektedir. Biz de kurum olarak bu ilgiden doğan iletişim beklentilerine cevap veririz. Bu çerçevede, çalışmalarımızı medya bültenleri vasıtasıyla medya mensubu paydaşlarımıza iletir, onlardan gelen toplantı ve röportaj taleplerini elimizden geldiğince olumlu yanıtlamaya çalışırız. Böylelikle Tüpraş'la ilgili merak edilen konuların ilk ağızdan bilgiyle paydaşlarımıza iletilmesini sağlamış oluruz.

Yerel Halk

Bulduğumuz bölgelerin yerel halkıyla olumlu ilişkiler kurmak, bizleri doğru tanımalarını sağlamak adına çalışmalar yapmaktayız. Öncelikle, paydaşlarımızın Tüpraş hakkındaki izlenimlerini daha doğru öğrenmek için 2007'de gerçekleştirdiğimiz Kurumsal İletişim ve İtibar Araştırması kapsamında yerel halk temsilcileri de bulunmaktadır. Araştırma sonucunda yerel halkın Tüpraş hakkında doğru bilgi edinmekte en güvendiği kaynağın yerel ve ulusal medya kuruluşları olduğunu öğrendik. Bu nedenle yerel halka yönelik tanıtım ve bilgilendirme faaliyetlerimizi bu araçları kullanarak yaparız. Bunun dışında, özellikle yakın çevremizde yaşayan halkın, sağlık ve çevre konularındaki etkilerimiz hakkında bilgi beklentisi olduğu ortaya çıkmıştır. Bu doğrultuda yerel halkın kolay erişimi bulunan muhtarlıklar ve yerel basın aracılığıyla sağlık ve çevreye yönelik etkilerimizi, yakın zamanda gerçekleştirilecek, görsel ya da akustik etkisi olabilecek çalışmalarımızı yerel halka iletmekeyiz.

Ayrıca bulduğumuz bölgede yerel halkın yaşam kalitesini arttıracak faaliyetlerde bulunup bizim dışımızda bu gibi faaliyetlerde bulunan kişi ve kurumlara da destek oluruz. Bu alandaki çalışmalarımızın ayrıntılarına "Toplumsal Yatırımlar" bölümünden ulaşabilirsiniz.

Komşu İşletmeler

Genel Müdürlüğümüz ve İzmit Rafinerimizin bulunduğu Kocaeli iline bağlı Körfez Sanayi Bölgesi'nde çeşitli büyüklükte birçok sanayi kuruluşu bulunmaktadır. Bu kuruluşların, faaliyet gösterdikleri sektörlerden bağımsız, sadece aynı yerde faaliyet gösteriyor olmamızdan kaynaklanan ortak ihtiyaç ve sorunları zaman zaman ortaya çıkmaktadır. Bu sorunların çözüme kavuşturulması ve ihtiyaçların karşılanmasına yönelik en verimli çözüm, bu kuruluşların birlikte hareket etmeleriyle ortaya konabilecektir.

Türkiye'nin ve dolayısıyla bulunduğu bölgenin en büyük sanayi kuruluşu olarak, "ortak sorunlara, ortak çözüm" üretme felsefesiyle paydaşlarıyla birlikte hareket etmeyi tercih eder, bu tür çalışmalara her zaman liderlik ederiz. Bu kapsamda geçtiğimiz dönemlerde birçok çalışma hayata geçirdik.

İzmit Rafinerisi'nde ürün ikmal önemli ölçüde kara yoluyla yapıldığından rafinerinin karayoluna bağlantı yolları Tüpraş tarafından 2007'de yenilenmiş, ağır vasıta ve diğer araçların seyir güvenliğini sağlayacak şekilde getirilmiştir. TEM karayolundan körfez sanayi bölgesine bağlantıyı sağlayan kavşakların da aynı şekilde yenilenme ihtiyacı tespit edilmiş, bu yolla karayollarına erişim sağlayan şirketlerle birlikte, bu kavşağın yenilenmesine de prensipte karar verilmiştir. Tüpraş yönetimi projeyi onaylamış olup diğer komşu şirketlerin de onayıyla birlikte proje hayata geçirilecektir. Projenin onay aşamasının ardından 2008 yılı içinde hızla tamamlanması beklenmektedir. Bu projenin hayata geçirilmesiyle, genel seyir emniyeti sağlanacak, acil durumlarda çıkış güvenliği de büyük ölçüde artırılmış olacaktır.

Toplum

Arz ettiğimiz ürün, yarattığımız ekonomik değer ve oluşturduğumuz etki alanı itibarıyla toplumun geneline fayda sağlamak ve ulusal kalkınmaya önemli katkıda bulunmaktayız. Bu gücün bilinciyle, bulduğumuz toplumun sosyal, ekonomik, kültürel kalkınmasına büyük değer vermekte ve bu alanda üzerimize düşen görevleri yerine getirmekteyiz. En geniş paydaş grubumuzu oluşturan topluma yönelik faaliyetlerimize "Toplumsal Yatırımlar" bölümünden ulaşabilirsiniz.

sağlık, emniyet, evre

6

tüpraş'ta sağlık ve emniyet | tüpraş ve evre

Sağlık, Emniyet ve Çevre Politikası

Tüpraş'ın özenilen, saygın ve başarılı bir kuruluş olması ve belirlenen hedeflere ulaşması için insan sağlığı, işletme güvenliği, çevrenin korunması her zaman ön planda tutulmakta; Sağlık, Emniyet ve Çevre (SEÇ) standartlarına tüm çalışanlar ile birlikte müteahhit çalışanlarının da kararlı, titiz ve ödünsüz bir şekilde uymaları beklenmektedir.

Amacımız; çevremize, çalışanlarımıza, müteahhit çalışanlarına, müşterilerimize, topluma ve faaliyetlerimizden etkilenebilecek herkese gelebilecek her türlü zararı en aza indirmektir.

Tüpraş'ın bu hedeflere ulaşması için tüm iş yerlerinde:

- SEÇ standartlarının anlaşılması, benimsenmesi, uygulanması ve denetlenmesi tüm çalışanların öncelikli görevidir,
- Yürürlükteki kanunlara, yönetmeliklere ve standartlara kesinlikle uyulacaktır,
- Çalışanlarımıza sağlıklı, emniyetli ve temiz bir çalışma ortamı sağlanacaktır,
- Faaliyetlerimizden kaynaklanan tüm SEÇ riskleri belirlenecek, kök nedenler incelenecek ve bu risklerin kabul edilebilir en düşük seviyeye indirilmesi için koruyucu önlemler ile programlar kararlıkla uygulanacaktır. Uygulamalar sonuç odaklı olacak ve sürekli sorgulanıp iyileştirmeler gerçekleştirilecektir,
- Çalışmalarımız sırasında meydana gelen olumsuzluklara hızlı ve etkin müdahale edilecek, çalışanların meslek hastalıkları veya yaralanmaları durumunda ilk yardım ve tedavileri için gerekli tıbbi hizmetler sağlanacaktır,
- Emisyonlar sürekli izlenecek doğal kaynakların daha verimli kullanımı ve atıkların azaltılıp geri kazanılması sağlanacaktır,
- Çalışanlarımızın SEÇ konusunda yapacağı öneriler titizlikle değerlendirilerek uygun olduğuna karar verilenler uygulamaya konulacaktır,
- Çalışanlarımıza ve müteahhit çalışanlarına SEÇ konusunda eğitim verilecek, ziyaretçiler ise bilgilendirilecek ve uyarılacaklardır,
- Belirlenen hedefler doğrultusunda performansımız izlenecek ve kamuoyuna düzenli bilgi akışı sağlanacaktır,

Tüpraş bu metinle, SEÇ performansını ve çalışma şartlarını sürekli iyileştireceğini ve ürünlerin çevreye uyumlu bir şekilde geliştireceğini taahhüt etmektedir.

Yavuz Erkut
Genel Müdür

TÜPRAŞ'TA SAĞLIK VE EMNİYET

Tüpraş'ta sürdürülebilirliğin temel taşlarından olan insan sağlığı ve teknik emniyet her zaman ön planda tutulmaktadır. Sağlık, Emniyet, Çevre (SEÇ) standartlarına tüm çalışanlar ile birlikte müteahhit çalışanlarının da kararlı, titiz ve ödünsüz bir şekilde uymaları beklenmektedir.

Amacımız faaliyetlerimizden kaynaklanan nedenlerle çevremize, çalışanlarımıza, müteahhit çalışanlarına, müşterilerimize, topluma ve tüm paydaşlarımıza gelebilecek her türlü zararı en aza indirmektir. Bu kapsamda 2007 yılında yayımlanan politikamızda hedeflere ulaşmak için yapılması öngörülenleri belirttik. SEÇ performansını ve çalışma şartlarını sürekli iyileştireceğimizi ve ürünlerimizi çevre ile uyumlu bir şekilde geliştireceğimizi taahhüt ettik.

Sağlık, Emniyet, Çevre (SEÇ) Politikasının Yönetimi ve Uygulamalar

Tüpraş'ın SEÇ politikası Emniyet Çevre Müdürlüğü tarafından yürütülmektedir. Yöneticiler, görevli buldukları işyerlerinde, personelin emniyetli ve sağlıklı çalışmalarını temin etmek için çalışma koşullarını gözlemlemekten, hatalı davranış ve emniyetsiz koşulları belirlemekten ve gidermekten sorumludur. SEÇ politikasının uygulanması başta Genel Müdürümüz Yavuz Erkut olmak üzere tüm Yönetim Kurulunun doğrudan sorumluluğundadır.

Tüpraş'ın ISO 9001 Kalite, ISO 14001 Çevre ve ISO 18001 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi uluslararası geçerliliği olan BSI tarafından belgelendirilmiştir. 2004 yılından beri bu belgelere sahip olan Tüpraş yıllık planlı ve plansız denetimlere tabidir. ISO 9001:2000 Kalite Yönetim Sistemi, ISO 14001:2004 Çevre Yönetim Sistemi ve OHSAS 18001 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi sertifikaları 2007 yılında rafinerilerde ve Genel Müdürlük'te BSI firması tarafından denetimler yapılarak yenilenmiştir.

SEÇ konularındaki çalışmalar ile Rafineri ünitelerinde "Görünür Liderlik" uygulaması kapsamında tüm yöneticiler emniyet turlarına katılmaktadır. Emniyet Turları ile yönetim sistemlerine göre uygulamadaki eksikler tespit edilmekte, edinilen bulgulara göre aksiyon planları hazırlanmakta ve çalışanların da katkısı sağlanarak gerekli önlemler alınmaktadır. Aynı zamanda SEÇ konularının çalışanlar tarafından benimsenmesinde yöneticiler liderlik etmektedirler. Çalışanlarımızın SEÇ konusundaki farkındalıklarını arttırmak için SEÇ kültür testleri yapılmaktadır. Amaç SEÇ Kültürümüzü daha üst seviyelere çıkarmaktır. SEÇ Kültürü, Risk Değerlendirme, Görünür Liderlik, Olay İnceleme Prosedürleri konularında tüm rafinerilerde çalıştaylar düzenlenerek eğitimler verilmiş ve uygulamalar başlatılmıştır.

Rafinerilerimizde ünitelerin daha güvenilir hale getirilmesi, emniyetli bir iş ortamı sağlama ve verimliliğin artırılması konularında Shell G.S. ile 2006 yılında teknik servis anlaşması imzalanmıştır. Hidrokarbon Marjı, Enerji ve Kayıplar alanında 44 adet, Sağlık Emniyet, Çevre (SEÇ) alanında 20 adet, Bakım ve Teknik Kontrol alanında 16 adet proje başlatılmıştır.

Başlatılan yeni uygulamalar sonucunda 2007 yılı kaza sıklık oranında düşüş gözlenmektedir.

1 Ocak 2008 tarihinden itibaren müteahhit çalışmalarından kaynaklanan iş kazalarının da şirket iş kazalarıyla birlikte değerlendirilmesine karar verilmiştir. Tüpraş, SEÇ bilincini geliştirerek çalışanlarımız, hissedarlarımız, müşterilerimiz, iş ortakları ve tedarikçilerimiz, dolaylı çalışanlarımız için emniyetli çalışma ortamı sağlamak amacıyla riskleri minimuma indiren en ileri teknolojik hizmetleri temin etmektedir. Teknik emniyet ve yangınla mücadele sistemleri, en son teknoloji ürünü yangın arazözleri, yangın suyu pompaları, yangın ve çevre kirliliği ile mücadele eden römorkörler ve diğer ekipmanlar ile teçhiz edilmiş, böylelikle yangın ve doğal afetlerin doğurabileceği riskler en aza indirilmiştir. Binaların Yangından Korunması Yönetmeliği'ne göre idari binalarda gerekli tedbirlerin alınması çerçevesinde Genel Müdürlük binasında telefonla acil anons, duman algılama ve yangın ihbar sistemleri kurulmuştur.

Tüpraş Yönetim Sistemi (SEÇ – K) çalışma koşullarını iyileştirmede kullanılan çevre, sağlık, emniyet ve kalite standartlarını da kapsar. Her rafineri yılda bir kez Emniyet Çevre Müdürü başkanlığında oluşturulan komisyon tarafından SEÇ konularında denetlenmekte ve bu kapsamda Felaket Planı ve (denize kıyısı olan rafinerilerde) ISPS KOD Tatbikatları yapılmaktadır. Denetimlerde tespit edilen bulgularla ilgili aksiyon planları hazırlanmaktadır. Rafineri ünitelerinde kurulu olan DCS (Distributed Control System) sistemleri sayesinde işletme proses şartlarının bilgisayar ortamında kontrol edilerek insan hataları en aza indirilmekte; böylece daha emniyetli koşullarda çalışma sağlanmaktadır. Ayrıca ilgili Genel Müdür Yardımcısı başkanlığında her ay rafineriler arası koordinasyon toplantıları düzenlenmekte, iş sağlığı ve güvenliği, iş kazaları konularında bilgi alışverişi yapılmaktadır.

Rafinerilerde düzenlenmekte olan ve 2007 yılı başından itibaren de Genel Müdürlükte oluşturulan İSG Kurulları ayda bir kez toplanarak emniyet, çevre ve sağlık konularını görüşmekte ve sorunların giderilmesi için birimler görevlendirilerek yapılanlar kayıt altına alınmaktadır. Önemli SEÇ bilgileri KOÇ Holding'e rapor edilmektedir. Koç Topluluğu İş Sağlığı ve Güvenliği Kurul toplantıları ve Çevre Kurulu toplantılarında, Tüpraş ve Koç Topluluğu'na bağlı diğer kuruluşların ilgili konularda değerlendirmeleri yapılmakta ve yasal mevzuata uyum çerçevesinde uygulanması gerekli görülen konular tespit edilmektedir. Bu toplantılara Tüpraş Emniyet Çevre Müdürlüğünden birer temsilci katılmaktadır.

Tüpraş çalıştıracağı müteahhitlerin SEÇ performanslarını belirlemek üzere Müteahhit SEÇ Yönetim Sistemi oluşturma çalışmalarını başlatmıştır.

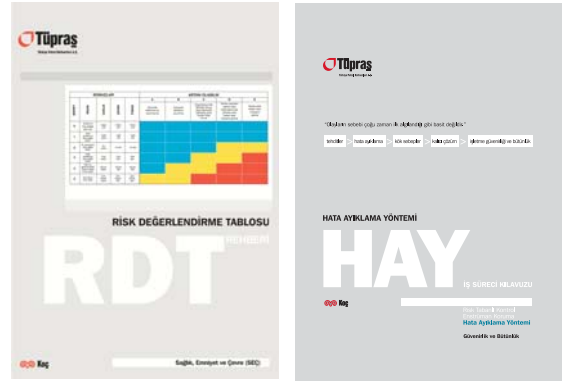
İş Sağlığı ve Teknik Emniyet Konularının Raporlanması

SEÇ-K yönetim sisteminde en önemli konu, ilgili verilerin sınıflandırılması, araştırılması, raporlanması ve böylece kayıt altına alınmasıdır. Teknik emniyet performansımız kaza sıklık oranına bakılarak değerlendirilmektedir. Tüpraş'ta yaşanabilecek olayları azaltacağına inandığımız ucuz atlatma, emniyetsiz durum ve maddi hasar tespit konularında "Olay Raporu" tutma uygulamasına başlanmıştır. Olay Raporu formları ofis koridorlarında ve Site Sosyal Merkez'de bulundurulmuş kutulara yerleştirilmiştir. Böylece çalışanlar bu formlara kolayca ulaşabilmekte ve raporlar kayıt altına alınmaktadır. Tüm rafineriler SEÇ konusundaki faaliyetlerini ortak Tüpraş Standartları (İş Emniyeti, Çevre, Temizlik ve Düzen Kontrolleri Standardı; Felaket Planı Standardı; Deniz, Akarsu ve Toprak Kirliliği ile Mücadele Standardı vb.) doğrultusunda yürütmektedir. Rafinerilerdeki SEÇ performansının izlenmesi, değerlendirilmesi ve iyileştirilmesi amacıyla 2007 yılında hazırlanıp yayımlanan Olay Sınıflandırma, Araştırma ve Raporlama (OSAR) Rehberi ve OSAR Rehberinin daha yaygın bir şekilde işleyişini sağlamak ve sorumlulukları belirlemek amacıyla hazırlanan OSAR İletişim Planı 2008 yılında uygulamaya konulacaktır. Olayların sonuçlarından çıkarılacak ders ve kazanılan deneyimlerin paylaşımı ile her türlü olumsuzlukların en aza indirilerek, performans artışının sürekliliğin sağlanması planlanmaktadır.

Risk Yönetimi

Tüpraş yönetimi, faaliyetlerinin tüm risk düzeylerini göz önünde tutarak; riskleri ortadan kaldırmak mümkün değilse, kabul edilebilir seviyeye düşürmeyi hedeflemektedir. Risklerin farkında olunmasına, derecelendirilmesine, yönetilmesine, kritik işlere kaynak aktarılmasına öncelik verilmesinde Risk Değerlendirme Tablosu (RDT) kullanılmaktadır.

RDT'nin nasıl kullanılacağını açıklayan bir doküman olan RDT Rehberi 2007 yılında yayımlanmıştır. RDT uygulamaları sonucunda belirlenecek risk derecelerine göre yapılacak kök neden analizi metotları olan Tripod Beta ve Hata Ağacı ile ilgili eğitimler ilgili personele verilmiştir. Meydana gelen olayların potansiyel risk derecesine göre yapılan analizler sonucunda elde edilen kök nedenler giderildiğinde olaylarda kayda değer bir azalma görülmektedir. Bu analizler, yalnızca kendi rafinerilerimizde değil, diğer rafinerilerde ve hatta sektörde meydana gelen olaylar da göz önüne bulundurulmaktadır. Rafinerilerde meydana gelen olaylar diğer rafinerilerde duyurulmakta ve "Emniyet Konuşması" yoluyla paylaşılmaktadır. Tüm rafinerilerde meydana gelmiş olayların kaydedildiği bir veri bankası oluşturulmuştur.

Deprem

17 Ağustos 1999 tarihinde Kocaeli bölgesinde meydana gelen deprem sonrasında tüm binalarımız ODTÜ Mühendislik Fakültesi İnşaat Mühendisliği bölümüne inceletirilerek güçlendirme projeleri hayata konmuş, mevcut binalar deprem yönetmeliğine uygun hale getirilmiştir. Ayrıca rafineri tesisleri uluslararası uzman bir kuruluş olan Exponent firmasına depreme karşı yapısal dayanıklılık yönünden inceletirilerek deprem risk analizi yaptırılmıştır. Çalışmalar sonucunda ilave tedbirler alınmıştır.

Bilinçlendirme Çalışmaları

Çalışanlara sağlıklı, emniyetli ve temiz bir çalışma ortamının sağlanması için çalışmalar yapılmakta ve çalışanlarımızı, uymak zorunda oldukları Yönetmelikler, Standart ve Talimatlar konusunda bilinçlendirmek, emniyetli çalışma ortamını sağlamak ve çalışanların sağlığını korumak amacıyla hazırlanan Emniyetli Çalışma El Kitabı çalışanlara dağıtılmaktadır. Tüm çalışanlarımız, yaptıkları işlerde bu kitapta belirlenen emniyet kurallarına uymak, kendilerine sağlanan koruyucu malzemeleri kullanmak ve işin yapılması sırasında kendilerinin ya da diğer çalışanların iş kazasına maruz kalmalarını önlemek için yeterli titizliği göstermek, görevli oldukları sahada oluşan emniyetsiz koşulların giderilmesini sağlamak ve amirlerine rapor etmekten sorumludur.

Tüpraş'ta, tüm personelin yangınla mücadele ve iş güvenliği konularında bilinçlenmesini sağlamak amacıyla Emniyet Haftası düzenlenmektedir. Hafta boyunca "resim altına slogan bulma" ve "slogan ve resim bulma" yarışmaları düzenlenmekte, dereceye giren personel ödüllendirilmekte, slogan ve resimleri emniyet panolarında sergilenmektedir. Ünitelerin temizlik ve düzen kontrolleri, yıl içinde yapmış oldukları iş kazaları değerlendirilerek ilk üç dereceye giren üniteler ödüllendirilmektedir. 2007 yılında çalışanlarımızın yanı sıra ailelerimiz ve çocuklarımızın da farkındalığını sağlamak amacıyla Tüpraş çalışanlarının çocukları arasında Tüpraş ve SEÇ konulu resim ve karikatür yarışması düzenlenmiştir. Çalışanları bilinçlendirmek üzere SEÇ'le ilgili posterler hazırlanıp rafinerilere dağıtılmıştır.

AKUT Arama Kurtarma Derneği tarafından çalışanlarımıza Toplum Afet Müdahale Takım Programı eğitimi verilmiştir. Eğitim sonunda eğitime katılanlar ve AKUT personelinin katılımıyla tatbikat gerçekleştirilmiştir. Katılımcılara AKUT tarafından sertifika verilmiştir.

Çalışanlarımızın acil durumlarda emniyetli bir şekilde hareket etmelerini farkındalık yaratarak sağlamak amacıyla Genel Müdürlükte Yangın ve Tahliye Tatbikatı gerçekleştirilmiştir. Ayrıca rafinerilerde yılda 6 defadan az olmamak üzere yapılan Yangın Tatbikatları ve yılda bir defa yapılan Felaket Planı Tatbikatlarında Genel Müdürlük Kriz Merkezi faal duruma getirilerek tatbikatların uydu sistemiyle eş zamanlı olarak izlenmesi sağlanmaktadır.

Genel Müdürlükte yerleştirilmesi gerekli olan karbondioksit ile kuru kimyevi toz içeren yangın söndürücülerini koridorlara yerleştirilmiş olup kullanma talimatları ve kullanım alanlarını içeren bilgiler duvarlara asılmış ve koridorlardaki yerlerini gösteren ışıklı işaretler konmuştur. Genel Müdürlük ve İzmit Rafinerisi'nde beyaz yakalı personele yangın eğitimleri verilmektedir.

Sağlık ve Teknik Emniyet Eğitimleri

Tüpraş standartlarıyla içeriği tespit edilmiş olan eğitimlerimiz Emniyet Çevre Kalite Müdürlüğü veya danışman firmalar tarafından çalışanlarımıza düzenli olarak verilmektedir:

İlk Yardım Eğitimi

Bir kaza halinde çalışanların müdahale edebilmesi için yetkin bir firmadan rafinerilerde çalışanların onda birine, Genel Müdürlükte çalışanların yirmide birine ilk yardım eğitimleri alınarak katılımcılara İlk Yardımcı sertifikası verilmiştir.

SEÇ Eğitimi

Rafineri SEÇ eğitimleri Emniyet Çevre Kalite Müdürlüğü tarafından verilmektedir. Gerek görüldüğünde eğitimler uygun kuruluşlardan da alınmaktadır.

İşe yeni giren personele SEÇ konularında 3 günlük temel eğitim verilmektedir. Rafineride bir yılını dolduran kapsam içi 1. kademe yangınla mücadele ekibine her yıl, beyaz yakalı personele üç yılda bir sekiz saatlik tekrarlama eğitimi verilmektedir.

Rafineri sahalarında iskelelerin standarda uygun kurularak tehlikelerin ortadan kaldırılması ve risklerin azaltılması amacıyla kurulan iskeleleri denetlemek üzere Enspektör Eğitimi alınmış ve katılımcılar sertifikalandırılmıştır.

Shell G.S. ile yürütülen ortak çalışmalar kapsamında Rafineri beyaz yaka personeline teknik emniyet ve proses emniyeti farkındalığı ile ilgili eğitim verilmiştir.

Ayrıca yönetim tarafından SEÇ konularında faydalı olduğuna inanılan eğitimler dış kuruluşlardan alınmaktadır.

Çalışan Sağlığı

Tüpraş çalışanlarının yıllık periyodik sağlık kontrolleri gerçekleştirilmektedir. Çalışma şartları nedeniyle özel muayene ve tetkik gerektiren kısımlarda çalışanların kontrolleri ve portör muayeneleri yapılmaktadır. Bu kapsamda akciğer filmleri, kan ve idrar tahlilleri, odiyolojik testler yapılmaktadır. Aynı zamanda 40 yaş üstü çalışanlarda EKG ölçümleri, bakımla ilgili işlerde çalışanlara tetanos aşısı yapılmaktadır.

Hastalıklar ve hastalıklardan korunma konusunda çalışanlara gerek elektronik ortamda gerekse bilgilendirme toplantılarında sunumlar yapılmaktadır.

Gürültülü yerlerde yapılan çalışmalarda işitme kaybını önlemek ve koruyucu ekipman kullanmanın önemini vurgulamak amacıyla çalışanlara işitmenin korunması ve gürültü eğitimi verilmiştir. Çalışanların sağlığının korunması ve iş kayıplarını önlemek amacıyla çalışanlara ve ailelerine grip aşısı yapılmaktadır. Çalışmalardan kaynaklanan göz hastalıklarının tespit edilmesi için ekranlı araçlarla, çalışanlara yönelik göz muayeneleri başlatılmıştır.

Kanserde erken tanı konusunda çalışanların bilincini arttırmak ve periyodik muayenelerin zamanında yapılmasını teşvik etmek için 2008 yılında KETEM (Kanser Erken Teşhis ve Tarama Merkezi) ile Serviks Kanseri Ulusal Tarama Projesi başlatılacaktır.

62

İş Sağlığı ve Güvenliği Hedefleri

- Tüm rafinerilerimizde bugüne kadar meydana gelen olayların kaydedildiği bir veri bankası, kurumsal portal üzerinde hazırlanmıştır. 2008 yılı başından itibaren olaylar, OSAR Rehberi ve ilgili standarda göre raporlanacaktır. OSAR yazılımının tüm rafinerilerde uygulanmasına 2008 yılı Temmuz ayı sonunda başlanacaktır. Olayların raporlanması için bilgisayar programı oluşturularak tüm olaylar bu program üzerinden raporlanacak ve veri bankası bilgileri bu programda kayıt altına alınacaktır.
- Mevcut standardımıza göre rafinerilerin, Yangınla Mücadele, İş Sağlığı ve Güvenliği, Çevre konularında yapılan çalışmalarını yerinde görmek ve mevzuat açısından kontrol etmek amacıyla rafineri denetimleri devam etmektedir. Yapılan denetimlerin rafineriler açısından daha verimli olması ve üst yönetimin daha iyi bilgilendirilmesi amacıyla denetim prosedürünün 2008 yılı Kasım ortasına kadar iyileştirilmesi kararlaştırılmıştır. Bu kapsamda denetçiler tetkikçi ve baş tetkikçi eğitimi alan kişilerden seçilecek ve Shell G.S. yetkilileri tarafından denetçi eğitimi verilecektir.
- Shell G.S. ile yürütülen ortak çalışmalar kapsamında Müteahhit SEÇ Yönetim Sistemi oluşturma çalışmaları başlatılmış olup çalışmaların 2008 yılı Kasım ortasına doğru bitirilmesi hedeflenmektedir. Müteahhit ile ilgili iş sağlığı ve güvenliği verileri (toplam çalışma saati, kayıp gün yaratan kaza vs.) 2008 yılından itibaren kayıt altına alınacaktır. Bu kapsamda Tüpraş'a iş yapacak olan müteahhitlerin SEÇ açısından değerlendirilerek iş verilmesi için Müteahhit SEÇ Yönetim Sistemi oluşturulmaya başlanmıştır. Portföyümüzdeki tüm müteahhitlere, şirketimizin Müteahhit SEÇ Yönetim Sistemine geçişiyle ilgili bilgilendirme mektubu gönderilmiştir.
- Tehlike ve Etkileri Yönetim Süreci Standardı (TEYS) kapsamında rafinerilerde karşılaşılabilecek tehlikelerin RDT değerlendirmelerinin yapılmasına başlanmıştır. RDT'si yüksek ya da orta çıkan tehlikeler için Bow -Tie (Papyon) Analizi yapılması hedeflenmektedir. Shell G.S. tarafından organize edilen Bow - Tie (Papyon) Analizi Eğitiminin 2008 yılı Ağustos ortasına kadar tamamlanması hedeflenmektedir.
- SEÇ-K Yönetim Sisteminin geliştirilmesi amacıyla Yönetim Sistemleri El Kitabı, sağlık, emniyet, çevre ve kalite konularını kapsayacak ve ilgili dokümanlara atıfta bulunacak şekilde revize edilecektir. Bu el kitabında tüm kademelerdeki Tüpraş çalışanlarının Sağlık, Emniyet, Çevre (SEÇ) ve Kalite sorumlulukları belirlenecektir. İnsan Kaynakları Müdürlüğü, çalışanların görev tanımlarını yaparken bu kitapçıkla da ilişkilendirecektir. Tüm kademelerdeki Tüpraş çalışanlarının SEÇ görev ve sorumluluklarıyla ilgili kitapçığın oluşturulup çalışanlara dağıtımı 2008 yılı Temmuz sonunda yapılacaktır.
- Rafineri çalışanları ve müteahhitlerin kişisel koruyucu donanım, iş izni, yangın, acil durum müdahale vb. konularında uzman firmalardan eğitim almaları için 2008 yılı Aralık ayı sonuna kadar altyapı oluşturulması planlanmaktadır.
- Rafinerilerdeki SEÇ ile ilgili performans göstergelerinin belirlenmesinde ve hesaplanmasında belli bir yöntem oluşturmak amacıyla SEÇ Performans İzleme ve Raporlama El Kitabı hazırlanması hedeflenmektedir.
- Proses tasarım aşamasında ve proses işletme esnasında oluşabilecek tehlikelerin tanımlanarak kaza odaklarının saptanması, analizleri ve ortadan kaldırılmaları amacıyla HAZOP (Hazard and Operability Studies – Tehlike ve İşletilebilirlik Çalışması) eğitiminin alınması planlanmaktadır.

TÜPRAŞ VE ÇEVRE

Faaliyet alanlarımızın insan ve çevreye etkilerini olabildiğince azaltmak, en önemli hedef ve sorumluluklarımızdandır. Bu amaçla yenilikleri takip ederek, süreçlerimizi iyileştirerek, ulusal ve uluslararası standartlar çerçevesinde oluşturduğumuz çevre politikamızın uygulama detaylarını bu bölümde ayrıntılı olarak bulabilirsiniz.

Çevresel Risklerin Kontrolü

Tüm sağlık ve emniyet konularında olduğu gibi çevre uygulamamızda da amaç, riskleri önceden belirlemek ve kontrol altına alarak en aza indirmektir. Bu amaçla rafinerilerde riskler tespit edilerek sonuç odaklı ve sürekliliği olan koruyucu önlemler uygulamaya konmaktadır. 2007 yılında Risk Değerlendirme Tablosu (RDT) Rehberi yayımlanarak uygulamaya başlanmıştır. Risk Değerlendirme Tablosunda faaliyetlerimizin İnsan, Varlık, Çevre ve İtibara olan etkileri değerlendirilerek olası risklerimiz tespit edilmekte, orta ve yüksek dereceli riskler için yapılan kök neden analizleri sonucunda öngörülen önlemler alınmaktadır.

“Tehlike ve Etkilerin Yönetimi” sürecinde, risklerin belirlenmesi, yönetilmesi, kritik işlere kaynak aktarılmasına öncelik verilmesi sağlanmaktadır. Bu amaçla tehlikelerin kayıtları tutulmakta ve risk değerlendirmeleri yapılmaktadır. İşletmedeki değişikliklere göre tehlike kayıt tabloları yenilenmektedir.

SEÇ politikamız gereği rafinerilerdeki performansın izlenmesi, değerlendirilmesi ve iyileştirilmesi amacıyla bir diğer rehber olan Olay Sınıflandırma, Araştırma ve Raporlama (OSAR) Rehberi hazırlanmıştır. 2008’de uygulamaya alınmasını öngördüğümüz OSAR Rehberinin daha etkin ve yaygın bir şekilde işleyişini sağlamak ve sorumlulukları belirlemek için de OSAR İletişim Planı hazırlanmıştır. OSAR kapsamında Çevre Kaza Olay Raporlama Sistemi de revize edilmiştir. Olayların sonuçlarından çıkarılan dersler ve kazanılan deneyimlerle her türlü olumsuzluğu en aza indirerek performans artışının sürekliliğinin sağlanması planlanmaktadır. Yaşanmış olaylardan ders çıkararak rafineriler arası paylaşma ve maksimum öğrenme potansiyeli yaratmak üzere “Emniyet Konuşmaları” başlatılmıştır.

Rafineride tüm üniteler periyodik olarak bakıma alınmakta, emniyetli işletmeleri sağlanmakta ve olumsuz koşulların ortaya çıkması engellenerek çevresel etki riski azaltılmaktadır.

Deprem, Sel, Taşkın Riskleri

İzmit Rafinerisi’nin bulunduğu alan; T.C. Bayındırlık ve İskân Bakanlığı Afet İşleri Genel Müdürlüğü Deprem Araştırma Dairesi, Türkiye Deprem Bölgeleri Haritasına göre 1. derece deprem bölgesinde yer almaktadır. 1999 Marmara depreminden sonra yetkin bir kuruluş tarafından yapılan incelemeler neticesinde binalarda ve ekipmanlarda gerekli güçlendirmeler yapılmış ve yangın söndürme sistemleri yenilenmiştir. Ayrıca rafineri sahasından geçerek denize dökülen Ağa Deresi’nde bazı yıllarda küçük çaplı taşınmalar gözlenmiştir. Bu taşkınlardan sonra Kocaeli’nin yıllık yağış ortalamaları ve derenin debisi göz önünde bulundurularak, dere yatağının kenarlarına yaklaşık 2 metre boyunda set çekilmiş ve tabanı betonla kaplanmıştır. Bu çalışmalarla taşkın riski minimuma indirilmiştir.

Çevre Denetimleri

Tüm rafinerilerimizde olduğu gibi, İzmit Rafinerisi’nin de çevre performansı,

- Genel Müdürlük - SEÇ Denetimi (yılda bir kez)
- Koç Holding Çevre Komisyonu (yılda bir kez)
- BSI-British Standards Institute (yılda bir kez)
- Sigorta Şirketleri (yılda bir kez)
- İl Çevre ve Orman Müdürlüğü
- Kocaeli Büyükşehir Belediyesi Çevre Koruma ve Kontrol Dairesi tarafından denetlenmektedir.

Yasal Yükümlülüklerin Bağımsız Kuruluşlar Tarafından Takibi

Tüpraş, Haziran 2005’ten beri düzenli olarak her yıl bağımsız bir kuruluşa Türkiye ve AB çevre mevzuatına uyum çerçevesinde çevresel yükümlülüklerinin değerlendirilmesini yaptırmaktadır. 31 Aralık 2007 tarihi itibarıyla İzmit Rafinerisi’nde bu kuruluş tarafından öngörülen projelerin %88’i tamamlanarak İzmit Rafinerisi çevre yönünden düşük riskte değerlendirilmiştir. Ayrıca, rafinerilerimizin tüm çevresel yükümlülükleri ile ilgili olarak konusunda yetkin danışman firmalarla sözleşme yapılarak bu konuda gerekli izlemeler yaptırılmaktadır. 2006-2007 yıllarında çevresel yükümlülüklerimiz konusunda yapılan harcama ve yatırımların toplamı 5.415.500 YTL olarak gerçekleşmiştir.

Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) Çalışmaları

İzmit Rafinerisi 1960 yılında kurulmuştur. Kurulma tarihi itibarıyla ÇED yönetmeliği kapsamında değerlendirilmemiştir. Ancak yapılan değişikliklerle ilgili olarak;

- “Depolama Tankları Projesi” için ÇED başvurusu yapılmıştır.
- “Atık Su Geri Kazanım Projesi” için ÇED görüşü sorulmak üzere Aralık 2007 tarihinde dosya hazırlanarak İl Çevre ve Orman Müdürlüğü'ne gönderilmiştir.
- “Platform İskele Hatlarının Değiştirilmesi Projesi” için ÇED görüşü sorulmak üzere dosya hazırlanmış, ancak Proje Tanıtım Dosyası hazırlanmasına gerek olmadığına dair karar çıkmıştır.
- “Yeni Balast Tankı Tesisi Projesi” için ÇED görüşü sorulmak üzere dosya hazırlanmış, ancak Proje Tanıtım Dosyası hazırlanmasına gerek olmadığına dair karar çıkmıştır.

Çevre Gürültü Kontrolü

Çalışanlarımızı ve yöre halkını faaliyetlerimizden kaynaklanan akustik etkilerden korumak önem verdiğimiz çevre konularından biridir. Faaliyetlerimizden kaynaklanan gürültünün düzeyini ölçtürmek ve Gürültü Kontrol İzin Belgesi almak amacıyla akredite bir firmaya İzmit Rafinerisi genelinde çevresel gürültü ölçümleri ve kişisel maruziyet ölçümleri yaptırılmış olup hazırlanan Akustik Rapor T.C. Çevre ve Orman Bakanlığı'na 10 Temmuz 2007 tarihinde gönderilmiştir. Yönetmelikteki revizyon çalışmalarının 6 Mart 2008 tarihinde tamamlanacak olması nedeniyle hiçbir kuruluşa Gürültü Kontrol İzin Belgesi verilmemiştir.

64

Emisyonlar ve Hava Kalitesi

Faaliyetlerimizin çevresel etkilerini azaltmak tüm iş yapış şeklimizin ayrılmaz bir parçasıdır. Küresel ısınmaya neden olan en önemli gazların başında gelen karbondioksit (CO₂) emisyonumuzu azaltmak amacıyla enerji verimliliği ve tasarruf projeleri başlatılmıştır. İzmit Rafinerisi'nde Endüstri Tesislerinden Kaynaklanan Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği'nce gerekli görülen emisyon izni alınmıştır.

Endüstri Tesislerinden Kaynaklanan Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği uyarınca İzmit Rafinerisi'nde yönetmelik gereği toplam 8 bacaya Sürekli Emisyon İzleme Cihazı (CEMS) takılmış olup internet üzerinden İl Çevre ve Orman Müdürlüğü tarafından izlenmektedir.

2007 yılında fırın baca gazlarının ısı geri kazanımı ve yanma verimlerinin artırımı projelerinin hayata geçirilmesiyle 1.367 ton/yıl fuel oil tasarrufu sağlanmış ve buna karşılık olarak 4.374,40 ton CO₂ emisyonunun atmosfere salınımı engellenmiştir. 2006 yılında İzmit Rafinerisi'nde devreye alınan Kojenerasyon Ünitesi'nde elektrik üretimiyle beraber ısı enerjisi elde edilmesi, yakıt tüketiminde, emisyonlarda, özellikle CO₂ emisyonunda ciddi bir azalma sağlamıştır.

İzmit Rafinerisi'nde Uçucu Organik Bileşik (VOC) emisyonlarının azaltılması amacıyla ürün tanklarına çift sızdırmazlık sisteminin montajı tamamlanmıştır. Aynı amaçla API separatörünün üzeri kapatılmıştır.

Atık Yönetimi

Proseslerimiz gereği oluşan tüm katı, tehlikeli ve tıbbi atıkları, kanunlar çerçevesinde ve ISO 14001 standardı kapsamındaki Atık Yönetim Prosedürü gereği, kaynağında tiplerine göre ayrılarak uygun bertaraf işlemini gerçekleştirmek üzere lisanslı kuruluşlara göndermekteyiz. 2007 yılında toplam 16.067 ton tehlikeli atık çevresel yönetmeliklere uygun şekilde lisanslı kuruluşlarda bertaraf ettirilmiştir. Tehlikeli atıklar İZAYDAŞ firmasına yakma ve depolama amaçlı, çimento fabrikalarına ise yakma amaçlı gönderilmektedir.

2007 yılında, tehlikeli atık geri kazanım oranında %651'lik artış olmuştur.

Kurşunsuz benzin üretimine geçilmesiyle İzmit Rafinerisi'nde kullanılmayan Kurşun Tetra Etil depolama tankları ve ilgili hatlar uzman bir kuruluş tarafından sökülerek bertaraf edilmek üzere İngiltere'de lisanslı bir kuruluşa gönderilmiştir. 2007 yılında, tehlikeli atık geri kazanım oranında %651'lik artış olmuştur. Toplam tehlikeli atıkta geri kazanılan atık yüzdesi ise %3,23'dür.

2007 yılında, geri kazanıma gönderilen kâğıt miktarı %600 oranında artarak 66.920 kg'a ulaşmıştır.

2007 yılında sevindirici bir gelişme de geri kazanıma gönderilen kâğıt miktarında görülen %600 oranında artıştır. Tüpraş çalışanlarının verilen eğitimlerle çevre bilincinin artması ile kâğıt atıkların ayrı toplanması konusunda büyük aşama kaydedilmiş ve bu sayede geri kazanılan kâğıt atık miktarı 9.360 kg'dan 66.920 kg'a çıkmıştır.

Su Kirliliği

Atık Su Arıtma

Su kaynaklarının verimli kullanılması, küresel su krizlerinin yaşandığı çağımızın en önemli gerekliliklerinin başında gelmektedir. Tüpraş olarak, bu konuda üzerimize düşen sorumlulukların bilinciyle çalışmalarımızı sürdürmekteyiz. Tüm rafinerilerimiz Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği kapsamında gerekli görülen deşarj izinlerine sahiptir. Atık sular fiziksel, kimyasal ve biyolojik arıtmalardan geçirilerek yönetmeliklerde belirtilen limitlerin altında deşarj edilmektedir.

Su Ürünleri Yönetmeliği'nde belirtilen parametrelerin kontrolü için yılda bir kez numune alınarak akredite bir laboratuvarında testler yapılmaktadır. Bu veriler yönetmelikte belirtildiği üzere muhafaza edilmekte, istenildiğinde yetkililere sunulmaktadır. İl Çevre ve Orman Müdürlüğü yetkilileri yapılan ölçüm sonuçlarını kontrol etmekte ve gerek gördüğü takdirde rafinerilerimizi denetlemektedir.

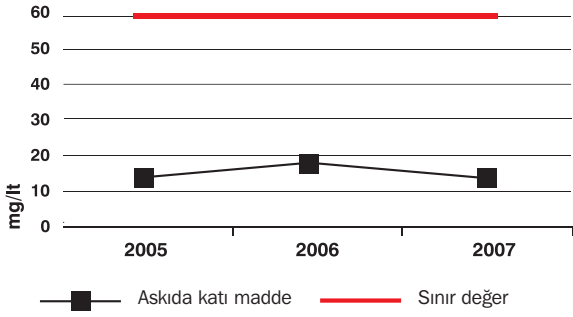
Atık Su Geri Kazanım Projesi

Bu Proje ile İzmit Rafinerisi PLT-19/21 Endüstriyel Atık Su Arıtma Ünitesi'nden deşarj edilen atık suyun geri kazanılmasını ve uygun su kullanım noktalarında tekrar kullanımını amaçlamaktayız. Rafineride kullanılan suyun geri kazanılması, doğal kaynak kullanımına ve çevrenin korunmasına örnek teşkil edecektir. Yapılacak proje ile denize deşarj edilen atık suyun %64'üne karşılık gelen 350 m³/saatlik kısmı geri kazanılacaktır.

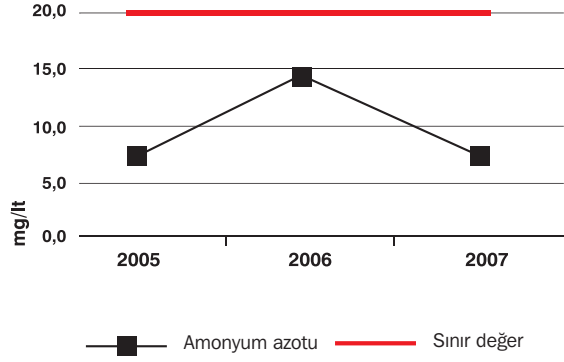
Endüstriyel Atık Su Özellikleri	2005	2006	2007
Askıda Katı Madde (mg/l)	15.9	17.3	16.7
Yağ (mg/l)	6.5	6.6	5.1
BOİ ₅ (mg/l)	20	21	13
KÖİ (mg/l)	44	60	50
pH	7.3	7.3	7.1
Amonyum Azotu	5.9	13.0	5.6
Sülfür	0.34	0.38	0.25
Fenol	0.27	0.36	0.27

Evsel Atık Su Özellikleri	2005	2006	2007
Askıda Katı Madde (mg/l)	23.4	10.75	10
BOİ ₅ (mg/l)	27	13	14
KÖİ (mg/l)	36	32	28
pH	8	8	8

İzmit Rafinerisi Askıda Katı Madde Deşarj Değerleri

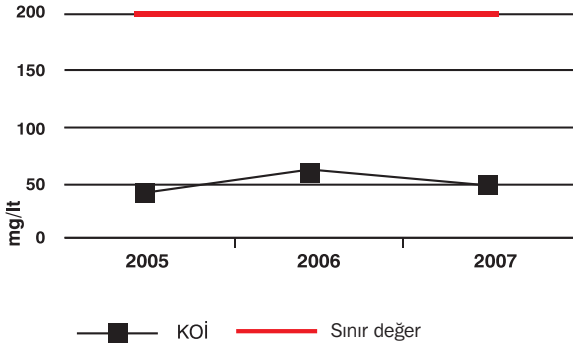

İzmit Rafinerisi Amonyum Azotu Deşarj Değerleri

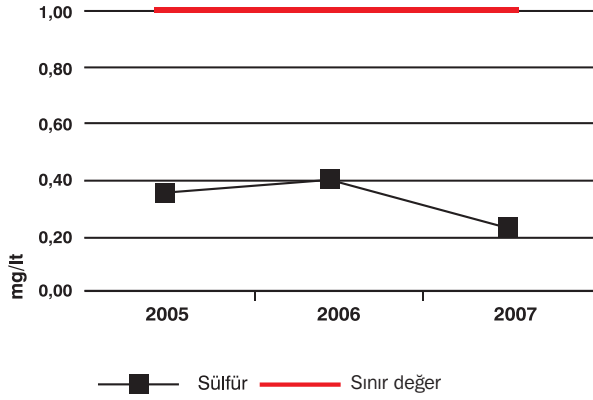

66

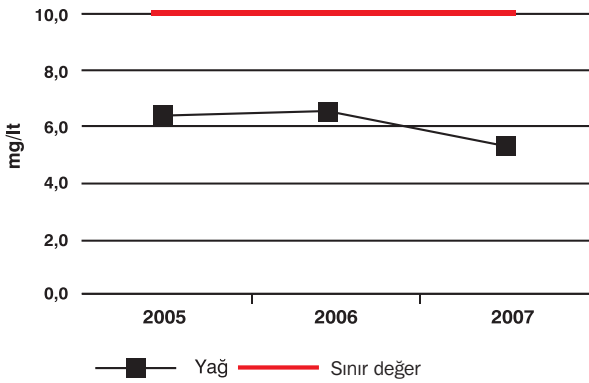
İzmit Rafinerisi Kimyasal Oksijen İhtiyacı Deşarj Değerleri

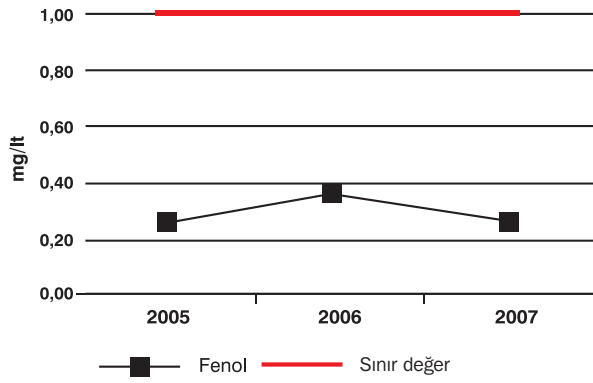
İzmit Rafinerisi Kimyasal Sülfür Deşarj Değerleri

İzmit Rafinerisi Yağ Deşarj Değerleri

İzmit Rafinerisi Fenol Deşarj Değerleri

Açıklamalar:

1. Yeni yönetmelikte (SKKY, 13 Şubat 2008, RG:26786) ve yeni Deşarj İzin Belgesi'nde BOİ5 parametresi yer almamaktadır. BOİ5 (BOD5) ölçümüne 19 Haziran 2007'den itibaren son verilmiştir.
2. Endüstriyel atık su özellikleri, 24 saatlik kompozit numune ile belirlenmektedir.
3. Evsel ve endüstriyel atık su deşarj noktası tek olmasına karşılık, endüstriyel atık su karakterizasyonunun yapıldığı 24 saatlik kompozit numune cihazına evsel atık su karışmamaktadır. Evsel atık su karakterizasyonu ayrıca yapılmaktadır.

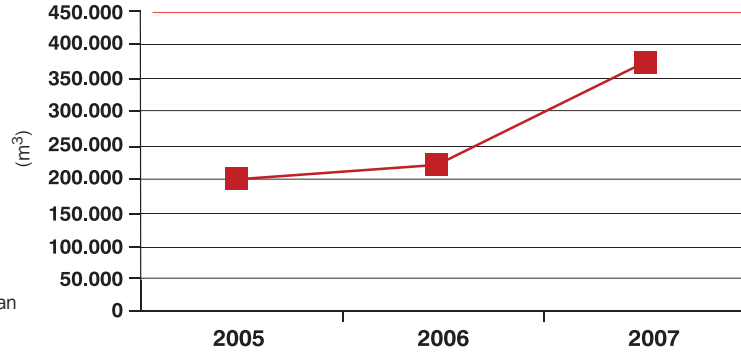
Tüpraş İzmit Rafinerisi Geri Kazanılan Yağ ve Su Değerleri

Ger Kazanılan Yağ ve Su Miktarı	2005	2006	2007
* Proseste geri kazanılan su miktarı (m ³)	205.967	229.619	382.460
Ger Kazanılan yağ miktarı (Yağlı Atık Su + Balast) (m ³)	24.685	26.445	28.373

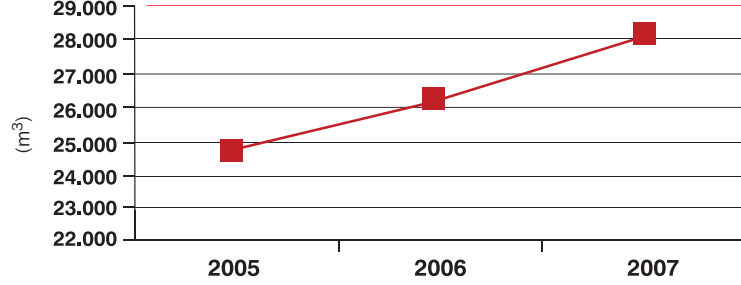
Açıklamalar:

- * Ham petrol ünitelerinde desalterlarda (Tuz giderici) desalter suyu olarak, servis suyunun yanında Kirlı Su Sıyırma Ünitesi deşarj akımı ve vakum kondanse sularının kullanılması ile kaynağında geri kazanım sağlanmaktadır.

İzmit Rafinerisi Proseste Geri Kazanılan Su Miktarı

İzmit Rafinerisi Geri Kazanılan Yağ Miktarı

Toprak ve Yer Altı Suyu İzlenmesi

Rafinerilerimizin bulunduğu yerlerdeki, toprak ve yer altı sularının kalitesinin gözlemlenebilmesi için gözlem kuyuları açarak ölçümler yapmaktayız. Bu kapsamda, 2007 yılında İzmit Rafinerisi'ndeki mevcut yer altı suyu izleme kuyusu sayısı 15'ten 27'ye çıkarılmıştır. Halen bu kuyulardan düzenli numuneler alınarak analize gönderilmektedir.

2008 yılında periyodik olarak her yıl yer altı suyu numunesi alınması ve analiz edilmesi işi ile ilgili olarak yetkin bir firmayla sözleşme yapılmıştır.

Döküntü ve Deniz Kirliliği

İzmit Rafinerisi'nde, iskele ve gemilerde meydana gelebilecek yangın ve mahsul kaçaklarına müdahale edebilecek su ve köpük püskürtme sistemleri ile donanımlı römorkörlerimiz mevcuttur. Akaryakıt dökülmelerini kontrol altına almak ve toplamak için 2000 metre şişme bariyer, 2 adet yağ sıyırıcısı (12 m³/saat ve 20 m³/saat kapasiteli) ve buna bağlı ekipmanlar, yağ çözücü her an kullanıma hazırdır. Ayrıca tüm deniz araçlarımızda yangınla mücadelede kullanılan ekipmanlar (hortum, nozul, yangın söndürme tüpleri vs.) bulunmaktadır.

Tüpraş İzmit Rafinerisi Deniz Araçları

Deniz Aracı	Cinsi	Yangın Dizeli Adet/HP	Pompa m ³ /saat	Su/Köp. Top. (Adet)	Köpük Tnk (Ton)	Dispersant Öl(Ton)
Hasan Tural	Römorkör	2*350	600*2=1200	3	22	2
Beyazıt Güniçen	Römorkör	2*350	600*2=1200	3	22	2
Vahdettin Gudil	Römorkör	3*180	475*3=1425	3	30	Yok
Ahmet Abaza	Römorkör	3*250	475*3=1425	3	33,5	Yok
Remzi Keskin	Palamar Botu	-	-	-	-	-
İlhan Ünal	Palamar Botu	-	-	-	-	-
İhsan Haktanır	Palamar Botu	-	-	-	-	-
Beşir Alp	Bariyer Botu	-	-	1	0,5	1

Denizde meydana gelebilecek büyük mahsul kaçaklarına etkin bir şekilde müdahale edilebilmesi için İngiltere'de bulunan Oil Spill Response Ltd. (OSRL-EARL) şirketi ile bir anlaşma imzalanmıştır.

Deniz kirliliğini önleme çalışmalarından biri de Kocaeli Valiliği başkanlığında yapılan İzmit Körfezi Müşterek Müdahale Protokolü'dür. Protokolün amacı çevrenin korunması ve deniz kazalarından kaynaklanan deniz kirliliğinin önlenmesi konusunda sivil-asker işbirliği ve koordinasyonun geliştirilmesi, mevcut olanak ve kabiliyetlerin denenmesi ve çevre koruma eğitiminin pekiştirilmesidir.

İzmit Rafinerisi ve Petrokimya Tesisleri Deniz Suyu Analiz Sonuçları

Parametre	Birim	SKKY Kriterleri	İzmit Rafinerisi Deniz Suyu	Petrokimya Tesisleri Deniz Suyu	Durum
pH		6.0-9.0	7.74	7.76	Kritere Uygun
Renk ve Bulanıklık		Doğal	Doğal	Doğal	Kritere Uygun
Askıda katı madde	mg/L	30	0.157	0.132	Kritere Uygun
Fenoller	mg/L	0.001	<0.001	<0.001	Kritere Uygun
Çeşitli Ağır Parametreler					
Bakır	mg/L	0.01	<0.005	<0.005	Kritere Uygun
Kadmiyum	mg/L	0.01	<0.002	<0.002	Kritere Uygun
Krom	mg/L	0.1	0.025	0.018	Kritere Uygun
Kurşun	mg/L	0.1	0.011	0.020	Kritere Uygun
Nikel	mg/L	0.1	<0.005	<0.005	Kritere Uygun
Çinko	mg/L	0.1	0.014	0.032	Kritere Uygun
Cıva	mg/L	0.004	<0.001	<0.001	Kritere Uygun
Arsenik	mg/L	100	0.404	0.439	Kritere Uygun
Amonyak	mg/L	0.02	<0.02	<0.02	Kritere Uygun

Açıklama: İzmit Rafinerisi Faz 1 İskelesi yakınından ve Petrokimya Tesisleri Sıvı Yük iskelesi yakınından 6-11 Kasım 2007 tarihinde alınan deniz suyu numunelerinin analiz raporu sonuçlarının Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği Tablo 4 ile karşılaştırmasıdır.

Deniz Kirliliğiyle Mücadele 2008 Hedefleri

İzmit Rafinerisi kıyı tesisinin risklerini tekrar değerlendirerek acil müdahale planlarını yenilemek amacıyla “Kıyı Tesisleri Risk değerlendirmelerinin yapılması ve Acil Müdahale Planlarının Yapılması” için yetkin bir firmayla 17 Eylül 2007 tarihinde sözleşme yapılmış olup İzmit Rafinerisi'nin acil müdahale planları hazırlanmaktadır. Ayrıca Mayıs 2008 tarihinde “İzmit Petrol Kirliliği Acil Müdahale Tatbikatı 2008” Denizcilik Müsteşarlığı koordinasyonunda ve Tüpraş İzmit Rafinerisi ev sahipliğinde gerçekleştirilecektir.

Yasaklı veya Sınırlı Kullanımı Olan Kimyasallar

Rafinerilerimizde üretilen ürünlerin ve kullanılan tüm kimyasalların insan sağlığına ve çevre üzerinde yaratacağı olumsuz etkilere karşı etkin koruma sağlamak için malzeme güvenlik bilgi formları kullanıcının görebileceği yerlerde bulundurulmaktadır.

Proseslerde kullanılan kimyasalların seçiminde malzeme güvenlik bilgi formlarına bakılarak insan sağlığına ve çevreye zararsız olanları tercih edilmektedir. Halon içeren yangın tüpleri ozon tabakasını incelten bir madde olmayan FM-200 yangın tüpleri ile değiştirilmiştir. Kloroflorokarbon (CFC) içeren laboratuvar kimyasalları da alternatif kimyasallar ile değiştirilmiştir. PCB (poliklorlu bifeniller) içeren trafo yağlarının değişimi yapılmıştır.

Tüpraş ve Biyolojik Çeşitlilik

İzmit Rafinerisi'nin Yeri ve Etki Alanının Mevcut Çevresel Özellikleri

Tüpraş İzmit Rafinerisi, Güney ve Güneybatı sınırlarında Marmara Denizi, İzmit Körfezi, Batıda İGSAŞ İstanbul Gübre Sanayi A.Ş., Doğuda Güney Mahallesi, yapay gölet ve etrafında İzmit Körfez Pisti'ni bulunduran etkinlik alanları ile çevrelenmektedir. Alanın Kuzey ve Kuzeydoğu sınırı boyunca 1-1,5 km uzaklıkta Doğu-Batı doğrultusunda ilerleyen D-100 İstanbul-Ankara Karayolu uzanmaktadır. D-100 karayolunun Kuzeyinde, Batıdan Doğuya doğru sıralanan ve önemli bir kısmı petrol ürünleri ve LPG üretim depolama ve dolumu konularında hizmet veren İpragaz, Aygaz, Opet, Shell, BPGAZ, Totalgaz, Ergaz, Habaş, Tabaş gibi çeşitli LPG ve akaryakıt dağıtım tesisleri bulunmaktadır. Kuzeydoğu-Güneybatı yönünde akarak; Marmara Denizi'ne dökülen Ağa Deresi tesisin içinden geçmektedir. Tesiste oluşan atık sular, mevcut arıtma tesislerinde arandıktan sonra deşarj edilmektedir.

Rafinerinin toplam alanı 2,93 milyon m²'dir. Rafineri içindeki bölümler ve alanları aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

Rafineri Alan İçerisindeki Bölümler	Kapladığı Alan (m ²)
İzmit Rafinerisi	
Yan ünitelere ait binalar;	49.373
Kimyasalların ve çeşitli materyallerin bulunduğu depolar	22.968
Ofisler	14.500
Kafeterya	1.530
Makine ve bakım alanları	9.965
Sağlık merkezi	410
Kanalizasyon ve arıtma sistemleri;	35.000
Arıtma tesis alanı	35.000
Üretim faaliyetlerinin yürütüldüğü alanlar;	800.000
Üretim tesislerine ait alan	187.450
Tank çiftliği	612.550
Diğer kullanım alanları	689.745
Petrokimya Tesisleri	
Karbon Siyahı Ünitesi	55.826
Atık Giderme Tesisleri	17.000
Geçici atık depolama alanı	9.685
Dolgu hurdalık sahası	23.887
Amonyum sülfat ve kükürt ambarı	118.164
Diğer kullanım alanları	1.135.438

1961 yılından beri faaliyette olan İzmit Rafinerisi, kentsel alanda yer alması ve çevresinde yer alan sanayi tesisleri ve yerleşim alanlarının da etkisiyle yüksek antropojenik etki altında ve endüstriyel faaliyetlerden etkilenmiş çevre koşullarına sahiptir.

İzmit Rafineri Sahasının İlan Edilmiş Özel Statülü Alanlara Etkisi

Rafinerinin bulunduğu alanda, yakın çevresinde veya etki alanında 1. derece doğal sit alanı, özel çevre koruma alanı, sulak alan veya Ramsar alanı, turizm merkezi, özel statülü alan ve koruma alanı bulunmamaktadır.

2007-2008 Av Dönemi Merkezi Av Komisyonu (MAK) Kararıyla Yasaklanan Sahalar statüsünde en yakın koruma alanı rafineri alanına 3 km uzaklıktadır. Ayrıca en yakın örnek avlak alan tesise 6-7 km uzaklıkta bulunmaktadır.

Rafinerinin yakın çevresi içerisinde balıkçılık ve balık üretim alanları yoktur. Bunun yanında, T.C. Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı'na ait Denizlerde ve İç sularda Ticari Amaçlı Su Ürünleri Avcılığını Düzenleyen 2007-2008 Av Dönemine Ait 37/1 Numaralı Sirküler ve Denizlerde ve İç Sularda Amatör (Sportif) Amaçlı Su Ürünleri Avcılığını Düzenleyen 37/2 Numaralı Sirküler'e göre Yalova ili, Altınova ilçesi, Hersek Burnu ile Kocaeli ili, Karamürsel ilçesi, Büyükdere Burnu arasında kalan bölgede sahilinden itibaren 500 metre mesafe içerisinde her türlü istihsal vasıtasıyla su ürünleri avcılığı yapılması yasaktır. Ayrıca Kocaeli ilinde sazangiller için avlanma yasağı da konmuştur.

2006 yılı Kocaeli İl Çevre Durum Raporuna göre, Kocaeli ili sınırları içerisinde yer alan 1380 sayılı Su Ürünleri Kanunu kapsamında yer alan Su Ürünleri İstihsal ve Üreme Sahaları; DSİ 1. Bölge 15. Şube Müdürlüğü'nün taşkın kontrolü ve sulama amaçlı inşa etmiş olduğu Bıçkıdere, Kurtdere, Şeytandere, Şahinler ve Bayraktar Göletleri ve Sapanca Gölü'dür. Bu göl ve göletlerin tamamı rafineri alanına 10 km'den fazla uzaklıkta olduklarından rafineri etki alanının dışında kalmaktadır.

Enerji Tasarrufu

Avrupa Birliği'nin 2000 yılında yayınladığı Enerji Verimliliği Eylem Planı'nda 1998-2010 yılları arasında 1995 tüketimine oranla %18 oranında ekonomik yapılabirliğe sahip enerji tasarrufu potansiyeli olduğu belirlenmiştir. Eylem Planı, 15 üyeli AB'nin Kyoto Protokolü'nde öngörülen sera gazı salım azaltım hedefinin %40'ının tek başına enerji verimliliği çalışmalarından karşılanabileceğini öngörmüştür. Tüpraş olarak, enerji verimliliği çalışmalarımızı bu vizyon ve ulusal yasalar çerçevesinde yürütmekteyiz.

Yasal Düzenlemeler

Tâbi olduğumuz tüm yasal düzenlemelere mutlak suretle uyumlu çalışırız. Elektrik enerjisi açısından, Tüpraş rafinerilerinde faaliyet gösteren 4 ayrı elektrik üretim tesisi, 20 Şubat 2001 tarihinde çıkarılmış olan 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanununa göre, esas itibari ile kendi ihtiyacı için elektrik üreten, otoprodüktör kapsamında üretim yapan tüzel kişilik kimliğine sahiptir. İzmit Rafinerisi termik, burner fuel oil, rafineri fuel gaz, doğal gaz yakıt türlerinde 2003 yılından itibaren 15 yıl süreyle geçerli olacak otoprodüktör lisansını almıştır. Halen Enerji Bakanlığı'nda geçici kabul işlemleri devam eden İzmit Rafinerisindeki yeni üretim tesisleri için, EPDK nezdinde lisans tadilatları yaptırılmış olup, mevzuat gereği düzenli ilerleme raporları gönderilmekte ve gerekli teminat ödemeleri yapılmaktadır.

Nisan 2007 tarihinde çıkarılmış olup halen uygulamaya esas olacak yönetmelik hazırlığı devam eden, enerjinin tamamını faydaya dönüştüren, kişi başına enerji tüketimi yüksek ve enerji yoğunluğu düşük ülkeler arasında yer alan bir Türkiye vizyonu ile hazırlanan, temel hedefi sanayide, binalarda, ulaşımda ve enerji sektöründe uygulanabilir tedbirler ile birim milli gelir başına tükettiğimiz enerjiji (Enerji Yoğunluğunu) 2020 yılına kadar en az %15 azaltmak olan Enerji Verimliliği Kanunu da Tüpraş'ın tâbi olduğu kanunlardan biridir. Kanunda belirtilen hedeflere ulaşıldığında aynı enerji ile daha fazla üretimin önü açılacak, enerji yatırım ihtiyaçlarımız ve ithalat bağımlılığımız azalacak ve çevremizin korunmasına önemli katkılarda bulunulacaktır.

Sanayi Kuruluşlarının Enerji Tüketiminde Verimliliğin Artırılması için Alacakları Önlemler Hakkında Yönetmelik kapsamında 2007 yılında Enerji Yönetimi Müdürlüğü kurularak enerjinin tasarrufu ve verimlilik projeleri başlatılmıştır ve sonuçları düzenli olarak takip edilmektedir. Tüpraş Enerji Verimliliği Derneği'ne de bir temsilci atanmıştır.

Tüpraş Rafinerilerinin enerji dengeleri iki bölümde değerlendirilir.

- 1) Elektrik enerjisi üretim ve tüketimleri: Üretim tarafında alternatiflerde üretilen ve MWh ile ifade edilen elektrik ve tüketim tarafında rafinerilerin tükettiği MWh cinsinden elektrik enerjisi dikkate alınmaktadır.
- 2) Isı enerjisi üretim ve tüketimleri: Üretim tarafında, proses fırınlarında üretilen ısı enerjisi; kuvvet santrallerinde kazanlarda proses için üretilen ısı enerjisi, proses gereği olarak oluşan kokun yakılması ile üretilen ısı enerjisi; tüketim tarafında ise proses ünitelerinde, proses gereği kullanılan ısı hat ısıtması, bina ısıtması için kullanılan ısı enerjisi dikkate alınmaktadır. Isı enerjisi miktarları, BTU, kCal, TEP (ton eşdeğer petrol), kjoule birimleri ile ifade edilir.

Tüpraş rafinerilerinin toplam enerji üretim ve tüketimleri ise bu iki enerji kaynağının aynı birimde toplanması ile belirlenmektedir. Üretim tüketim değerlerinin takibi, enerji dengesinin tespiti ve kayıpların belirlenmesi açısından önemlidir.

Tüpras'ta Enerji Verimliliği Projeleri

Proses iyileştirmeleri: Bu kapsamda en önemli iyileştirme ünitelere sıcak şarj alınmasıdır. Bu şekilde hem işletme yeknesaklığı sağlanacak, hem de enerji tüketimi azalacaktır. Kompresörlerde antisurge sistemi, fuel gazdan LPG kazanımı, FCC de LCGO miktarının artırılması, hidrojen optimizasyonu gibi çalışmalar devam etmektedir.

Elektrikli pompalarda frekans konverter: Bu proje ile düşük kapasitede çalışan ekipmanlarda enerji tüketimi azalmaktadır. Projelere başlanmış olup halen devam etmektedir.

Aydınlatma sistemlerinde LED armatür kullanımına başlanmış, çalışmalar devam etmektedir.

Türbinden elektrikli çeviriciye dönüşüm için ekipmanlar tespit edilmiş, ilk uygulamalar başlamıştır.

Çift türbinli ekipmanların bir tanesinin elektrikliye dönüşümü için ön etüd çalışması yapılmıştır. Bu proje ile mevcut enerji tüketimi 9.467 kWh olan türbinli ekipmanların enerji tüketimi 4.588 kWh'e indirilecek ve 4.879 kWh enerji tasarrufu sağlanacaktır.

Buhar elektrik optimizasyonu: Çalışmalar başlamış olup İzmit Rafinerisinde bir kazan ve kondenserli alternatör durdurulmuştur; konu ile ilgili raporlamalar yapılacaktır.

Hava kaçakları: Bu konuda rafinerilerde organizasyon yapılmış olup çalışmalar başlamıştır. Hava kompresörü güç tüketimlerinden kaçak takibi yapılacaktır. Hissedilemeyen küçük kaçaklar için ultrasonik hassas cihaz kullanılacaktır.

Atık ısı geri kazanımı ve ısı entegrasyonu: Projeler belirlenmiş olup etüd çalışmaları devam etmektedir.

Kondanse kazanımının artırılması (trap, kaçak bakımları): Trap izleme programı uygulanmaktadır.

İzolasyonların iyileştirilmesi: Proje bakım ağırlıklı olarak yürütülmekte olup taş yünü kullanımı, vana ceketli uygulamaları onarımları şeklindeki çalışmalar devam etmektedir.

Pistonlu kompresörlerde kademersiz yük ayarı: İlgili firmalarla ön etüd için çalışılmaktadır. Yeni projelerde konu dikkate alınacaktır.

Elektrikli hat ısıtmaları: Özellikle rafineri uzak noktalarında stim ısıtması yerine kullanımı verimli olmaktadır. Yeni projelerde enstrüman donma korumaları ve ısıtmaları elektrikle yapılacaktır.

Manyetik yakıt tasarruf cihazları: Bu uygulamanın pilot denemesi gerçekleştirilecektir.

İzmit Rafinerisi'nde Flare Gaz Geri Kazanım Projesi proses şartnamesi 2007 yılında hazırlanarak 2008 yatırım programına alınmıştır.

İzmit Rafinerisi'nde Soğutma Suyuna Asit Enjeksiyonu projesiyle 2007 sonu itibarıyla yaklaşık 100.000 ton su tasarrufu sağlanmıştır. Aylık tasarruf ise 1.800 ABD doları olarak gerçekleşmiştir.

Tüpraş, İzmit, İzmir, Kırıkkale ve Batman Rafinerilerinde enerji verimliliği projelerinin uygulanması ile 2008 yılında enerji giderlerini 20 milyon YTL azaltmayı hedeflemektedir.

Ürünlerin Çevresel Etkilerinin Azaltılması

Dizel Kükürt Giderme Üniteleri

Tüpraş'ın İzmit ve İzmir rafinerilerinde tamamlayarak devreye aldığı ve Kırıkkale Rafinerisinde de 2008 yılında üretime başlayacak olan Dizel Kükürt Giderme Üniteleri çevreye yönelik yatırımların en önemlileridir. Bu kapsamda, halen üretimi ve piyasaya arzı devam eden 10 ppm kükürt içeriğine sahip motorinin İzmir, İzmit ve Kırıkkale rafinerilerinde 1 Ocak 2008 tarihi itibarıyla satışına başlanacak ve böylece, AB ülkelerinde 1 Ocak 2009 tarihinden itibaren geçerli olacak standartta motorin, çok daha önceden piyasaya sunulmuş olacaktır.

Ülkemizde kullanılan yüksek kükürt içerikli motorinler yerine, tümüyle Tüpraş Dizel Kükürt Giderme Üniteleri'nde üretilen düşük kükürtlü motorinin kullanılması durumunda atmosfere bırakılan kükürtdioksit emisyonu yaklaşık 700 kat azalarak, yıllık 84 bin ton'dan 120 ton düzeyine inecektir.

Bu öngörü ile yapılan yatırımların tamamlanmasıyla üretilen yüksek spesifikasyonlu ürünlerin kullanılması sonucunda, araçlardan kaynaklanan sera gazı emisyonları da önemli ölçüde azalacaktır.

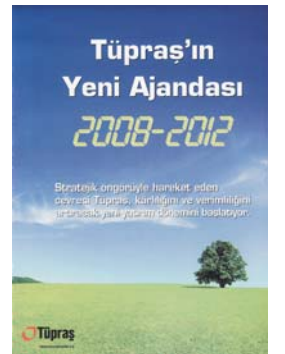
Benzin İyileştirme Projeleri

İzmit ve İzmir rafinerilerinde yürütülen Benzin İyileştirme Projesi yatırımlarında da benzinde bulunan insan sağlığına ve çevreye zararlı kükürt, benzen ve aromatik değerlerin düşürülerek AB standartlarına çekilmesi hedeflenmiştir. Bu projeler 1 Ocak 2009 tarihinden itibaren Avrupa Birliği'nde kurşunsuz benzinde geçerli kükürt içeriğinin maksimum 10 ppm, aromatik değerinin maksimum %35 ve benzen içeriğinin de maksimum %1 oranına indirgenmesine yönelik olarak uygulamaya alınmıştır.

Fuel Oil Dönüşüm Projesi

Önceki yıllarda kurulması planlanan yeni rafineri projesinin yerine ülkemizin ve bölgemizin ürün-talep kompozisyonuna optimum düzeyde çözüm sunacak Fuel Oil Dönüşüm (Residium Upgrading) projesine geçilmiştir. Bu yönelim piyasadaki gelişmeleri yakından takip ederek mevcut talep yapısına en uygun biçimde cevap verme anlayışı doğrultusunda gerçekleştirilmiştir. Bu proje sayesinde ülkemizde ve bölgemizde üretim fazlası bulunan fuel oil ve diğer dip ürünler, başta motorin olmak üzere, ülkemizin ihtiyacı olan beyaz ürünlere dönüştürülecektir. Tüpraş bu yatırımı yakın ve orta dönemde gerçekleştirmeyi planladığı en önemli proje olarak görmektedir. 2008-2012 yılları arasında inşa edilecek projenin maliyeti yaklaşık 1,6 milyar ABD doları tutarındadır.

Yatırım tamamlandığında 3,2 milyon ton tüketim fazlası siyah ve dip ürünlerden yaklaşık 1,9 milyon ton motorin ve jet yakıtı olmak üzere toplam 2,6 milyon ton beyaz ürün ve 600 bin ton petrol koku üretilecektir.

toplumsal yatırım

7

tüpraş'ın toplumsal yatırım alanları |

74

TÜPRAŞ'IN TOPLUMSAL YATIRIM ALANLARI

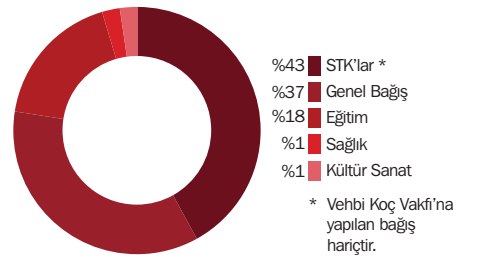
Tüpraş olarak amacımız ülkemizin petrol ürünleri ihtiyacını karşılarken, sektörel gelişimde öncü ve etkin rol oynamak, tüm paydaşlarımıza değer yaratmaktır. "Ülkesini en çok seven, işini en iyi yapandır" özdeyişinde olduğu gibi, işimizi iyi yapmanın topluma karşı en önemli sorumluluğumuz olduğunu biliyoruz. Türkiye'nin en büyük sanayi kuruluşu olarak ürünlerimiz ve ödediğimiz vergiler ile ülke ekonomimize sağladığımız fayda, yarattığımız doğrudan ve dolaylı istihdam ile ülkemize hizmetimizin yanı sıra iyi bir kurumsal vatandaş olarak içinde yaşadığımız topluma değer katmak da önceliklerimiz arasında yer alır. Kurumların ancak hizmet ettikleri toplumla birlikte büyülebileceğine olan inancımızla öncelikle faaliyetlerimizi yürüttüğümüz coğrafyalardaki yerel halkın, sonrasında ise tüm toplumumuzun ortak sorunlarına çözüm arayışının etkin bir destekçiyiz. Bu amaçla tüm paydaşlarımızla sürekli iletişim halinde bulunur, onları dinler ve önerilerini dikkate alırız.

Tüpraş'ın, Kurumsal Sosyal Sorumluluk anlayışının temelinde 30 Mart 2006 tarihinde New York'ta Koç Holding Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Koç ile dönemin Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Kofi Annan'ın imzaladığı Küresel İlkeler Sözleşmesi (Global Compact) bulunmaktadır. İş dünyasının sürdürülebilir kalkınmadaki rolünü ortaya koyan bu ilkeleri kabul ederek küresel bir oyuncu olduğumuzu da bir kere daha vurgulamış olduk. Toplumsal yatırımlarımızın büyük bir kısmını tüm Koç Topluluğu şirketleri gibi Vehbi Koç Vakfı aracılığıyla gerçekleştiriyoruz. 2007 yılında 6 milyon YTL'si Vehbi Koç Vakfı'na olmak üzere, çeşitli vakıf ve demeklere toplam 7,673 milyon YTL kaynak aktarıldı.

Paydaşlarımızın beklentileri bizim önceliklerimizi belirler. Bu sebeple, toplumsal yatırımlarımızı planlarken, periyodik olarak yapılacak Kurumsal İletişim ve İtibar Araştırmasının sonuçlarından faydalanılacağı yönünde bir karar aldık.

Toplumsal yatırımlarımızı altyapı iyileştirmeleri, eğitim, sağlık, kültür-sanat, çevre ve spor başlıkları altında yürütürüz. Amacımız ülkemizin ve tüm dünyanın ortak sorunlarına paydaşlarımızla birlikte çözümler geliştirmektir.

Sponsorluk ve Bağışların Konulara Göre Dağılımı (%)

Altyapı Çalışmaları

Faaliyetlerimizi yürüttüğümüz bölgelerde hem iş güvenliğini sağlamak hem de kalite standardımızı yakalamak için başlattığımız altyapı iyileştirme çalışmaları ile bölge halkı ve sektörümüze önemli katkılar sağlıyoruz.

Yol Yapım ve Demiryolu Bağlantı Çalışmaları

İzmit Rafinerisinin de yer aldığı, Körfez Enerji Sanayi Bölgesi olarak adlandırılan bölgede akaryakıt sektöründe faaliyet gösteren irili ufaklı birçok firmanın tesisleri yer almaktadır. Rafineri tesislerinin çevresinde bulunan firmaların yıllar içinde artması nedeniyle altyapı yetersiz kalmıştı. Bu bölgeye giriş çıkış yapan araçların çok fazla sayıda olması nedeniyle karayolu trafiğinin güvenliği azalmıştı. Bu konuda proje geliştiren Tüpraş Genel Müdürlüğü; Kocaeli Valiliği, Kocaeli Büyükşehir Belediye Başkanlığı ve diğer kuruluşların da katılımıyla mevcut karayolu altyapısının rehabilitasyonu, kavşak düzenlemelerinin yenilenmesi ve yeni tahliye yollarının yapılması çalışmalarını başlatmıştır. Proje maliyetinin üçte birinin Tüpraş, üçte birinin Kocaeli Büyükşehir Belediyesi ve geri kalan kısmın da diğer kuruluşlar tarafından karşılanması kararlaştırılmıştır. Toplam maliyeti yaklaşık 20,3 milyon YTL olarak hesaplanan proje kapsamında Tüpraş, yaklaşık 6,8 milyon YTL yatırım yapacaktır. Projenin tamamlanmasıyla hem karayolu güvenliği sağlanmış hem de bölgede seyreden sivil araçların zaman kaybı önlenmiş olacaktır. Ayrıca proje ile acil durumlarda bölgeden çıkış güvenliği büyük ölçüde artacaktır.

Bu projeye ek olarak yine enerji şirketlerinin bulunduğu bölgeyi kapsayacak bir güvenlik mekanizması oluşturulmasına karar verilmiştir. Proje kapsamında, bölge özel güvenlik birimlerinin yanı sıra elektronik güvenlik sistemleriyle kontrol edilecektir. Bu projenin hayata geçmesiyle birlikte hem şirketlerde çalışan personel için hem yakın çevrede yaşayan halk için risk oluşturan bölgenin, genel güvenliğinin sağlanması önemli ölçüde güvence altına alınmış olacaktır.

Ayrıca ürün, hammadde ve malzeme nakliyatı maliyetinin düşürülüp karayolu taşımacılığında doğan risklerin minimize edilmesi amacıyla İzmit, Kırıkkale, Batman rafinerilerinin mevcut demiryolu ağına bağlantısının, vagon dolum tesisleri ve yük vagonlarının modernizasyonuna yönelik, yaklaşık 22 milyon YTL tutarında yatırımı 2007 yılında gerçekleştirdik. Çalışma sonunda 54 kara tankerine denk gelecek ürün sadece 1 tren katarıyla taşınmaktadır. İleriki yıllarda, demiryolu altyapısındaki gelişmelere paralel olarak bu kapasite artacaktır. Mevcut kapasite ile dahi, bu yatırımlarımız sayesinde, karayollarındaki yükün petrol ürünlerinin nakliyesinden doğacak risklerin ve taşımacılıkta kullanılan akaryakıt tüketiminden kaynaklanan çevresel etkinin azaltılmasına önemli bir katkı sağlanmıştır.

Römorkörler ve İtfaiye

İzmit Rafinerisi limanlarında, dolum – boşaltım yapan büyük tonajlı tankerlerin yanaşma ve ayrılma operasyonlarını gerçekleştirmek, acil durumlara müdahale etmek amacıyla römorkörler bulunmaktadır. Römorkörler ve itfaiye teşkilatımız yakın çevremizdeki acil durumlara sorumluluk anlayışı ve yapılan protokoller çerçevesinde talep edildiğinde müdahale etmektedir. Özellikle komşu dolum tesislerinde meydana gelen olaylar hem Tüpraş hem de Körfez güvenliği için önceliklidir. 2002 yılında Akçagaz LPG dolum tesisinde tanker dolumu sırasında gaz sızıntısından dolayı ortaya çıkan yangında şirketimiz yangın söndürme ve soğutma çalışmalarına büyük katkı sağlamıştır. 2006 ve 2007 yıllarında İzmit Rafinerisi, dış kaynaklı toplam on adet olaya müdahale amacıyla ekipman ve personel göndermiştir. Yangın olayları dışında deniz kirliliğine yol açan olaylara da müdahale edilmektedir. Örneğin;

- Gebze Total limanında 2 Haziran 2006 tarihinde meydana gelen kaza için 56 adet yağ tutucu bariyer gönderilmiştir.
- 4 Aralık 2006 tarihinde Yarımca Liman bölgesindeki Nizipliler firmasına ait tanker yıkama tesisinde çıkan yangına Tüpraş-3 yangın arazözülü müdahale edilmiştir.
- 5 Eylül 2007 tarihinde Darıca açıklarında yaşanan deniz kirliliğine sosis bariyer kullanılarak müdahale edilmiştir.
- 1 Kasım 2007 tarihinde İGSAŞ hurdalığında çıkan yangına Tüpraş-1 yangın arazözülü müdahale edilmiştir.

Ulusal Marker Uygulaması

Ulusal Marker Projesi, akaryakıt piyasasında kontrolün yaygınlaşması, haksız rekabetin ve yurda kaçak akaryakıt girişi ve bu nedenle oluşan vergi kaybının önüne geçilmesini hedefleyen, devlet tarafından başlatılan bir uygulamadır. Marker, TÜBİTAK tarafından üretilmiş ancak kullanılmasına yönelik olarak Tüpraş'ın da önemli bir yatırım yapması gerekmektedir.

Eğitim

“Meslek Lisesi Memleket Meselesi” (MLMM)

Tüpraş olarak eğitimin, ulusların gelişimlerinde yadsınamaz bir gereklilik olduğundan hareketle kurulduğumuz günden beri eğitime destek faaliyetlerinde bulunuyoruz. Son yıllarda iyice hissedilmeye başlanan sanayide nitelikli eleman açığının karşılanmasına yönelik olarak Koç Holding ve Milli Eğitim Bakanlığı işbirliği ile başlatılan MLMM - “Meslek Lisesi Memleket Meselesi” projesi çerçevesinde üzerimize düşen sorumlulukları yerine getiriyoruz. Proje ile mesleki-teknik eğitimin ülke ekonomisi açısından önemi konusunda toplumun her kesiminde farkındalık yaratmak, bu konuda önder olarak devletle iş dünyası arasında işbirliğinin tohumlarını atmak, kalifiye iş gücünün yetiştirilmesine katkıda bulunarak gençleri meslek eğitimine özendirerek, sanayi, bilişim ve hizmet sektörüne eleman yetiştirmek amaçlanmaktadır. MLMM kapsamında sponsor olduğumuz okullardaki başarılı öğrencilere burs, staj ve istihdam desteği sağlıyor; Tüpraş çalışanlarından oluşan gönüllü Meslek Lisesi Koçları ile öğrencilerin kişisel ve mesleki gelişimlerine katkıda bulunuyoruz. Proje hakkında ayrıntılı bilgiye www.mesleklisesimemleketmeselesi.com adresinden ulaşabilirsiniz.

“Mesleki Eğitim ve Öğretim Sisteminin Güçlendirilmesi” Projesi (MEGEP)

Tüpraş Teknik Öğretim Programı çerçevesinde, Milli Eğitim Bakanlığı ile 29 Mayıs 2007 tarihinde imzalanan protokol, Kimya Teknolojisi alanında bulunan Rafineri ve Proses dallarında eleman yetiştirilmesine yönelik işbirliğini içermektedir. Proje rafinerilerimizin bulunduğu kentlerde mesleki eğitim veren, Kocaeli Anadolu Teknik, Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi, İzmir Aliğa METEM, Kırıkkale Bahşili H.Hidayet Doğruer Çok Programlı Lisesi’ni kapsamaktadır. Önümüzdeki dönemde Batman ilimizin de proje protokolüne dahil edilmesi planlanmaktadır. Söz konusu liselerde kurulacak rafineri ve proses bölümlerine alınacak 11. ve 12. sınıf öğrencileri, öğrenim süreleri boyunca haftanın üç günü rafineri işletme üniteleri ile laboratuvarlarda uygulamalı derslere katılacaktır. Ayrıca, bu okulların kimya laboratuvarları Tüpraş tarafından iyileştirilip uygun malzemeler ile donatılarak çağdaş, uygulamalı bir eğitim olanağını sağlanacaktır.

Proje ile;

- Meslek Liselerinden ‘geçerli’ ve ‘sertifikalı’ bir meslek ile öğrenci mezun edilmesi,
- Meslek Liselerinin programa dahil olan bölümlerinden mezun olacak öğrencilerin, istihdam edilebilirliğinin artırılması,
- Çok başarılı öğrencilerin iki yıllık Meslek Yüksek Okullarına devam etmelerinin özendirilmesi,
- Rafinerilerin ihtiyaç duyduğu yetişmiş personel talebinin bir kısmının karşılanması,
- Rafinerilerde çalışanların iş başı yaptıktan sonra uzun bir eğitim sürecinden geçirilmeleri nedeniyle kaybedilen sürenin, lise eğitimi ile birleştirilerek kısaltılması,
- Rafineride çalışan mühendis ve operatörlerin bu eğitimi veren ‘öğretmenler’ olması, ‘eğitimin gündemde olması, canlı tutulması ve tekrarlanması’ avantajının kullanılması amaçlanmaktadır.

Koç Holding, kuruluş yıldönümü olan Mayıs ayının son pazar gününü “Ülkem İçin” günü ilan etmiştir. Tüm Koç Topluluğu çalışanları ve bayileri, buldukları illerde çeşitli sosyal sorumluluk projeleri uygulamaktadır. Bu kapsamda gönüllü çalışanlarımız MEGEP projesinde sponsor olduğumuz okullardaki öğrencilere uygulamalı eğitim vermiştir.

Staj İmkani

Sahip olduğumuz nitelikli insan kaynağının bilgi ve tecrübesini ve üstün altyapımızı toplumla paylaşmak amacıyla kurulduğumuz günden itibaren İzmit, İzmir, Kırıkkale ve Batman'da bulunan tesislerimizde özellikle meslek liseleri öğrencileri başta olmak üzere binlerce öğrenciye staj olanağı sağlamaktayız. Bu çerçevede 2006 yılında Tüpraş'ta, 519'u lise, 640'ı üniversite öğrencisi olmak üzere toplam 1.159 gencimiz stajlarını tamamlamıştır. 2007 yılında ise, 561 lise öğrencisi ile 753 üniversite öğrencisi stajlarını Tüpraş'ta gerçekleştirmiştir. Önümüzdeki dönemlerde de genç meslektaşlarımızın, mesleki bilgi ve becerilerinin geliştirilmesine yönelik staj olanakları sunacağız.

Tüpraş Okulları

Tüpraş 1999 Marmara depreminden sonra tesislerinin bulunduğu illerde okul yaptırma kararı almış ve hızla uygulamaya geçmiştir. Bu çerçevede Kırıkkale'de 6 Mayıs 2000 tarihinde temeli atılan 15 derslikli, yaklaşık 450 öğrencinin eğitim gördüğü Tüpraş İlköğretim Okulu 15 Eylül 2000 tarihinde tamamlanmıştır.

Kocaeli Karşiyaka Beldesi'nde 4 Ekim 2000 tarihinde temeli atılan 21 derslikli yaklaşık 250 öğrencinin eğitim gördüğü Tüpraş Karşiyaka Çok Programlı Lisesi 1 Ekim 2001 tarihinde tamamlanmıştır.

İzmir Çiğli Harmandalı Beldesi'nde 29 Nisan 2001 tarihinde temeli atılan 32 derslikli yaklaşık 510 öğrencinin eğitim gördüğü Mahmut Esat Bozkurt İlköğretim Okulu 7 Ekim 2001 tarihinde tamamlanmıştır.

Batman'da 17 Haziran 2001 tarihinde temeli atılan 24 derslikli yaklaşık 520 öğrencinin eğitim gördüğü Tüpraş Batman İlköğretim Okulu 2002 yılında tamamlanarak hizmete açılmıştır. Tüpraş, yapımını tamamladıktan sonra Milli Eğitim Bakanlığı'na devretmiş olduğu okullarla bağıni hiçbir zaman koparmayarak, okullarımızın süreç içerisindeki ihtiyaçlarına destek olmaya, adını taşıyan okulların çağdaş eğitim seviyesinin altına düşmemesi için gayret göstermeye devam etmektedir.

Tüpraş, öncelikle tesislerinin bulunduğu bölgelerde bulunan eğitim kurumlarının eğitim, kültür ve spor faaliyetlerini yürütmeleri için ihtiyaç duydukları ayni ve nakdi yardım taleplerini karşılıksız bırakmayarak gençlerimizin hak ettikleri eğitimi alabilmeleri için elinden gelen çabayı gösterir.

Çevre

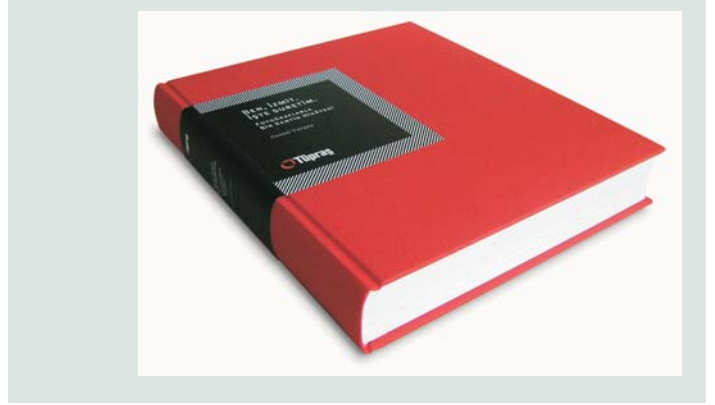
Hedeflerimize ulaşırken insan sağlığını, işletme güvenliğini ve çevrenin korunmasını ön planda tutarız. Çevreye gösterdiğimiz hassasiyeti toplumsal bir davranışa dönüştürmek arzusundayız. Bu amaçla yıl boyunca çeşitli bilinçlendirme çalışmaları yaparız. Örneğin, SEÇ politikası kapsamında, genç nesillerin çevre konusundaki farkındalığının artırılması adına, İzmit'teki ilkokullarda resim yarışması düzenlenmiştir.

Bütün işletmelerimizde, 5 Haziran Dünya Çevre Günü'nü içeren hafta, Emniyet ve Çevre Haftası olarak kutlanır. Hafta içinde çeşitli etkinlikler yapılır, 5 Haziran günü bütün işletmelerde paralel olarak düzenlenen törenlerle iyi uygulamalar ödüllendirilir. Törenlerin basına açık olarak gerçekleştirilmesiyle toplumun ve diğer kuruluşların konuya ilgisinin ve duyarlılığının artırılmasına katkıda bulunuruz.

Çevreyi koruma konusunda dünya standartlarını temel alan Tüpraş, doğayı korumak kadar geliştirmenin de önemli olduğunun bilinciyle yeni doğal alanların oluşturulması için çaba göstermektedir. Doğaya armağanlarımız arasında, Tema Vakfı Kırıkkale İl Temsilciliği ile işbirliği içerisinde gerçekleştirilen 10 hektarlık arazi üzerine kurulu Tüpraş Ormanı ve İzmir Rafinerisi yatırım alanı içinde yer alan 500 ağacın, profesyonel çözüm ortaklarının katkısı ile yatırım alanı dışında kalan bölgeye nakledilerek ağaçların zarar görmeden yaşamlarını sürdürmelerinin sağlanması çalışmaları sayılabilir. Ayrıca STK'lar ve tesislerinin bulunduğu yerlerdeki belediyeler gibi kurumların ağaçlandırma ve özel orman oluşturma gibi projelerine birçok defa katkıda bulduk.

Kültür-Sanat

Toplumsal kalkınmada ekonomi kadar sosyal ve kültürel hayatın da önemli olduğunun bilincindeyiz. Bu nedenle bir taraftan ekonomik faaliyetlerimizle ülke ekonomisine katkıda bulunurken diğer yandan kültür-sanata da kaynak ayırıyoruz. Ülkemizin tarihî ve kültürel zenginliğine sahip çıkmak, sanatı ve sanatçıyı desteklemek ve farkındalık yaratmak kültür-sanat alanındaki önceliklerimizdir. 2007 yılında da bu kapsamda Rahmi Koç Müzesi'ne verdiğimiz desteği sürdürdük.

Ben İzmit, İşte Suretim

İzmitli fotoğraf sanatçısı Cemal Turgay'ın şehrin gelişimine tanıklık eden fotoğraflarından oluşan "Ben İzmit, İşte Suretim" adlı çalışmasını, yaşadığımız kente bir gönül borcu olarak algılayarak, yaklaşık 8 aylık bir çalışma ile kitaplaştırdık. Ülkemizin en önemli sanayi kentlerinin başında gelen İzmit'in yakın tarihindeki 100 yıllık gelişim serüvenini görsel olarak anlatan önemli bir belgesel niteliğini taşıyan kitabın baskısı 2007 yılı sonunda tamamlanmıştır. Geniş bir okuyucu kitlesiyle buluşturulması adına, 2008 yılı içinde, bu çalışmanın lansman ve dağıtımını da gerçekleştireceğiz.

Spor

Sağlıklı nesillerin yetişmesinde sporun önemine inanan Tüpraş, uzun yıllardan bu yana tesislerinin bulunduğu illerde çeşitli branşlarda faaliyet gösteren spor kulüplerine yardımcı olur. Bunların yanı sıra bazı yüksek öğretim kurumlarının sportif faaliyetlere katılımlarının sağlanması konularında da destek olunmuştur. Tüpraş personelinin, duyarlı bir yaklaşımla Yarımcı Yelken Kulübü'nü tekrar faaliyete geçirmesi bölgedeki spor yapma olanaklarının artırılması adına önemli bir çalışma olmuştur. Çalışanlarımızın bu hareketini teşvik etmek adına, kulübün malzeme eksiklerinin giderilmesine şirket olarak biz de katkıda bulduk. Kulübün faaliyete geçmesi ile özellikle okulların kapalı olduğu yaz döneminde Körfez bölgesindeki yüzlerce çocuğa profesyonel öğreticiler tarafından yelken sporu kursları verilmiştir.

Ayrıca İzmit'te bulunan engelli öğrencilere yönelik eğitim veren Kanuni İş Okulu öğrencileri'nin engelli olimpiyatlarına katılabilmeleri için gerekli spor malzemelerinin teminini sağladık.

Sağlık

Sağlık hizmetlerinin iyileştirilmesi toplumumuzun öncelikli konularından biridir. Tüpraş, geçmiş yıllarda birçok sağlık kuruluşunun yapmış olduğu yardım taleplerine kayıtsız kalmamış, içinde bulunduğu toplumun ihtiyaçlarını karşılama gayretinde olmuştur. Bu çerçevede, ülkemizde kanser hastalığı üzerine etkin çalışmalar yapmakta olan, İstanbul Üniversitesi Onkoloji Enstitüsü'ne, araştırma ve ekipman modernizasyon bütçelerine katkıda bulunmak adına 1 milyon YTL bağışta bulunduk.

2007 yılında sağlık alanında geliştirdiğimiz diğer bir önemli proje de kanser hastalığı bilinçlendirme projesidir. Kanser Erken Teşhis ve Tarama Merkezi (KETEM) ile kanserde erken teşhisin sağlanması amacıyla eğitimler hazırlanmış, kanser hakkında çalışanlarımız arasında farkındalık yaratılması amaçlanmıştır. Bu projede yaklaşık 300 kadına meme kanseri konusunda bilinçlendirme eğitimi verilmiştir. Projenin önümüzdeki yıllarda tesislerimizin bulunduğu illerde, çevre halkına yönelik yaygınlaştırılması planlanmaktadır.

gri indeks

8

GRI İNDEKSİ*

GRI Göstergeleri Bulunduğu Bölüm Sayfa Numarası Açıklama

Profil Göstergeleri				
1.1	Yönetim Kurulu Başkanımızın Mesajı, Genel Müdürümüzün Mesajı	3-6	-	
2.1	Rapor Hakkında, Rapor Künyesi	1, 85	-	
2.2	Satış - Pazarlama	Dipnot 8	-	www.tupras.com.tr/detailpage.tr.php?redirect=products.tr.php&RedirectPageID=145
2.3	Faaliyet Sahalarının, Ortaklık Yapısı, Kurumsal Yönetim ve Organizasyonel Yapı	8, 9, 14	-	www.tupras.com.tr/detailpage.tr.php?PageID=35
2.4	Rapor Künyesi	85	-	
2.5	Tedarik Zincirimiz, Satış Pazarlama	15, 22	-	Tüpraş, faaliyetlerini Türkiye genelinde sürdürmektedir. İlgili bölümlerde, Türkiye'deki operasyonlarımızın dışında, tedarik ve satış operasyonlarımızın gerçekleştiği ülkeler açıklanmıştır.
2.6	Sermaye Yapısı, Ortaklık Yapısı	9	-	
2.7	Satış Pazarlama	20, 22	-	
2.8	Finansal Performans, Satış Pazarlama, Tüpraş'ta İnsan Kaynakları	10, 20, 21, 34	-	
2.9	-	-	-	Raporlama döneminde, sermaye yapımızda önemli bir değişiklik olmamıştır. Aynı dönemde, Körfez Petrokimya Tesislerinde Karbon Siyahı hariç, diğer SBR ve CBR ünitelerinde 14 Eylül 2007 tarihi itibarıyla üretime son verilmiş ve yılsonunda Körfez Petrokimya Tesisleri yönetsel ve hukuksal açıdan yeniden yapılandırılarak İzmit Rafinerisi'yle birleştirilmiştir.
2.10	2007 Yılında Aldığımız Ödüller	11	-	
3.1	Rapor Hakkında	1	-	
3.2	-	-	-	Tüpraş 2007 KSS Raporu, kurumun yayınladığı ilk rapor olduğundan bu konuda açıklama yapılmamaktadır.
3.3	Rapor Hakkında	1	-	Raporlama çalışması yıllık olarak gerçekleştirilmiş olup, bundan sonraki raporlar da yıllık olarak hazırlanacaktır.
3.4	Rapor Künyesi	84-85	-	
3.5	GRI G3 Raporlama Rehberinin Kullanımına İlişkin Bilgiler ve GRI Gösterge Tablosu	-	-	www.tupras.com.tr/tupras_gri_g3.pdf
3.6	Rapor Hakkında, GRI G3 Raporlama Rehberinin Kullanımına İlişkin Bilgiler ve GRI Gösterge Tablosu	1	-	www.tupras.com.tr/tupras_gri_g3.pdf
3.7	Rapor Hakkında	1	-	
3.8	-	-	-	Bu raporlama döneminde, bağlı ortaklarımızın performansları raporumuzun bağlayıcılığı dışında tutulmuştur. Önümüzdeki dönemlerde, raporlarımızda, bağlı ortaklarımızın performanslarına yer vermeyi hedefliyoruz.
3.10	-	-	-	Tüpraş 2007 KSS Raporu, kurumun yayınladığı ilk rapor olduğundan bu konuda açıklama yapılmamaktadır.
3.11	-	-	-	Tüpraş 2007 KSS Raporu, kurumun yayınladığı ilk rapor olduğundan bu konuda açıklama yapılmamaktadır.
3.12	GRI İndeksi	80-82	-	
4.1	Kurumsal Yönetim ve Organizasyonel Yapı	14	-	
4.2	Kurumsal Yönetim ve Organizasyonel Yapı	14	-	
4.3	Kurumsal Yönetim ve Organizasyonel Yapı	14	-	
4.4	İç İletişime Yönelik Uygulamalar, Tüpraş Çalışanları, Pay Sahipleri-Yatırımcılar	42, 46-48, 54	-	
4.14	Paydaşlarımız ve Tüpraş	44, 45	-	
4.15	Tüpraş'ta Paydaş Katılımı	45	-	

Performans Göstergeleri

Ekonomik Performans

EC6	Tedarik Zincirimiz	16, Dipnot 6	Yerel tedarikten kastedilen yurtiçinden yapılan alımlardır. Bu alımlarda herhangi bir yurtdışı ödemesi bulunmamaktadır.
EC8	Tüpraş İzmit Rafinerisi Deniz Araçları, Toplumsal Yatırım	68, 74-78	-

Çevresel Performans

EN10	Atık Su Arıtma	65-67	-
EN11	Tüpraş ve Biyolojik Çeşitlilik	69, 70	-
EN12	Tüpraş ve Biyolojik Çeşitlilik	69, 70	-
EN 21	Tüpraş İzmit Rafinerisi Su ve Atık Su Değerleri	65, 66	Evsel atık su ve yağmur suyu depolaması gerçekleştirilmemektedir.
EN26	Euro V. Proje ve Yatırımlar, Satış - Pazarlama, Ürünlerin Çevresel Etkilerinin Azaltılması	17-19, 21,72	-

İşgücü/Çalışma Hayatı Performans

LA1	Tüpraş'ta İnsan Kaynakları Tüpraş'ta İnsan Hakları	34, 35, 38	Raporumuzun bağlayıcılık sınırlarından ötürü açıklama sadece Genel Müdürlük ve İzmit Rafinerisi'ni kapsamaktadır. Bu iki birim aynı coğrafi bölgede bulunduğundan açıklama, GRI göstergesinin bölgesel beyan talebini karşılamaktadır. Körfez Petrokimya Tesisleri, İzmit Rafinerisi'ne raporlama dönemi sonrasında katıldığından, personel sayısı açıklamalara dahil edilmemiştir.
LA2	Tüpraş'ta İnsan Hakları	38, Dipnot 15	-
LA3	-	-	Tüpraş'ta dönemsel ya da part-time çalışan personel bulunmamaktadır. Dolayısıyla bu kritere yönelik beyan bulunmamaktadır.
LA4	Tüpraş'ta İnsan Hakları, Sendikalar	37, 51, Dipnot 13	-
LA5	Tüpraş'ta İnsan Hakları	38, Dipnot 14	-
LA6	Tüpraş Çalışanları	48, Dipnot 20	-
LA8	Sağlık	78	Bu çalışma bilgilendirme ve tıbbi muayene faaliyetini kapsamaktadır.
LA10	Eğitim	42	-
LA13	Tüpraş'ta İnsan Kaynakları Tüpraş'ta İnsan Hakları	34, 39, Dipnot 17	Ayrımcılık konularında açıklamalarımızın temelinde cinsiyet ve yaş grubu göstergeleri bulunmaktadır.
LA14	Tüpraş'ta İnsan Hakları	38, Dipnot 16	-

İnsan Hakları

HR4	Tüpraş'ta İşe Alım, Tüpraş'ta İnsan Hakları	35, 38, 39	-
HR5	Tüpraş'ta İnsan Hakları	37, Dipnot 12	-
HR6	Tüpraş'ta İnsan Hakları	37	-
HR7	Tüpraş'ta İnsan Hakları	37	-
HR8	Güvenlik ve İnsan Hakları	38	-

Toplum

S04	İç Denetim	24	-
S05	Kamu Kurum ve Kuruluşları	55	-
S06	Kamu Kurum ve Kuruluşları	55, Dipnot 12	-

Ürün Sorumluluğu

PR2	-	-	Raporlama döneminde, ürünlerimizin sağlık ve emniyet konusundaki etkilerine yönelik düzenleme ve gönüllü kodlara uyumsuzluk durumu yaşanmamıştır.
PR3	Üretim	17	-
PR5	Müşteriler	53, 54	-
PR7	-	-	Raporlama döneminde, reklam, promosyon, sponsorluk gibi pazarlama iletişimi konularına yönelik yasal düzenleme veya gönüllü kodlara uyumsuzluk durumu yaşanmamıştır.
PR8	-	-	Raporlama döneminde, müşteri gizliliği veya müşteri bilgilerinin kaybı sebebiyle herhangi bir şikayet alınmamıştır.
PR9	-	-	Raporlama döneminde, ürün şartları ve kullanımından kaynaklanan herhangi bir yasa ve düzenlemelere uyumsuzluk durumu yaşanmamış, herhangi bir ceza ödenmemiştir.

* GRI gösterge tablosu ve G3 Raporlama Rehberi'nin kullanımına ilişkin ayrıntılı açıklamalara www.tupras.com.tr/detailpage.tr.php?IPageID=6216 adresinden ulaşabilirsiniz.

Kısaltma ve Tanımlar

Antisurge	Elektrik akım ve gücünde süratli dalgalanmaların engellenmesi
Antropojenik	İnsan Kaynaklı
API Separatörü	Maddelerin farklı özgül ağırlık prensibine göre çalışan, yağı sudan ayırmada kullanılan ayırıcı
Beyaz Ürün	LPG, Solvent, Nafta, Benzin, Jet Yakıtı, Gazyağı, Motorin, Soğuk İşlem Yağı, Madeni Yağ, Wax, Extract, HVGO
BOI5 (BOD5)	Biyokimyasal Oksijen İhtiyacı
BSI	İngiliz Standartları Enstitüsü
BTU	İngiliz ısı enerjisi birimi
CCR Reformer	Katalizi sürekli rejenere eden reformer
CEMS	Sürekli Emisyon İzleme Cihazı
CFC	Kloroflorokarbon
CO2	Karbondioksit
DCS	Sayısal Proses Kontrol Sistemi (Distributed Control System)
Distilat	Damıtılmış ürün
EPDK	Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu
FCC	Akışkan yataklı katalitik parçalama prosesi
FM-200	Yangın söndürücü sistemlerde kullanılan (HFC-227ea) Heptafluoropropane
Gcal	Gigakalori
Gjoule	Gigajoule
Ham Petrol Desalter	Ham petrolün içindeki tuzun giderilmesini gerçekleştiren kap
HP (horse power)	Beygir gücü
HVGO	Ağır Vakum Gaz Yağı
ISPS	uluslararası Gemi ve Liman Tesisi Güvenlik Kodu
Karakterizasyon	Tanımlama, nitelendirme
kCal	Kilokalori
KOI	Kimyasal Oksijen İhtiyacı
Konverter	Dönüştürücü
Kriptolandırma	Şifreleme
kWh	Kilowatt saat
LCGO	Motorin özelliklerine sahip ürün (Light Cycle Gas Oil)
MSDS	Malzeme Güvenlik Bilgi Formu
MW	Megawatt
Mwh	Megawatt saat
OECD	Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü
OPEC	Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü
Oxygenate	Oksijenat (benzine katılan oksitleyici bileşen)
PCB	Poliklorlu bifeniller
Plant (PLT)	Rafinerilerde her bir temel üretim birimine verilen ad
Ppm	Toplam madde miktarının milyonda 1 parçası
Siyah Ürün	Fuel Oiller, Asfalt, Clarified Oil, Kükürt
Slaç (Sludge)	Çamurumsu hidrokarbon birikintisi
Spekt	Bkz. Spesifikasyon
Spesifikasyon	AB ve Türk standartlarına göre piyasaya arz edilen ürünlerin özellikleri
Steam trap	Buhar Kapanı
TEP	Ton Eşdeğer Petrol
TSE	Türk Standartları Enstitüsü
Tübitak	Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu
Tübitak MAM	Tübitak Marmara Araştırmalar Merkezi
Vakum Kondanse Suyu	Vakum altında damıtma yapan kolona verilen buharın yoğunlaşmış hali
VOC	Uçucu Organik Bileşik
Yağ Çözücü Dispersant	Su ortamına dağılmış petrolün derişimini parçalamak için kullanılan kimyasal madde

Tüpraş Kurumsal Sosyal Sorumluluk Çalışma Grubu İletişim Bilgileri

Üst Düzey Yönetim Temsilcisi

Yılmaz Bayraktar
Genel Müdür Yardımcısı
T: 0262 316 3107
kss@tupras.com.tr

Kurumsal Yönetim Temsilcisi

Tuncay Önbilgin
Yatırımcı İlişkileri ve
Stratejik Planlama Müdürü
T: 0262 316 3085
kss@tupras.com.tr

İç Denetim Departman Temsilcisi

Ardan Aksade
Mali Denetim Müdürü
T: 0262 316 3049
kss@tupras.com.tr

Kurumsal İletişim Departman Temsilcisi

Seval Kızılcan
Kurumsal İletişim Müdürü
T: 0262 316 3046
kss@tupras.com.tr

Kurumsal İletişim Departman Temsilcisi

İrfan Meydan
Kurumsal İletişim Koordinatörü
T: 0262 316 3135
kss@tupras.com.tr

İnsan Kaynakları Departman Temsilcisi

Aslı Aşar
İnsan Kaynakları Koordinatörü
T: 0262 316 3186
kss@tupras.com.tr

Dış İlişkiler Temsilcisi

Sedat Zimba
Satış Koordinatörü
T: 0262 316 3217
kss@tupras.com.tr

Yatırımcı İlişkileri Departman Temsilcisi

Fettane Sayın
Yatırımcı İlişkileri ve
Stratejik Planlama Koordinatörü
T: 0262 316 3272
kss@tupras.com.tr

Bilgi Sistemleri Departman Temsilcisi

Atilla Şendil
Bilgi Sistemleri Uzmanı
T: 0262 316 3171
kss@tupras.com.tr

Kalite ve Güvence Departman Temsilcisi

Ayten Yolcu
Toplam Kalite Koordinatörü
T: 0262 316 3180
kss@tupras.com.tr

Çevre Yönetimi Departman Temsilcisi

Fisun İnci
Çevre Mühendisi
T: 0262 316 3177
kss@tupras.com.tr

İşçi Sağlığı ve Güvenliği Departman Temsilcisi

Seda Ünal
Emniyet Mühendisi
T: 0262 316 3178
kss@tupras.com.tr

Dış İlişkiler Temsilcisi

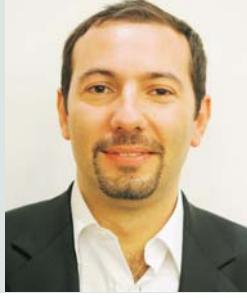
Binnur Aytuğ
Haberleşme Şefi
T: 0262 316 3201
kss@tupras.com.tr

Yatırımcı İlişkileri Departman Temsilcisi

Filiz Derman
Yatırımcı İlişkileri ve
Stratejik Planlama Uzmanı
T: 0262 316 3269
kss@tupras.com.tr

Dış İlişkiler Temsilcisi

Tolga Şenyuva
Sosyal İşler Uzmanı
T: 0262 316 3210
kss@tupras.com.tr

İnsan Kaynakları Departman Temsilcisi

Esra Hüseyinzadegan
İzmit Rafinerisi
İnsan Kaynakları Uzmanı
T: 0262 316 3503
kss@tupras.com.tr

Tüpraş, Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş**Genel Müdürlük**

41790 Körfez-Kocaeli

T: (0262) 316 3000

F: (0262) 316 3010

İzmit Rafineri Müdürlüğü

41780 Körfez-Kocaeli

T: (0262) 316 3030

İzmir Rafineri Müdürlüğü

35800 Aliağa-İzmir

T: (0232) 498 5555

Kırıkkale Rafineri Müdürlüğü

71001 Kırıkkale

T: (0318) 266 9100

Batman Rafineri Müdürlüğü

72100 Batman

T: (0488) 217 2100

Raporla ilgili geri bildirimleriniz için Tüpraş Kurumsal İletişim Müdürlüğü ile temasa geçebilirsiniz.

T: (0262) 316 3136

F: (0262) 316 3010

kss@tupras.com.tr**DANIŞMAN KURULUŞ****SUCSR**

Kurumsal Sosyal Sorumluluk Ajansı

TASARIM**karbon** karbonltd.com

www.tupras.com.tr

Tüpraş, Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş., Genel Müdürlük
41790 Körfez-Kocaeli

kss@tupras.com.tr